

- Otonomi Gôrüsmeleri
Ve Perspektiflerimiz

K. SİYAR

- Dört Yılını Dolduran Diktatörlük
Ve DEVRİMCİ HAREKET

SELİM KEYA

- Serxwebûn' a mektup

ALİSİR

DİCLE Yayınları: 7

Sayın okurlar,

Bölgemizde gerilimli bir ortam var.Çok ciddi bir süreçten geçilmekte.Aynı şekilde,bölgemizde siyasal plânda can sıkıcı gelişmeler yaşanmakta.Bölgemizde yaşanan bu can sıkıcı gelişmeler,olup-bitenler; halklarımızın iradesi dışında,ya bir kısım devletlerin ya da bir kısım gözü dönmüş siyasal elitlerin,gurupların istekleri,çıkarları doğrultusunda sahneleniyor.Gelişmelere,emekçi halklarımızın örgütlü iradesi egemen olabilmiş değildir.Bu tablo:bölgemizde işçi sınıfı ve sosyalist hareketin durumunu da açığa çıkarabilmektedir:Yetmezlik, örgütsüzlük ve maddi güç olamama..

Bölgemizde emperyalizmin oyunları devam ediyor.Emperyalistler ve onların işbirlikçileri kendi hegemonyalarını devam ettirmek için her türlü hazırlıklar içindeler..

İran-İrak haksız savaşı devam ediyor.Bu savaş,emekçi halkları birbirine kırdırıyor;maddi ve manevi değerlerin olağanüstü düzeylerde imhasına yol açıyor.Bu savaşın durdurulması çabaları daha sonuç verebilmiş değil.Daha üst düzeyde,ortak çıkar paydalarının oluşması sonucunda,savaşın son bulmama⁸¹için hiçbir neden yoktur.Özellikle bölgemizdeki,güçler dengesinin,yeni bir konumlandırılması ile savaşın son bulacağı,gelişmelerin gösterdiği bir durumdur..

Lübnan'da ulusal güçlerin belli mevziler kazandığıda bir gerçek.Lübnan sorununun çözümlenmesi ve hükümet sorununun bir yerlere bağlanması konusunda belli adımlar atılmış olmasına rağmen,sorunun kesin çözüme bağlanmasının mümkün olmadığı herkes,her bölge devleti ve dünya tarafından bilinmektedir.Emperyalizmin oyunları ve saldırıları devam ettikçe;emperyalizm varoldukça sorunun çözümlenmesinin alabilirdiğine zor olduğunun kafalara kazınması gerekir..

1982 Haziran savaşından sonra,askeri yönden büyük bir darbe yiyen Filistin UK Hareketinin siyasal,örgütsel problemleri yoğunlaşmış durumda,Filistin UK Hareketinin dünkü tek ve tartışmasız hukuki, siyasal temsilcisi olan FKÖ,fonksiyonlarını kaybetmiş durumda.Bölünme dayatmış durumda:FKÖ'nün bölünmesi,emperyalizmin ve İsrail siyonistlerinin hedeflerine varmada,

.../...

bölge sericilerinin rahatlamalarında ciddi bir adım olacaktır. KÖ'nün birliğinin sağlanması, örgütsel ve siyasal problemlerin çözümlenmesi için, tüm örgütler, örgütlerin oluşturduğu örgütsel platformlar (özellikle dörtlü demokratik platform); sorunla direkt ilgilenen bölge devletleri ve dünya devletleri, birçok plân ve programlar sunmuş durumdadırlar. Bu önermeler üzerinde tartışmalar devam ediyor. Ama son günlerde bu konuda bir sesizliğin olduğu ve sorunun tartışılmasının Arap Doruğu öncesi, devletler odağına kaydığı görülmektedir.

İran devleti, baharın gelmesiyle Kürdistan'a yaptığı saldırılarını devam ettiriyor. Devlet yetkililerinin yaptığı açıklamalara göre, 260 bin veya daha fazla muktarda askeri gücün Kürdistan'a gönderildiğidir. Son günlerde, devlet yetkilileri, Kürt peşmergelerin ve önderlerinin teslim olmalarını istedi ve çağrı yaptı. Bütün zorluklara ve olanaksızlıklara rağmen, Kürdistan halkı direniyor. Gelen haberlere göre, birçok şeylerin kaybedildiği de bir gerçek..

Türkiye cuntasının gelişi dört yılını doldurdu. Bu dört yıl, halklarımız için zulüm, işkence ve baskı yılları oldu. Önümüzdeki yıllarda da, faşist diktatörlüğün bütün baskı, zulüm ve işkence plânlarını devam ettirmeleri için gerekli şartlar var. Devrimci - Demokratik Hareket Türkiye ve Kürdistan'da bu baskıları alt edecek düzeyde bir örgütlülükte değildir. Bir kısım güçler örgütsel çalışmalarını belli bir düzeye getirmiş olmalarına rağmen, bir kısmı yeni girişimler yapma uğraşısı içindedirler! Durum bu olmasına rağmen, yani Türkiye ve Kürdistan'da devrimci hareketin dağınlığını devam ettirdiği, örgütsüz olduğu ve hatta dağılma ve çözülmelerin son bulmadığı koşullarda; günlük devrim yapma iddiasında olan maceracılar var. Bu maceracılar, Kürdistan topraklarında bu işi kotarmaya çalışıyor: Apoculardır. Üstelik, kendi içlerinde çözülmelerin başladığı ve bunun sonucu olarak: iç terörüzmin başlatıldığı, tutuklamaların yapıldığı ve halklarımız arasında güçlü bağların doğmadığı koşullarda; günlük devrim ütopyası peşindeler.. TC'nin yeni saldırılar için sınırlara yağınak yaptığı bir dönemde, Apocuların böyle bir eylemi ekmeğe yağ sürmeye denk düştü. TC'nin yeni saldırı şartları böylece olgunlaştırılmış oldu ve vahşi terörüyle birlikte saldırılarına geçti. Bu broşürümüzde, S. Keya arkadaşın bu sorunlar üzerine bir yazısını veriyoruz.

Irak Kürdistan'ında da bir sesizlik var. Ama aylar öncesinden gündeme gelen sorunlardan biri olan, Kürdistan Yurtsever Birliği'nin (KYB'nin) Saddam yönetimi ile Otonomi konusunda anlaşma masasına oturması; tartışılan ve önemini koruyan sorunlardan biridir. Kürdistanlı birçok güç bu sorun üzerine görüşlerini belirttiler. Bu görüşlerden katıldığımız yanlar var, katılmadığımız yanlar...

lar var.O görüşlerden katıldığımız ve katılmadığımız yanları açığa çıkarmak için,bizim kendi görüşlerimizi netleştirmemiz ve perspektiflerimizi somutlaştırmamız öncelikle gereklidir.Her ne kadar,bugüne kadar bu konuda belli çabalarımız olmuştada,bunların sistematik ve her düzeyde geçerli olan resmi bir çerçevede olmadığı açıktır.Bu da,hareketimizin içindeki gelişmelerden dolayıldı.Hareketimizin sorunlarını uzun dönemdir tartışmakta olmamız,bu sorunda tartışma açmamıza ve görüşlerimizi belirtmemize engel oldu.

Bu sorunu,özel olarak Kürdistan devrimci hareketi ve genel olarak bölge devrimci hareketi açısından önemli bir sorun görmekteyiz. Bunun içinde,Genişletilmiş MK'mizin ilk toplantısına:bu sorunun tartışılması,bizim tarafımızdan önerildi.Oysa bugün çoğunluğu temsil eden üyelerimizden,özellikle eski "tecrübeli" üyemiz bu sorunu önemli görmüş olmayacak ki,gündem maddesi olarak önermedi bile.Bu sorunda da,eski "tecrübeli" üyemizin gösterdiği tutum,sorumsuzluğun en somut ifadesiydi.Biz bu gündem maddesinin tartışması için,diger gündem maddelerini aşmamış bir halde iken,CUD'un bu soruna ilişkin bir toplantı önerisi oldu.Bundan dolayı,bu sorunun tartışılması,Gen.MK'mizde,öne alındı.Zamanın darlığından dolayı,sorunu bütün boyutlarıyla tartışmak mümkün olmadı.Hatta zaman o kadar dardı ki,üyelerden iki arkadaşın görüşleri tutanaklara bile geçmedi.Daha sonra,arkadaşların kendi görüşlerini yazılı hale getirip,tutanaklara eklenmesi karar altına alındı.Ama Gen.MK bünyesindeki gelişmeler buna müsaade etmedi.Daha sonraki tarihlerde,Gen.MK bünyesindeki sorunların tartışıldığı OD platformunda tutanaklara yazılı görüşleri geçmeyen S. Keya arkadaşın görüşleri teyple saptandı..

Bu tartışmalarda,Gen.MK'nin çoğunluk üyeleri bir belirsizlik içindeydiler.Bu belirsizlikleri oportünizmlerinden kaynaklanıyordu. Bundan dolayı da,toplantıda somut bir karar çıkartılmadı.Ama Gen.MK azınlık üyelerinin çabaları ve mücadeleleri sonucunda,CUD güçleri ve tüm Kürdistanlı güçlerle bu sorunları tartışma sürecinde somut ve belirgin bir karara varıldı.Bu kararımız tüm güçlere bildirildi. Ayrıca,IKP'ye bu konuda yazıda yazıldı.Ama o yazının yazıldığı dönemde,bizler Gen.MK'den çekilmistik.Çoğunluk üyeleri bu yazıyı yazdılar.Yazıda temel görüşlerimizi kemiren bir üslup kullanılmıştır. Bu da,Gen.MK çoğunluk üyelerinin oportünizmlerinin en somut yansımasıdır.

Bu broşürümüzde,otonomi sorunu üzerinede bir tartışma açıyoruz. Bu konuda seflarımızda ve genel olarak Devrimci-Demokratik Hareke-

tin ve Ulusal Kurtuluş Cephesinin saflarında görüş birliği yoktur. Görüş birliğinin sağlanması, kurallarıyla ve özgürce tartışma ile sağlanabilir. Bunun için: a) K.Ş İYAR arkadaşın bu konudaki temel görüşlerini, b) Gen.MK üyelerinin, CUD güçlerinin bu sorundaki önermeleri üzerine, ileri sürdükleri; tutanak ve teyple saptanmış olan görüşlerini (bir arkadaşın görüşleri bunun dışındadır. Çünkü, o arkadaşın görüşlerini tutanak ve teyple saptama olanağını ele edemedik), c) Gen.MK çoğunluk üyelerinin IKP'ye yazdığı yazıyı sunuyoruz. Tüm arkadaşlarımızın tartışmalara katılacağı inancı taşımaktayız.

Ayrıca, CUD toplantısından sonra, bütün güçler değerlendirmelerini yaptılar. Bu değerlendirmelerden en fazla dikkati çeken, yalan ve demagogjilerle dolu olan ve gerçekleri çarpıtan değerlendirme; Apocuların değerlendirmesi oldu. Apocular bu görüşlerini Serxwebûn Gazetesinde yayınladılar. Buna karşılık, Al işêr yoldaş, Serxwebûn Gazetesine bir yazı yazıp, kendilerine gönderdi. Bugüne dek, Serxwebûn gazetesi bu görüşlerini yayınlamış değil. Yayınlamasını da beklemek, eşyanın tabiatına aykırıdır. Düşünce özgürlüğüne karşı olan bir akımın, Çevrenin ve örgütün: kendisinden olmayan düşüncelere hayat hakkı tanımayacağı bilinen bir şeydir. Heleki, düşünce özgürlüğünü kaldırmak için, kendileriyle ayrı düşenleri katletmek için seferber olan Apocu hareket için bu hayda hayda böyledir. Bu yüzlerce örnekle, geçmişte ve günümüzde yaşanan pratikle ispatlanmış bir durumdur.

Bu yazı: daha önce belli bir miktarda çoğaltılıp, Devrimci-Demokratik örgütlere iletildi. Bu yazıya resmi plânda geçerlilik kazandırmak, daha çok çevrenin haberdar olmasını sağlamak ve bu yazının otonomi görüşmelerine ilişkin değerlendirmelerini de tartışmaya sunabilmek için, yayınlıyoruz.

Başarılar. EKİM 1984

YEKİTİYA SOSYALİST

OTONOMİ GÖRÜŞMELERİ VE PERSPEKTİFLERİMİZ

K.S İYAR

Giriş:

Kürdistan son dönemlerde yeniden önemli birtakım gelişmelere tanık oluyor. Alışılabilir olmuş olanı, yeni katliamlar devam ediyor. Diyarbakır'daki sadece yeni bir örnek; alçaklığın, insandışılığın bir örneği... Şehitlerimiz için yapabileceğimiz tek şey: onların sürdürdüğü bu onurlu savaşımı, bıraktıkları yerden dahada olumluya çıkararak devam ettirmek. Ve böylece onları mücadelemizde yaşatmaktır..

Şüphesiz gelişmeler içerisinde en fazla üzerinde durulan ve kamuoyunu yakından ilgilendireni Irak Kürdistan'ındaki son gelişmelerdir. Çünkü Kürdistan'daki mücadeleyi, tek tek örgütleri yakından ilgilendiriyor otonomi. Bu konuda denilebilir ki, herkes; kaygılı, telaşlı. Hem taraf olanlar ve hemde taraf olmıyanlar açısından bu durum geçerli. Sanki bir fırtınanın geleceği önceden seziliyormuş gibi. Gerçektende gelecek günler önemli olaylara ve bunun yaratacağı sonuçlara gebe, sonuçların ne olabileceğini şimdiden kesinliğiyle kestirmek zor, ancak şunu söylemek yanlış olmasa gerek: Bugün yaşanan durum pek iç açıcı değil.

Irak ve İran Kürdistanı yurtsever hareketi tekrardan varlığını devam ettirip-ettirememenin acı sıkıntılarına çekiyor. Bunun için sıcağı terler döküyor ve de tehlikeli yollara başvuruyor.

YEKİTİ'nin son girişimi, Saddamla oturduğu otonomi görüşmeleri bu kaygının sonucu olarak görülme zorunda. Haklı olarak, bu durum, Yekiti dışındakilerinde kaygılarına yol açmaktadır.

Bugün Yekiti ile Saddam arasında bir ateşkes dönemi yaşanmakta. Bu sürecin nereye varacağı, otonomi ile sonuçlandırılıp-sonuçlandırılmıyacağı netçe bilinemez. Saddam'ın anlaşmaya nasıl yanaşacağı, hangi noktaları kabul edeceği ve hatta bir bütün olarak anlaşmadan çark edip etmiyeceği tespit edilecek gibi değil. (Bu önemli bir olasılıktır). Ama bir çok önemli olasılık var. Anlaşılacağı üzere durum bir somutluk kazanmamış. Açık ki, bu durum, değerlendirmede de detaylarıyla somut olmayı engeller nitelikte. Fakat yine de temel halkaları irdeleyebilmek pekâlâ mümkündür.

Son durum ile ilgili görüşlerimizi sunmadan önce, soruna genel yaklaşımımızı aktarmakta yarar var. Sorun genel olarak Kürt ulusal sorunu. Otonomi sadece bunun içerisinde bir yan.

KÜRT ULUSUNUN KKTİ

Kürtler bir ulus. Bundan dolayı her ulus için sözkonusu olan kendi kaderini tayin etme hakkı, bunlar içinde geçerlidir. Kendi kaderini

tain hakkı içerik olarak ayrılma hakkı, ayrılıp bağımsız devlet kurma hakkından başka anlama gelmez.

UKTH'nin ayrılma hakkı olması, bu hakkın sürekli ayrılık biçiminde kullanılacağı ya da tek biçimin ayrılma olduğu anlamını taşımaz. Nitekim ayrılma biçiminde olduğu gibi, ayrılmadan da ulusal sorunun çözümlendiği onlarca örnek var. Ama şüphesiz, bu çözümün ulusun gönüllüyle, isteğince olabilmesi herşeyden önce ulusun kendisiyle ilgili şu ya da bu yönde karar vereceği özgür koşulların bulunmasına bağlıdır. Demek oluyor ki, birlik yönünde gönüllü bir karar, ayrılma hakkının kısıtlanmadığı, dolayısıyla ulusun iradesi üzerinde baskılar olması ön koşulunu şart koşuyor.

Ulusal sorunun birlikte kalınarak çözümünün bir biçimi bölgesel özerkliliktir. Federasyon bu ilkenin daha geliştirilmiş biçimidir. Ege-menlik hakları kısıtlı olan otonomi, cumhuriyet konumu gözönüne alındığında Kürdistan için doğru, yeterli ve geçerli çözüm olamayacağı açıktır. Kürdistan için birlik halinde önerilebilecek-önerdiğimiz olan eşit haklara sahip Federasyon'dur. Dolayısıyla Kürdistan için iki çözüm önerilebilir: a) Bağımsız devlet. b) Eşit haklara sahip Federatif birlik (federasyon). Ki bu ikincisi, demokratik bir cumhuriyetin varlığını gerektirir.

Kürdistan dört parçaya bölünmüş bir ülke. Parçalanmış bir ulusun birlik probleminin olacağı, olduğu açık. Tek tek parçalarda birlikte kalınarak ulusal sorun çözümlenebilir; ama bu, ulusun doğal (gerçek) sınırlarına kavuştuğu demek değildir. Bu yanıylada problemin çözümü gerekiyordur. Onun için suni sınırların ortadan kaldırılarak özgürce diğer parçalarla birleşebilme hakkının Kürt halkının eli altında olması şart. Federasyon biçiminde bir çözümde karar kılmak herşeyin orada bittiği anlamında değildir. Bir dönem Federasyon'da karar kılınırsa bile yine ayrılma hakkı saklı kalmak zordadır. Bu durum, birleşik tüm uluslar için geçerlidir. Kürdistan'ın dört parçaya bölünmüş olması; sadece, ayrılma hakkının ortadan kalkmasını, devam etmesini daha gerekli kılar. Gönüllülükten bahsediyoruz. Gönüllülük bir ana ait değil, sürekli dir. Yaşam sürdükçe nasıl birliktelik doğal bir haks, ayrılma hakkıda o kadar doğaldır. Bu durumu boşanma hakkıyla karşılaştırırsak; boşanma hakkı bir an, bir zaman süreciyle sınırlı değildir. Bir dönem çiftler gönüllü birleşmeden yana tavır koymuş olsalar dahi, sözkonusu hak yine saklıdır. Bir taraf istediği zaman, bu hakkı kullanma serbestisine sahiptir.

Tabi ki, uluslarda ayrılma, çiftlerin ki kadar basit değil. Daha karmaşık ve daha bir sorumlucu davranmayı gerektiriyor. Nede olsa sorun, doğrudan koskoca bir halkı ilgilendirir nitelikte.

Eşit haklara sahip ve üstelik ayrılma hakkının olduğu bir Federasyon açık ki, alabildiğine demokratik olmayı gerektirir. Bu da ancak demokratik bir devletin özelliği olabilir.

Kürt ulusu, bugün, sömürgeci ülkeler eliyle zorla boyunduruk altında tutulmaktadır. Onların boyunduruğundan kurtulmak, ulusu gerçek anlamıyla baskı ve zulümden kurtarmak; ancak mevcut haldeki siyasal bütünlükten kopmakla mümkündür. Bunun adıda, siyasal bağımsızlıktır. Burada akla bir şey geliyor: Bağımsız devletten başka bir yol yokmu? Açık ki, vardır. Verili koşullarda bağımsızlık tam çözüm için geçerlidir. Ama farklı koşullarda, demokratik bir cumhuriyet koşulunda Federasyon'da geçerli yollardan biridir. O koşullarda bağımsızlık mı, federasyon mu tercih edilecek sorusuna sosyalistler koşullar ve koşullarca belirlenecek halkların çıkarları cevabını vereceklerdir.

Ele alınan mesele ulusal sorundur. Kuşkusuz bu meselenin içerisinde sadece ezilenler yok, egemen güçlerde var. Ezilenler doğallıkla bizden farklı düşünürler. Nasıl bizler kendi sınıf çıkarlarımızca meseleye yaklaşım gösteriyorsak, onlarda kendi çıkarlarıca soruna yaklaşır ve o doğrultuda çözüme ilişkin pratik tavırlarını ortaya koyarlar. Eğer bağımsızlığa ulaşabilme şartları mevcut ise, halkların çıkarları birliği gerektirirse, egemen güçler ayrılığı yeğleyeceklerdir ve bu yönde halkı talkin etmeye çalışacaklardır. Sonuç, mücadele sahnesinde yer alan güçlerin güç dengesiyle belirlenir.

BAZI SOYUTLAMALAR:

Günümüzde Kürdistan'daki bir çok burjuva güç bağımsızlık sözünü ağzına bile almıyor, onuda diğerinin yanında bir yol olarak önerme tavırını göstermiyor. Ara sıra olular ise, bu sözün gerçek değerinden faydalanmaya çalışıyor. Pratikte ise, böylesi bir amacı gerçekleştirmek için gerçek bir adım görülüyor. Oysaki, bağımsızlık sadece ezilenlerin istemi; onların yararlanabileceği bir talep olamaz. Bu talep on uğruna pekâlâ burjuvazide savaşılabılır. Onun çıkarlarıyla (esas olarak yarın ki) çelişmeyi bir yana bırakalım, kendi öncülüğünde bağımsızlığı gerçekleştirince bulunmaz nimetlere kavuşacaktır. Sömürü ilişkilerinde devre dışı bıraktığı bir gücün yerine kendisi oturacaktır.

Günümüzde bağımsızlığın öne sürülmemesi (Kürt burjuvazisi tarafından) çeşitli nedenleri var. Bu sorun ulusal ve uluslararası koşullarla ilişkili. Aynı şekilde çağımızda burjuvazinin genel karakteri ve Kürdistan burjuvazisinin özgün özellikleriyle ilgilidir.

Çağımızda burjuvazi genel olarak geniş yığınları devrimci tarzda örgütleme, peşinîe sürüklenme kabiliyetini kaybetmiştir. Bu, emperyalizm döneminde burjuvazinin genel anlamda konumuyla (devrimci barutunu yitirmesi) doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, ileri talepleri

ortaya atma,kitlelerin istemlerini devrimci tarzda dile getirme yönünde tavır belirleyemez.Geçici olarak konumları nedeniyle (tekeleiler dışında) düzen içinde ileri talepleri öne sürenler olsa bile,bu geçici olmakta.Bu nedenle,geniş kitleleri peşinde sürükleyebilme yeteneğinde geçicidir.Artık burjuvazi olarak bir eliyle feodal beylerle ilişkileri sürdürürken (doğallıkla feodalizmin mevcut olduğu ülkelerde);diğer eliyle köylüleri çekmeye çalışır.Bu durum,geniş köylü yığınlarını kendisine bağlamada zaafiyet yaratır.(Ekonomik olarak az gelişmiş ülkelerin burjuvazisinin güçsüzlüğü feodallerle daha çok ilişkili olmasına neden olmakta).Proletaryanın dünya düzleminde burjuvazinin mezar kazıcısı olarak mücadele sahnesinde yer alışı ve kazandığı başarılar,onun yüreğine korku salmaktadır.Kendi yapısından kaynaklanan kronik hal alan bunalımlar karşısında acze düşen burjuvazi,ezilemlere daha çok yüklenmektedir.Burjuvazinin bir dönem,"özgürlük","kardeşlik" sloganlarının yerini artık tutuculuk almıştır.Şüphesiz herhangi ezilen bir ulusta olduğu gibi,burjuvazinin kısıtlıda olsa ulusal talepleri dile getirip,bu talepler uğruna savaşımlı ilerici bir öz taşır.

Kürdistan burjuvazisi ile ilgili olan özgül yana gelince..

Ülkemizdeki burjuvazi tarih sahnesine sonradan çıkmıştır.Bu geç oluşum,onun bağımlı olarak gelişmesine ve hatta doğmasına neden olmuştur.Başka bir deyişle,kendi işsel,doğal gelişim seyrini yaşamamış,dışa bağımlı olarak doğmuş ve böylece gelişmiştir.

Burjuvazinin tarihi,kapitalizmin tarihidir.Kürdistan kapitalist bir sürece girme fırsatı bulamadan yeniden bir işgale uğramıştır.O süreçten sonra,Kürdistan'daki ekonomik gelişmeler üzerinde sömürgeciler belirleyici olmuştur.Yoğun bir ekonomik talan sonucunda elde edilen değerler ezen ulus burjuvazisinin kasalarına akmıştır.Böylelikle iki kanaldan,ezilen ve ezen ulus emekçilerinin sömürülmesi kanallarından palazlanarak bir hayli mesafede katetmiştir.Kürdistan kapitalizmin girmesi,bu üretim ilişkisinin doğal sonucu olarak eradada burjuvalar türetmiştir.Bu ülkenin en iri burjuvaları esas olarak bir zamanın feodallerinden türemiştir.Sömürgecilerin işbirlikçisi feodaller sermayeleri dışında kurdukları ilişkilerde faydalanarak yeni bir sömürü ilişkisine adımı atmışlardır.Çoğu zaman sömürgecilerde böylesi ağalara yardımlarını esirgememiş,onları korumuş kollamış;karşılık olarak onlar,merkezi otoriteyi korumuşlardır.İşbirlikçi burjuvallaştırma yönünde politikaların olması,bunun dışında burjuvaların oluşmayacağı anla mına gelmez.Ya da hepsinin işbirlikçi yaratma mantığının sonucu olarak oluşturulduğu sanısı çıkarılamaz (bir dönem işbirlikçi

olanın başka bir dönem çıkarlarında ortaya çıkacak farklılaşma sonucu sömürgecilere hiçmi hiç tavir almayacağı sonucu çıkmaz). Kapitalizm bir ülkeye girince, kendi yapısına uygun ilişkileri ve bundan dolayı güçlerde sorunlu olarak/yaratır. Bu irade dışı bir gelişmedir.

Kürdistan sömürge bir ülke. Bu ne anlama gelir? Kürdistan'ın ekonomik kaynaklarının önemli bir bölümünün sömürgecilerce sömürüldüğü anlamına gelir (ekonomik alanda). Gerçektende, ülkemizde sömürü/ asıl sahipleri sömürgeciler. Kürt burjuvazisi daha çok kırıntılarla yetiniyor. Bir dönem gelişme olanakları bulanlar, büyükler karşısında (tekeller) rekabet edememekte, iş pazarın derinleşmesi ve bütün birimlere tekellerin nüfuz etmesi, onları ya güçten düşürmekte ya da tekellerin bağımlı bir kolu haline getirmektedir.

Burjuvazinin çağımızdaki mevcut karakterine, Kürdistan koşullarından kaynaklanan özgünlükler eklenince, böylesi zorlu bir savaşım karşısında (bağımsızlık) kendini yetersiz görmektedir, Kürt burjuvazisi. Kendi ekonomik kaynakları, uzun sürecek bir ayaklanmayı besleyebilecek gibi değil, üstelik varolanı kaybetme korkusunda var. Uluslararası burjuvazinin çeşitli kesimleride yardımdan sakınmakta, bir dönem yardım edilse bile bu geçici olmakta; statükonun bozulması korkusuyla ya yardımdan vazgeçiliyor ya da sömürgeci ülkeyle avantajlı koşullarda antlaşma fırsatı bulunca tercihini ondan yana kullanmakta. Yardım sonuna dek sürdürüldüğünde, burjuva önderlikli olsa bile bir parçada bağımsızlığın elde edilmesi Ortadoğu'daki düğümün Kürdistan halkasından çözülmesi olacak. (Çözümün niteliği ayrı bir tartışma konusu). Bu durum, diğer düğümlerin çözülebilmesi için önemli bir etken, avantaj olabilir.

Bugün için burjuvazinin Kürdistan'da bağımsızlık uğruna savaş yürütmemesi bu yola hiç girmeyeceği anlamına gelmez. Dünya'da ve bölgede güçler arasındaki siyasi ve stratejik ilişkilerdeki ufak bir değişiklik, bağımsızlık yolunu açabilir. Bu yönde burjuvazide yoğun çabalar içerisine girebilir ve bu çözümün sağlayıcısı olabilir. Nitekim her ulusal hareketin eğilimi kapitalizmi geliştirmek, modern kapitalizmin ihtiyaçlarını karşılamaktır. Bunun en iyi yoluda ulusal devlet olduğundan, bu yolda saklıda tutulsa bir eğilim ulusal hareketin bünyesinde mevcuttur.

Kürdistan burjuvazisine baktığımızda Federasyon içinde açık savaşım yürütüyor. Sıcak savaşın yaşandığı parçalardaki güçlerin talebi: OTONOMİ. Açık ki, otonomi Federasyon'dan daha geri ve kapsam olarak daha dar bir çözüm ve üstelik birçok güç otonomi isterken, diğer tamamlayıcı ögelerle bağına kuramıyor. Bu demokratik talebin sömürgeci-gerici devlet bütünü içinde ne kadar hayata geçirilebi-

leceği, ya da ne ölçüde demokratik olabileceği -böyle bir otonominin çeşitli yelpazelerde olan güçlere baktığımızda gereğince ~~üzzerinde~~ durulmuyor. İnan KDP Humeyni ile otonomi üzerine anlaşabilmek için çaba sarfetmiştir, bir dönem IKP, Otonomi yönünde tavır koyarken bir dönem Saddamsız demokratik iktidar talebini öne sürmemiştir. Bu aldığına yanlış bir tutum ve o ölçüde de demokrasi ile ilgili eklektik olmanın bir ifadesidir. Bu yanlış kavrayış, siyasal mücadelede bir sürü zaafa yol açmakta.

Kuşku yokki, sömürgeciler hiç bir ulusal hakkı gönül rızalarıyla vermezler. En ufak ulusal istemin yerine getirilebilinmesi bile kanlı bir savaşı gerektirmekte. Otonomide ha keza.. Otonomi nice zorluklardan geçen zorlu bir savaşın ürünü olabilir. Otonomi belli bir momentte ele geçirildikten sonra bunun kalıcı olacağı anlamı çıkmaz. Kürdistan tarihine bakıldığında sıkışma karşısında otonomiye "evet" diyen sömürgeci devlet, bir dönem sonra bu hakkı gaspetmek istemiştir. Diğer sömürgeci ülkelerde yardımlarını esirgememişlerdir. Otonomide dahil, elde edilen herhangi bir ulusal talebin sürekliliğinin sağlanabilmesi, iki ulus arasında barışın korunması Demokratik bir iktidarı zorunlu kılmaktadır. Ulusal hakların korunması ve bu haklara müdahale edilmemesi ancak demokratik bir devlete has olan bir özelliktir.

Emperyalizm aşamasındaki kapitalizmde serbest rekabet yerini tekele bırakmıştır. Tekellerin eğilimi özgürlük değil, özgürlükleri kısıtlama, şiddet ve gericilik eğilimidir. Feodalizme karşı mücadelede ilericiğin önderi konumunda olan burjuvazi ulaştığı bu yeni boyutta girdiği ülkelere kendi gericilik eğilimini taşır. Sözü edilen ülkelerde pre-kapitalist unsurlarla kurduğu ilişkilerle kendi eğilimlerinin birleşmesi sonucunda **oralarda** gericilik daha bir güçlenir.

Bağımlı ülkelerdeki burjuvazi, emperyalizme bağımlılığın sonucu olarak tekellerin siyasi karakterini alırken; aynı zamanda özgürce gelişim yolunun tıkanması nedeniyle, ekonomik olarak güçsüz bir konumda seyretmektedir. Bu durum sömürü hirsını, kâr hirsını giderebilmek için burjuvaziyi akıl almaz yollara sürüklemektedir. Emekçilerin dahada soyulabilmesi için her türlü yöntemle işlerlik kazandırılabilir. Açık ki, bu durum anti-demokratizmi rehber edinme, yığınların asgari demokratik haklar uğruna mücadele etmelerine kanlı biçimlerde müdahale etmekle kendisini gösterecektir.

Demokrasi karşısında en ufak istemde dahi bunca pervasız olan bir burjuvazi aynı tavrını demokrasinin diğer istemlerinde kendini daha katı bir şekilde gösterecektir. UKTH gibi temel demokratik bir

istem karşısında çok daha direngen ve gerici bir tavır içerisinde girecektir. Güçlenebilmesi daha çok sömürü ile olanaklı olduğuna göre, kanatları altında ezilen bir ulusun bulunması her yönüyle bulunamayacak bir nimettir. Ne edip edip bunu boyunduruk altında tutmak istemesi anlaşılır bir şeydir.

Buna birde Kürt burjuvazisinin sömürgeci ülkeler burjuvazisinden sonra oluşumu ve gelişebildiği kerteye dek gelişim özelliği eklenince egemen ulus burjuvazisinin tahammülsüzlüğü dahada bir net kavranır. Kürdistanı, ezen ulusların burjuvazisi hiç bir dönemde Kürdistan da kendilerine rakip olabilecek bir burjuvazi görememiştir. Yıllar boyu oluşan psikoloji hep kendisinin Kürdistanın hakimi, ekonomik kaynaklardan aslan payını alan olduğu, olacaktır. Tersine bir durumu aklına bile getirmek istemez. Durumu açıklamak için örnek olarak Avrupa'ya ele alacak olursak: oralarda Demokratik Devlet içinde yaşayan ulusların burjuvazilerinin durumu zaten farklı. Oralarda burjuvazinin oluşumu aynı tarihi döneme rastlamış, denilebilir ki. Çoğu zaman eş zamanlı olmuştur. Bu nedenle, ezilen ulus konumunda olan burjuvazilerin konumu dahi epeyce gelişkin bir durum göstermiştir. Kendi pazarında önemli paylar alabilmiştir, bu ülke burjuvazileri. Buralardaki ezen ulus egemen güçlerinin psikolojisi (birde demokratik gelenekler eklenince) ile Kürdistan gibi bir sömürgeye sahip ülkelerin egemen sınıflarının psikolojilerinin epeyce farklılık arzedeceği açıktır.

Böylece elde edilecek otonomi karşısında ezen ulus burjuvazisinin sonraki süreçte tavrının ne olabileceği kendiliğinden ortaya çıkıyor. Kendisini hep Kürdistan pazarının sahibi olmaya göre uyarlıyan egemen güçler, o ulus burjuvazisinin alacağı paylara tahammül edemeyecektir. Kendi bütününde demokratik olmayan bir burjuvazi bu önemli sorunda demokratizmi hiç beceremeyecektir.

Öyleyse ne yapılmalı?

UKTH'nın temel önemde demokratik bir istem olduğu bilinciyle bu uğurda çalışılmalı; herhangi bir demokratik istemin diğer demokratik istemlerle doğrudan bağlantısının olduğu bilinciyle bütünlüklü bir çaba gösterilmeli. Diğer alanlarda demokrasinin gereklerinin yerine getirilmeyiş öteki demokratik istemleri zaafa uğratacak; kazançları geçici, eksik hale getirecektir. Bu nedenle, UKTH'nın yanında mutlaka feodalizmin tasfiyesi, Demokratik Cumhuriyet- İktidar gibi istemlerde öne sürülünebilinmelidir. Bu doğrultuda ilişkiler yaygınlaştırılmalı, potansiyeller harekete geçirilmelidir. Bizzat sözü edilen istemlerin yerine getirilebilmesi için aktif olarak mücadele sahnesinde yer alarak iktidara karşı demokratik bağlantılar, mücadele birlikleri oluşturulmalıdır.

Yeri gelmişken şunuda belirtelim:

Kürdistan'daki mücadelenin en önemli eksikliklerinden biri de, egemen ulus halkıyla birlikte mücadele konusunda gösterilen yetenek-

sizliktir.Şüphesiz bu durum Kürdistan'daki önderlikle ilişkisi olduğu kadar,bugüne dek egemen ulus sosyalist hareketinin izlediği çizgiyle,onun konumuyuda ilişkilidir.Sebepler ne olursa olsun,bu durum:açık olduğu üzere Kürt halkının düşmanları karşısında yalnız kalmasına ve dolayısıyla zayıf olmasına neden olmaktadır.

Bugüne dek silahlı mücadelenin öncüsü burjuva (ve hatta burjuva feodal) ve küçük burjuva güçler olmuştur.Doğallıkla,böylesi güçlerden tutarlı demokratizm beklenemez.Hele hele halkların birlikteliğini sağlayabilmeleri,önemli katkılarda bulunabilmeleri oldukça zor.Ezen ulusum sosyalist hareketi objektif konumundan kaynaklanan avantajlı durumunu değerlendirerek,şovenizmi kırarak halkların birliğinde belirleyici görevleri yerine getirebilir.Bunu gerçekleştirmek,herşeyden önce bulunduğu ülkede kitleleri birleştirecek doğru talepleri formüle etmesine ve bu bağlamda öncülük kabiliyetine bağlıdır.Kendi ülkesinde,üzerine düşen görevleri yerine getiremeyen bir hareket ezilen bir ulus ile ilgilide doğru politika izliyerek görevlerini yerine getiremez.

Bir örnek vermek gerekirse:IKP,bir dönem,"kendi" burjuvasıyla birlikte aynı cephede yer aldı.Bu konuda üzerine düşen görevleri yerine getirmedi.Kendisi ile iktidar arasında gerekli hattı çizemedi ve de ideolojik,politik mücadeleyi kesintiye uğrattı.Dolayısıyla iktidarın yaptığı uygulamalar ve hatta katliamların sorumluluğu belli ölçülerde de olsa IKP'ye de mal oldu.En azından görevlerini yerine getirmeme,Kürt ulusuna karşı katliamları lanetleme noktasında yanlış içerisinde olduğu halk kitleleri içinde etkin bir kanı halini aldı.Sonra,Kürdistan'daki muhalefet tehlikesini önemli ölçüde başından savan Saddam diktatörlüğü IKP'ye de yöneldi.Ve sonunda,IKP'de dağlara,Kürt peşmergelerinin yanına sığındı.Mücadele içerisinde yer aldığı ilk dönemlerde,Saddamın yıkılması ile oluşacak demokratik bir iktidar talebini öne sürmüyordu.Gerçi Irak için demokrasi deniliyordu,ama,Saddamlı bir iktidarın ne kadar demokratik olabileceğide belliydi.Sonradan Saddamın yıkılması ile kurulacak demokratik iktidar noktasına gelindi.Anlaşıyor tüm bağlantılarıyla radikal bir şekilde aşamadığından otonomide çakılıp kaldı.Oysaki bu sorunda,komünistlerin ilkesi UKTM'dir.Otonominin ayrılmayı içermediği açık.Böylece görüş,ayrılma hakkının olmadığı bir birlik biçimiyle sınırlandırılmış oluyor.Ayrılma hakkının olmadığı durumda birlik tek çözüm yolu olarak kalır.Ayrılma ve birlik gibi iki pratik seçeneğin olmadığı halde oluşacak bir-

liğin gönüllülüğü kuşku vericidir ve böylesi bir birlik dağılırsa şaşırılmamak gerekir.Önemli olan bu ilkeyi birlik yapılan diğer güçlere de kabul ettirebilmektir.İdeolojik hegemonyanın bir ölçüde kurulabilmesi içinde bu gerekli.

Bir ulusun adına çarpışan güçler otonomi istiyor diye ayrılma hakkı bir yana atılamaz.UKTH'nı savunarakta aynı sonuca ulaşılabilir.Fakat bu biricik doğru ilkenin UKTH ilkesi olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Ezen ulus sol hareketinin tarihi bir sürü yanlışlıkla dolu. Birçok kere bu yanlışlıklar egemen güçlerin peşinde sürüklenme (kuyrukçuluk),dahada ötesi Kürt halkına karşı birlikte saldırı boyutuna varabildi.Yakın geçmişte,TUDEH'in (Humeyni saldırıp sekreteride dahil yüzlerce üyesini tutuklayana dek) izlediği çizgi bunun en açık,doğrudan bir örneğidir.Ezen ulus sol hareketinin ve esas olarak Komünist Partilerinin izlemekte olduğu politikalar, birçok yönüyle üzerinde durulmasında gerektirse bile,konumuz bu olmadığından geçelim.Yalnız bu tür bölgemiz KP'lerinin tarihinde sürüyle yanlışın bulunması bugünde örgütlenip kitleselleşememe en önemli etkenlerden biridir.

Otonominin demokrasi ve de demokratik iktidarla bağına değinirken sorunu yakından ilgilendiren diğer bazı yönlerine değinmekte yarar var.

OTONOMİ ve ÇEŞİTLİ ÖZSEL GÖRÜNÜMLERİ :

Otonomi,bir bütüne bağlı,onun içinde bir öge olarak bütünden kopuk ele alınamaz.Genel için geçerli olan yapı ve özellikler otonomi içinde geçerlidir.Otonominin karakteri,bütün tarafından belirlenir.Arada birtakım farklar olabilir.Mevcut devlet için genel ve de temel olan karakteristik özellikler otonomide hayatiyet kazanır.Otonomi için farklı işleyiş kurallarının,farklı bir üst yapının septandığını farzedelim.Bu ne kadar gerçekçi olacak, ne kadar geçerli olabilecek? Herhalde üzerinde düşünülecek bir yan.Şurası açık ki,çok zorlansa bile ancak kısmi birtakım farklar gösterebilecek.Bir dönem sonra onlarda ortadan kalkacak,otonomide mevcut devlete göre biçimlenecektir.Bu nedenle,Kürdistan da otonomi ile birlikte demokrasinin de gerekliliğine inananlar, başka bir deyişle demokratik bir otonomi için savaşanlar (burjuva anlamda olsa dahi) demokratik bir otonominin (ya da federasyonda olabilir) demokratik bir düzenden geçtiğini kavramak zorundadır.Aksi halde -denilen ne olursa olsun- anti-demokratik bir işleyişin Kürdistan'da da kendine hayat bulacağı açıktır.Bu sonucu niyetler değil,bir dizi ekonomik,sosyal,siyasal zorunluluk doğuracaktır.Hele ki,önderlik geri ve anti-demokratik karakterde ise,

bu durum, önderliğin eğilimleriyle birleşerek daha feci bir hal alacaktır.

Anti-demokratik bir devletin kapsamı dahilindeki bir otonomi bu alanda devletin yapısına uygun bir nitelik gösterirken, ekonomik alanda ne tür bir manzara sergileyecektir? Bir kere sözkonusu otonomi eşit haklara sahip olmamaktır. Bu işe başlarken siyasal alanda eşitsizlik, dolayısıyla bağımlılığı kabul ederek girmektedir. Ekonomik alandada bu nesnel bağımlılık ilişkisi var olacaktır, dahada katmerli bir şekilde sürecektir.

Otonomi ile Kürt ulusunun kendi ekonomik kaynaklarından bütünüyle kendisinin yararlanması hukuksal olarak zaten teminat altına alınmıştır. Teminat altına alınmış olsada bu durum sadece hukuksal düzeyde kalacak, ekonomik yasalar tüm engellemelere ve önündeki setlere rağmen kendine kanallar bularak işleyecek ve kendi gerçek hukukunu yaratacaktır. Kapitalist devlet bünyesindeki otonomide sosyalist üretim ilişkilerinin oluşturulacağını herhalde kimse iddia edemez ve hatta kapitalist ekonomi bütünü'nün otonomi parçasında bir başka kapitalist ekonomik modelin uygulanabileceğini bahside yapılamaz. Siyasette olduğu gibi, ekonomide genel kararlar merkezi iktidar tarafından alınır. Bunların hayata geçirilmesi, uygulanması ve denetlenmesi yine bu erk tarafından uygun bir işbölümüyle yerine getirilir.

Kapitalist bir devlet demokratik olsada toplum üzerinde burjuvazinin çıkarlarının savunucusu, koruyucusudur. Kapitalist bir devlet temsil ettiği sınıfın çıkarları yönünde yasalar oluşturur, baskı gücüne kalkışır, ekonomik yaşama müdahale eder ve denetler.

Otonomi ile ezilen ulus burjuvazisi ekonomik kaynaklardan belirli paylar alma ve dolayısıyla gelişme olanaklarına kavuşmuş olsada (bu demektir ki, belli çıkarlar hukuksal olarak teminat altına alınmıştır), ezen ulus burjuvazisi karşısında güçsüzdür. Kararlarda sermayenin, doğallıklada büyüklerin çıkarı önde tutulacaktır.

İktidar tekellerin iktidarıysa durum zaten basitçe anlaşılır nitelikte. Çeşitli burjuva kesimlerin ortaklığı biçiminde bir birleşim gösteriyorsa; yine güçlü olanların, fazla sermayeye sahip olanların çıkarları ağır basacaktır. Kapitalizmde küçüklerin yükler tarafından yutulması yönünde doğal bir süreç işlemekte. Belli ölçülerde gelişim kanalları ezilen ulus burjuvazisi önünde açılmış olsada egemen ulus burjuvazisinin hayli önde olduğu ve bir sürü avantaja sahip olduğu bir gerçektir. Devlet ekonomik

yaşama müdahale etmemiş olsun ve bu bağlamda egemen ulus burjuvazisinin çıkarlarını yönetecek yaptırımlarda bulunmamış olsun. Değişen önemli bir şey olacak mı? Kürdistan ekonomik olarak egemen ulus burjuvazisi tarafından sömürülüyor olmaktan çıkmayacaktır. Sermayesi fazla olan daha çok sömürebilecektir. Bu durum kapitalizmde doğal bir işleyiştir. Otonomi, içinde bulunduğu bütünden tecrit bir olgu değil, aksine ekonomik ilişkiler son derece bir griftlik arzeder.

Ulusal mücadelenin öncüsü olarak otonomiyi ele geçiren burjuvazinin iki türlü gelişim seyri izlemesi mümkündür.

1-Baştaki politik tavrına ve gerçekleştirdiği çözüme sadık kalarak egemen ulus burjuvazisi ile bütün yönleriyle bir bütünleşme işerisine girebilir. Dolayısıyla baştaki ilerici konumunu kaybederek gericileşir. Bu durumda ezilen ulus olma statüsü tamamen ortadan kalkmadığından ulusal baskınında bir aracı halini alır. Öylesi bir durumda, Kürt halkı ve ezen ulus halkı her iki burjuvaziye ve onların iktidarına yönelme göreviyle karşı karşıyadır.

2-Otonomi ile elde ettiği olanaklarla belli ölçülerde güçlenir. Ulusal alandaki ekonomik gücüne, geldiği yer gereği uluslararası bir sürü ilişki geliştirebilme olanağında katılır. Belli bağlantılar ve destekler bularak daha geniş haklar için mücadele edebilir. Bu yeni durumda ulaştığı boyut gereği, artık çizilen siyasi çerçevelere sığamaz, bu çerçeveler: gelişmesi önünde ayakbağı halini alabilir. Böylesi bir durumda mevcut devlet içerisinde bu sınırları dahada genişletme, yeni biçimlere kavuşturma uğruna mücadele geliştirebileceği gibi kendi pazarına kendisinin sahip olma uğruna mücadeleyi ulusal hareketin kökeninde bulunan tarihsel eğilimi (fakat o güne dek açık siyasal talep olarak öne sürülmeyen) politik kimliği yaparak en tutarlı biçimine; bağımsız devlet istemine dek varabilir. (Şüphesiz bu olasılık, belirttiğimiz durumda Kürdistan'da zor). Böyle bir tavır bir dizi olumlu etkenin bileşkesine (ulusal, uluslararası, sınıfsal v.b.) bağlıdır. Tabii ki, gelececek sınıf mücadelesinin korkusundan çeşitli ülkelere ait burjuvalar kenetlenme ihtiyacında duyar. Bu anlamda bağımsızlık yönündeki bir girişim, sınıf mücadelesinin eriştiği boyutla; burjuvazinin halkı peşinde sürükleyebilme yeteneğiyle doğrudan bağıntılıdır. O tür koşullarda sosyalistler, "kendini" burjuvaları ile egemen ulus burjuvazisi arasındaki gelişkiden akıllıca yararlanmayı bilmelidir. İki ulusa ait burjuvaların kenetlenmemesi için itici bir politika yürütülmez, orada gelişkiler varsa faydalınılır. Aynı zamanda kendi burjuvalarına karşı uyanık davranma dahada önem kazanır.

Emperyalist kapitalist sistemin içerisinde olundukça, bağımsız bir devlet olunsada emperyalist sermayenin sömürü ağına ta-kılmamak olanaksızdır. Bu düzende, emperyalist mali sermayeye ik-tisedi bağımlılık nasıl doğal ise, kendinden zengin ülkelerle i-lişkilerde de eşitsizlik normal bir olaydır. Ekonomik bağımlılık ortadan kaldırılmadıkça siyasi bağımlılığında önüne geçilemez. Bu nedenle, ulusal baskıya da tümüyle ortadan kaldırmak mümkün de ğil-dir. Emperyalist düzende ulusların ezen ve ezilen olarak ikiye bölünmüş olması temel bir gerçekliktir. Uluslararası mali sermayenin gücü, ulusların özgürce gelişmeleri, ilerlemeleri önünde en büyük engeldir. O üretici güçlerin bağımsız gelişimini köstekler; ekono-mik yapıların kendisinin ihtiyaçları, çıkarları yönünde şekillen-mesi için bütün olanaklarını kullanır.

Açık ki, yukarıda yapılan açıklamalardan bağımsızlığına ulaşan ve de kapitalist yolu seçen herhangi bir ulusun ekonomik gelişi-minde önemli bir değişme olamaz gibi bir sonuç çıkarılamaz. Kapi-talist yolu seçmiş ve bunun sonucunda emperyalizme bağımlı duru-ma gelmiş olsada ulusal devlet olayı ile yeni bir statüye kavuş-muştur. Ulusal devlet üretici güçlerin önündeki ekonomik, siyasi, kültürel v. s. engelleri aşmıştır. Kaçınılmaz olarak bu yeni du-rumda üretici güçler bir atağa kalkar. Çünkü en ideal koşullar kapitalizmin gelişimi açısından, ulusal devletlerin kurulmasıyla gerçekleşir. Emperyalizmle girilen ilişkiler sonucunda buralarda kapitalizm daha hızlı bir gelişim gösterir. Ancak bu gelişim, bel-li şekillerde bir kerteğe dek sürer. Bir dönem sonra, çarpık geli-şim o ülke ekonomisinde bir dizi açmazlara yol açar, gelişme tika-nır.

Aynı durum otonomi içinde hayli hayli geçerlidir. Otonomide ezen ulus burjuvazisine bağımlılık yanında emperyalist sermaye-ye bağımlılıkta sürer. Bu durumdaki bir otonominin Kürt halkı a-çısından sorunlarını çözücü olmayacağı açıktır.

Şüphesiz otonomide üretici güçlerin belli bir seviyede geli-şimini sağlar. Otonomiyle ulus bir takım haklara kavuşmuş, ezilen ulus burjuvazisinin gelişimini sekteye uğratan birtakım barikat-lar kalkmıştır. Ancak bu duruma rağmen, ezilen ulus olma statüsü son bulmamıştır, farklı boyutlarda devam ediyordur.

Yukarıdaki gerçeklerin ışığında sosyalistlerin ulusal sorunun çözümüne ilişkin politik tavırlarında ortaya çıkıyor.

Sosyalistler açısından amaç sosyalizm ve giderek komünizmdir. Sosyalizme ulaşabilmek için temizlenmesi, aşılması gereken uzun bir yol var. Bu yol, bir sürü engellerle doludur. Sürecin başından iti-baren sözkonusu engellerin kaldırılması için çalışılır. Her bir aşamada hangilerinin temizlenebileceği bilince çıkarılır.

Belli ki, kaldırılması gerekli olan engellerin en önemlilerin-

den biride ulusal baskı, ulusal eşitsizliktir. Sosyalistler, ulusal baskı ve eşitsizliğin kapitalizmde tüm biçimleriyle kalkmasının mümkün olmadığını bildiklerinden ulusal sorunun eksiksiz çözümünün sosyalizmle olabileceğinin propagandasını yaparlar. Bu doğrultuda ulusal sorunun çözümünü üstlenir, önderliği ele geçirmeye çalışırlar. Kesintisiz olarak sosyalizme geçebilmek için gerekli olan yolları gösterir, oluşturmak içinde aktif olarak mücadele ederler.

IRAK KÜRD İSTANINDAKİ MUHALEFETİN HATALARI:

Kürdistan'daki somut gelişmelere dönersek: Bugün otonomi yönünde görüşmeler (Yekiti-Saddam görüşmeleri) hız kazanmış durumda. Eskiden beri tek tek güçlerin bu sorun üzerine devletle belli ilişkileri olmuştada herhangi bir sonuç ortaya çıkmamıştır. Bugün sorunun daha ciddi ve yeni bir merhalede olduğu yadsınamaz.

Bugünkü somut durumu ele alırken nesnel bir değerlendirme için düne dönmek, sorunu tarihi gelişim süreciyle ele almak büyük bir önem taşımaktadır. Bu bakımdan, özellikle yakın tarihin düntün son aşaması olması ve bugünü belirleyen öğeleri içermesi nedeniyle daha bir önemi var. Onun için yakın geçmişin doğru ve yanlışlarıyla irdelenmesi bir zorunluluk ve bugünü açıklayabilmek için en önemli anahtarlardan biridir. Biz esas olarak hatalara değineceğiz.

Hatalar nelerdir? Bütün güçler için geçerli olanı, tek tek güçler için geçerli olanları var.

Önce hepsi için geçerli olan yanlara değinelim.

1-Güçlerin anti-demokratik olması. Kendi dışındakilere tahammül edemeyerek birbirlerinin çalışmalarını engellemeleri.

2-Uzun vadeli çıkarlar bir yana itilmiş, güncellik ağır basmıştır. Böylece, böylesi bir faydacılık etkin bir çizgi olmuştur.

3-Düşman veya düşmanlar iyice netleştirilmemiş. Aynı zamanda kimlerin dost, ne için dost oldukları ve hangilerinin ne kadar süre için (aşama) dost olabilecekleride belirginleştirilmemiştir. Bunun sonucunda ilişkilerde bir çarpıklık gündeme gelmiş, çok kısa süreli ittifakçılar uzun dönemli olabileceklere tercih edilmiştir. Bununlada kalınsa "iyi", daha ileri gidenleride olmuş; düşman güçlerle ilişki geliştirip dostlarına, halkına gözlerini kırpmadan her türlü saldırıyı yönlendirebilmek bile normal bir vakıa haline almıştır.

4-Tüm bu ve benzeri etkenlerden dolayı muhalefet birleşmemiş. Ortak düşmana karşı ortak bir örgütsel biçim üzerine anlaşamamıştır. Düşmana karşı sarfedilecek enerjinin önemli bir kesimini birbirlerine karşı savaşta sarfetmişlerdir. Bu durum nedeniyle iktidar karşısında güçsüz duruma düşülmüştür. Birlik olunarak kazanılabilecek çok şeyler varken: olunmamış, birbirlerine göz dikilmiş, birbirlerini yok eden

rek birşeylerin kazanılacağı sanılmıştır."Kazancın" ne olduğu,daha ne kadar olacağı ortadadır,dahada görülecektir.

Bütün güçlerin aynı ölçülerde yada aynı noktalarda yanlış içerisinde oldukları,olumsuzlukları yaptığı söylenemez.Şu bilinir ki,herbirinin yaptığı bir diğerinkinden az veya fazla.Onun için güçleri hatalar konusunda eşit pay sahibi görmek mümkün olmadığı gibi,bu bağlamda düşünün eşit derecede sorumluları olarakta görmek yanlıştır.Yanlışılar aynı zamanda,eş zamanlıda değil.Hepsinin birlikte yanlış tavır içerisinde olduğu durumlar görülebilirken,bir tarihi kesitte biri olumlu politik tavır takınırken,bir diğeri aksine oldukça olumsuz yerde seyredebilmiştir.Bu noktada özellikle Irak KDP'nin hakkını yememek gerekir.

I-KDP tarihi olarak Kürt güçleri içerisinde en eski olanı.Sınıfsal olarak burjuva feodal bir örgüt.Sınıfsal konumu gereği,anti-demokratiklik,uzlaşmacılık en belirgin özelliklerindedir.1975'te Şahla anlaşarak Kürdistan'daki silahlı güçlerini nasıl değittiği ya da yüzüstü bıraktığı bilinir.Daha sonraları Irak Kürdistan'ında silahların tekrar patlaması sonucunda bu güçte sahnedeki yerini almıştır.Kurmanç bölgesinde geleneksel ilişkisi ve bunun belirlediği etkinliğine dayanarak orada mevzilenmiştir.

Şah döneminde Şahla ilişkili olan I-KDP Humeyni'nin iktidarı ele geçirmesinden sonra hiçbir şey değişmemişçesine ilişkilerini devam ettirebildi.Tabii ki,bunda yeni iktidarın geleceğe ilişkin hesapları belirleyici bir rol oynuyordu.I-KDP'ye yaklaşımdaki gayeler değişmediğinden ilişkilerde sürdü.Üstelik bu yeni durumda I-KDP'ye daha fazla ihtiyaç duyulacaktı.Çünkü Şahın yıkılması ile ortaya çıkan boşluktan İran Kürdistanı halkı atılım yapma ve kendi ülkesinde esas otorite olabilme fırsatında yakalamıştı.Humeyni ise henüz güçsüz,iktidarını oturtması için belli bir zamana ihtiyaç duyacaktı.Herhalde bir "Kürt gücü" olan I-KDP'nin İran Kürdistanında daha etkili bir savaş yürütebileceği tartışılmazdı.Nitekim çok yönleriyle avantajlı olduğu,başarılada olabileceği yaşanan sonraki süreçte görülecekti,görüldüde.Devletin giremediği kurtarılmış alanlara "Kürt peşmergeleri" eliyle yine Kürt peşmergelerinden alınacaktı.I-KDP bu parçadada pasdarlara ÖNCÜLÜK yapacaktır.Onun öncülüğü yol göstericilik iken,pasdarların ardçılığı güdücülük olacaktır.

İran Kürdistan'ında Humeyni iktidarı ile özdeşleşen,onun bir parçası durumuna gelen I-KDP,İrak Kürdistan'ında Saddama karşı yaşanan ve CUD içerisinde en örgütlü ve askeri olarakta en etkin olan güçtür.Fakat o,bu savaşa kendi aşiretçi-ailesel çıkarları temelinde yaklaşmakta,bu parçadada İran yönetiminin çıkarlarını ön plânda tut-

maktadır. Bu nedenle, Irak'taki savaşında İran yönetiminin çıkarına, onun hesabına uygun bir savaşıdır. O bütün eylemlerini Humeyni iktidarının Irak üzerinde zafer kazanmasına ve burada iktidar olmasına uygun olarak biçimlendirmektedir. İran yönetimi ile birlikte Irak Kürdistan'ında Yekiti'nin elindeki kurtarılmış bölgelere yöneltilen saldırı bunun en somut örneğidir. Bu olayda, iki güç (Yekiti-İKDP) arasındaki tarihsel zıtlık bir faktör iken, bir diğer ve de belirleyici olan faktörde, Yekiti'nin İran Kürdistan'ındaki yurtsever güçlere yardımı, İran'ın dayatmalarını kabullenmemesi ve ona karşı durması ve bu nedenle İran yönetiminin şimşeklerini üzerine çekmesidir.

Şurası açık ki, Saddam diktatörlüğünün İran eliyle yıkılması sonu cunda oradada İran yönetiminin kopyası bir iktidar kurulmuş olacaktır. Böylesi bir iktidar kurulduğunda hiçbir demokratik istem gerçekleşmeyecek, bu yolda bir dönüşüm sözkonusu olmayacaktır. Özcesi, mevcut diktatörlüğün yerini hiçte ondan az rezil olmayan bir diktatörlük alacaktır. Karakter olarak İran yönetimi niteliğindeki bir diktatörlükte, besbelli ki, otonomi isteminin gerçekleşmesine müsaade edilmesi mümkün değildir. Aksine o bütün muhalefet güçlerini yok etmeye çalışacaktır. Belki en son sıra I-KDP'nin olacaktır. Böylece I-KDP'nin, "Irak için demokrasi"den ne anladığı, bugünkü eyleminin ne tür bir demokrasiye götüreceğide ortaya çıkıyor.

CUD içerisindeki diğer iki etkin güçte (IKP, İKSP), İran'ın Irak üzerinde zaferine önemli umutlar bağlamışlardır. Bu umutların, İKP açısından şimdi de devam edip etmediğini bilemiyoruz. (Humeyni'nin TUDER'e saldırısı ve Sovyet diplomatlarını sınır dışı etmesi olayı sonrası). Bu mutların gerçekçi ve de hiçbir değerinin olmadığını vurgulayalım. Olşa olsa İran'ın zafer kazanması, bu güçlerinde İran'daki muhalif hareketlere yapılan uygulamaların aynısıyla karşı karşıya gelmeleri ve hatta onların akıbetlerine uğramaya yol açacaktır.

Sözü edilen güçler içerisinde bizlerin öncelikle ve özellikle üzerinde durmamız gereken İKP'dir. İKP, bir dönem (başlarda-1980), Yekiti ile I-KDP'yi birleştirmek için belli aktif olumlu bir çaba içerisine girdi. Fakat çeşitli sebeplerle bunda başarı kaydedemedi. Gerçi sonraları da öyle birleşmenin yararlarından bahsetti ama, aynı çabayı görebilmek mümkün değil. Önceleri Yekiti ile aynı cephe içerisinde iken, birden kuralsız bir şekilde ikinci bir cephenin kuruluşunda yer alarak, onun içine girdi (CUD'un). Bu tavır, birleşmeyi dahada güç hale getirdi. Çünkü I-KDP ancak zorlama sonucunda cepheye gelebilirdi, oysa böylesi bir tavır İKDP'yi dahada rahatlatıyordu. CUD içerisinde yer alan İKP, örgütlere yön vermek bir yana, kimi zaman kendisinde onların perspektifine girdi. Yekiti ile

ilişkileri alabildiğine sertleşti, aralarında birçok çatışmalar oldu. Bu ve benzeri etkenler nedeniyle o da çok zaman Yekiti'yi diğer güçlerin bakışına kapılarak yok edilmesi gerekli olan bir güç olarak görmeye dek varabildi.

IKP'den beklenen, fonksiyonlarını gereğince kullanarak güçleri bir araya getirmede aktif çabayı gösterebilmesiydi. Bu da birlik konusundaki sektör eğilim ve birlik önündeki engel davranışları teşhir etmekten geçer. Bu nedenle, iki güç arasındaki çatışmalarda taraf olmamanın büyük bir önemi vardı. Tek cephede birleştirme eylemi gerçekleştirilemiyorsa, çatışmalar devam ederse bunların dışında kalmak komünist hareketin prestijini koruma açısından olsa bile sayısız faydalar gösterecekti. Bu yapılabildiğinde zararlıyı hiç olmazsa daha az zararlı hale getirmekte mümkündür. Özellikle I-KDP'nin yaptıklarının halkların zararına, özel olarakta Irak'taki mücadeleye zararları açık olduğuna göre, buna ket vurmak, onu teşhir etmekten geçecektir. Bu yapılmadı, onu güçlendirecek tavırlarda geliştirildi. Bu durum, bir KP için ciddi bir zaaf ve onun toplumda olması gereken nitelik ve fonksiyonlarıyla da bağdaşmaz.

I-KDP, IKP'ye güç olarak en uzak olanlardan en önde gelenidir. (Soruna farklı sınıfların temsilcileri/noktasında bakılırsa ^{olduğu} böyle olması bilimselliğin gereğidir). Bir hareket için yakınlık sınıfsaldır. Sınıfsal olarak bu iki güç (IKP-İKDP) oldukça uzak olmasına rağmen, pratikte birlikteler. Birlikte olunabilir, buna diyeceğimiz bir şey yok. Ama öncelikle daha yakın olanlar ve bu nedenle birlik olabilecekler varsa, bunun olmaması bir anormalliktir. Kuşkusuz bir küçük burjuva karakterli örgüt, bir burjuva feodal örgüte göre Komünist harekete daha yakındır. Bu yakınlık sözkonusu örgütün uğruna savaşım verdiği hedeflere, sınıfsal konumunun elverebileceği dönüşümlere ve bu bağlamda birlikte kat edilebilecek mesafenin daha fazla olmasından ileri gelmektedir. Yekiti ile I-KDP'yi karşılaştırırsak: Yekiti heterojen bir örgüt (fakat egemen karakteri küçük burjuvadır) tür. Bununla daha kapsamlı kazanımlar için, daha uzun bir süre birlikte olabilmek mümkündür. I-KDP'nin Humeyni ile ilişkilerini ve bunun yol açacağı sonuçları bir yana bıraksak bile ve I-KDP'nin içerisinde olduğu bir iktidarın kurulduğunu farzetsek, o durumda I-KDP toprak sorununun çözümüne kısmide olsa yaklaşması mümkün mü? Öyle görünüyor ki değildir. Burjuva anlamda demokratik bir iktidar, I-KDP'nin bu etkinliğine rağmen iktidar olununca kurulabilir mi, I-KDP buna yanaşır mı? mümkün görünmüyor...

Yekiti içerisinde kendini komünist olarak niteleyen bir gücün olması onunla ilişkileri daha gerekli kılmakta. Bir gücün kendini komünist olarak nitelemesi bile bir ilerilik gösterge-

sidir.Bu gücün birçok yanlığının olması,I-KDP'ye göre daha yakın olunacağı gerçeğini değiştirmez.Görev,yanlıqları olanı etkilemek, olumluya çekme yönünde çaba sarfetmektir.Sözkonusu çabaların I-KDP üzerinde etkiler yarattığı söyleniyorsa,Komela üzerinde niye daha etkili olmasın ve hatta bir bütün olarak Yekiti üzerinde.IKP'nin Yekiti'ye tepki içerisinde olmasının bir etkenide Komela'nın varlığıdır denilebilir.

Komela kendisine komünist diyen bir güç olarak görevlerini yerine getirebildimi? Bunada müspet cevap vermek mümkün değil.Örneğin, ezilen ulusun komünist hareketi ittifaklarda ezen ulusun komünist hareketine daha büyük bir önem vermesi şart iken,bu yapılmamıştır. Aksine burjuva güçlerle daha yakın olunmuştur.Komela açısından bu yakınlık birçok boyutuyla yer aldığı cephe içerisindeki güçlerle aralarındaki farkın belirsizliğine dek uzanmıştır.Bu durumda,Komela ya birçok yanılla aynı bir örgüt olma konusundan çıkarılır niteliktedir.

Bütün bir Yekiti'nin kısaca hatalarına değinecek olursak.

I-KDP'ye karşı çoğu zaman gereksiz sektek bir politika izledi. Esnek bir politika ile hem yararlı sonuçlar (güçlerin birliği yolunda) elde etmek ve hemde I-KDP birliğe yanaşmadığında,teşhir etmek daha kolaydı.Bu tavır,diğer güçlerle birlik,onları I-KDP'ye karşı tavır aldırma etkili olabilirdi.Ancak sektek yaklaşımlar, diğer örgütlere karşıda gösterildi.ÖR:IKSP'ye karşı itici bir politika izlendi.Bu tavır,I-KDP'nin yaratmak istediği tecrit çemberinin oluşumunda ve giderek bu çemberin kırılmayıp güçlenmesinde önde gelen faktörlerden biridir.Yine güncellik ve faydacılık,güçlerin güvensizliğinin oluşumunda gözardı edilemeyecek olgulardır.

Bu arada,Yekiti'nin İran'a karşı tavrını, İran Kürdistan'ındaki yurtsever örgütlere yardımlarını takdir etmek gerekir.Gerçektende Yekiti bu konuda yurtsever bir örgüt olmanın başarılı sınavını vermiştir,örnek bir tavır içerisinde girmiştir.

Anlaşılacağı üzere:muhalefetin birleşememesi,enerjilerini birbirlerine karşı çatışmalarda sarfetmeleri tek bir gücün tavrına bağlı olarak gelişmiyor.Bir sürü etkenin bileşkesi ile oluşan ortam bu durumu belirliyor.Ve sonuçta Saddam'ın yurtsever güçlerin eliyle yıkılması ve onun yerine muhalefet güçlerinin demokratik iktidarının kurulabilmesi olanağı zayıflayan ve hatta giderek bugün için ortadan kalkmaya doğru yüztutuyor.

Bu nedenle bugün gelinen nokta irdelenirken tek bir gücün bir bütün olarak sorumlu olmadığı,şu yada bu oranda diğerlerinde olumsuzlukta paylarının olduğu,sorumlu oldukları bilince çıkarılmak zorundadır.

Yekiti hangi koşullarda otonomi görüşmelerine başlıyor?Bu duru-

mun bilinmesi halinde Yekiti'yi yargılamada daha objektif olabileceğiz.

OTONOMİ GÖRÜŞMELERİNE OTURULURKEN GENEL DURUM ve
ÖZEL OLARAKTA YEKİTİ'nin DURUMU:

Birleşememe, karşılıklı çatışmalar sonucunda ve yine bu nedenle Saddam iktidarının ömrünün uzadığı, yıkılmayacağı, yıkılırsa bile çatışmaların durmayacağı kanısının (ve hatta İran'ın olacağı kaygısının) egemen hale geldiği bugünkü koşullarda halkta genel bir umutsuzluk yaygınlaşıyor. Ve bu sebeple mücadele bir döğüş eğrisi gösteriyor. Bu ortamın bir unsuru olan Yekiti'ninde aynı durumdan etkilenmemesi düşünülemez. Öte yandan Yekiti iki taraftan düşmanla kuşatılmış vaziyette: 1- Irak'la zaten savaş halinde idi. 2- İran'ın gerek doğrudan, gerekse dolaylı saldırılarına muhatap olmakta. Birde buna CUD güçlerinin Yekiti'ye karşı tavırları, saldırıları eklenince durum daha iyi anlaşılır.

Demek oluyor ki, Yekiti hayli sıkışık bir vaziyette. İran'a karşı takındığı tavırda dış ilişkilerinde Yekiti'yi belli problemler ile karşı karşıya bırakmıştır. Bu koşullarda bir tercih yapılmak zorundadır. Önünde birkaç yol vardır. Bunlardan biri otonomi görüşmelerine oturmaktır.

Otonomi ile ilgili bakış açımızı daha önceleri belirlemiştik. Kürdistan sorununun çözümü için otonomiye gerçek çözümleyici talep olarak görmekte ve bunu önermemekle birlikte, Kürt halkının diğer parçalarda demokratik talepler (bu talepler kısıtlıda olsa) verdiği mücadeleyi destekliyoruz. Otonomi isteminde bu bağlamda yaklaşıyoruz. Aynı zamanda daha ilerisinde gösteriyoruz. Yine otonomi ile demokratik iktidar bağının gereğindende söz ediyoruz.

Saddam gitmeksizin demokratik bir iktidar olamayacaktır. Ama verilecek savaşın sonucu belli demokratik istemlerin kabul ettirilemeyeceğini söylemiyoruz. Tıpkı otonomi gibi diğer birtakım talepleride kabul ettirmek mümkün. Açık ki, diktatörlük ayakta oldukça bu tür hakların kalıcılığında tehlikeydedir. Hakların korunması, geliştirilmesi o haklarda çıkarları bulunan kitlelerin örgütlülüğüne bağlıdır. Diktatörlük bu haklara geçici olarak verilmiş bir taviz gözüyle bakar. Bu nedenle, fırsatı bulunca tekrar alınmış hakları gaspetmek ister. Bundan, bu hakların önemsiz olduğu sonucu çıkarılamaz. Aksine elde edilen demokratik haklar ortamında toparlanma, mevzileri sağlamlaştırma, kitleler içerisinde kök salma becerilebilirse, giderek iktidarı yıkmak ve demokratik iktidara giden yolu açmak mümkündür. Ancak burada kısmi talepleri demokratik iktidar hedefine bağlı ve o uğurda savaşırken elde edilen kazanımlar o-

larak görmek önem taşımakta.Perspektifi kısmi olanla sınırlandırmak ileriye doğru yürüyüşün engelidir.

Arzumuz:Saddam iktidarının yıkılması Irak'ta demokratik bir iktidarın kurulması,Kürt halkının özgürce kaderini tayin edebilmesidir.Fakat gelişmeler,bizim arzularımıza göre olmuyor.Bizim isteğimizce olmaması doğal,bir okadar olmasa bile doğal olan başka bir şey var:Irak'teki muhalefet güçlerinin isteğince gelişmeler bir seyir izlemiyor.Gelişmelere yol açan bin bir etken var.Bu etkenlerin sadece savaşan taraflarla sınırlı olmadığı gerçektir.Önemli olan her somut koşulda hedefe varmakta bizi uzaklaştırmayacak,tersine bizi yakınlaştıracak politikalar üretebilmektir.Bu da ancak somut durumun rasyonel bir değerlendirmesinden geçer.Saddam diktatörlüğünü yıkmak için bir dönem silahlı savaşım yürütülürken,bir zaman sonra silahlı mücadele için koşulların müsait olmaması başka taktikleri dayatabilir ve hatta belli geçici uzlaşmalara başvurabilir (zaman kazanmak, örgütlenmeyi derinleştirmek v.b. gayelerle).Asıl önemli olan ideolojik-politik mücadeleyi elden bırakmamak,belirli kazanımlara feda etmemektir.

MUHALEFETİN ÖNÜNDEKİ YOLLAR:

Irak'teki muhalefetin önünde belli birtakım yollar var.İran'ın Irak'ı yenilgiye uğratması ve birtakım gelişmeleri buna bağlamak yolu düşünceler zaten hiç üzerinde durulmayacak olandır.Geriye şunlar kalıyor:a)Saddam iktidarını yıkmak yolunda silahlı mücadeleye hız vermek.Bunun içinde birlik şarttır. b)Güçler dengesi Saddamı yıkmaya elverişli değil ve öylesi bir denge muhalefet lehine kısa zamanda yaratılamaz kanısı egemense politik mücadeleyi yeni biçimlerde sürdürme,yeni taktik değişikliğine gitmek; c)Ya da belli demokratik hakları (otonomide dahil) Saddam iktidarına kabul ettirerek,oluşturulan koşulları örgütlenmeyi pekiştirmek,hazırlık ve yeni bir atılım işerisine geçirebilmek için gereğince değerlendirmek.Bu yol içinde hareketin birliğinin önemi aşikârdır.Birtakım talepleri kabul ettirmek,muhalefetin gücüne ve dolayısıyla,birlikte hareket edebilme kabiliyetine bağlıdır.Kabul ettirilen hakları koruyabilmek ve yeni manevralara başvurmak muhalefetin gücüyle ilişkilidir.

Bugün Yekiti içinde aynı yollar sözkonusudur.İlk başta yapılacak iş;Saddam iktidarını devirmek yolunda mücadeleyi sürdürebilmek için diğer ilerici,yurtsever güçlerle birlik yolları aranmalıdır.Bu olmazsa taktik değişikliğine gitmek,yeraltına çekilerek buradan mücadeleyi yürütme denenebilir.(Böyle bir yola tek güç kendi başına başvurduğunda oldukça rizikoludur.O nedenle enine boyuna hesaplanması gerekir).Otonomiye ilişkin görüşmelere gidilecekse,öteki güçlerle birlik olunarak (birliktelik için: diğerlerinin-CUD'un- atması ge-

reken adım başka bir tartışma konusu; ama, I-KDP'nin İran'la ilişkilerini gözden geçirmesi, silahlı güçlerini Irak Kürdistan'ına çekmesi birlik için önemlidir) gidilmeli. Bu konuda öteki güçlerin önüne engel koymak yanlış ve zararlı bir anlayıştır. Birlik yönünde Yekiti ısrarlı davranıp gerekli adımları atsaydı, öteki güçlerin karşı adımı atmamaları halinde, Yekiti bugünkünden daha avantajlı bir konumda olacaktır.

SADDAMIN GÖRÜŞMELERE OTURUS NEDENLERİ:

Saddam'ın bu aşamada Yekiti ile görüşme masasına oturması nedensiz değil. O, ilk olarak girdiği sıkışıklık durumunda, kendisini kurtarmaya çalışıyor. Bu başta İran'a karşı kendisini savunma, Kürdistan için ayırdığı askeri güçleri İran cephesinin hizmetine verme amacı taşıyor. Diğer yandan, Yekiti'yi İran'a karşı sevaştırmak gayesini de güdüyor. Otonomi olayında bu sıkışıklığı atlatmak için bir manevra olarak bakıyor.

Tüm bunları amaçlarken, Irak Kürdistan'ında üstlenmiş olan muhalefeti çöktürmeye de hesap dışı tutmuyor. Muhalefeti birbirine düşürmek, çatışmaları yeni bir etken ile tahrik ederek kızıştırmak Saddam için oldukça yararlı olsa gerek. Bu olayda, özel olarak Yekiti'yi iç ve dış ilişkilerinden soyutlayıp etkisiz hale getirmek yönündeki ihtimal gözardı edilemez. Yekiti, güçsüz hale gelince anlaşmakta daha kolay olur: Çünkü o durumda her talepte Yekiti diretemez. Ve böylece diğer amaçları da gerçekleştirmek mümkün. Bunu yaparak Yekiti ile anlaşmaya yanaşmaması ihtimalide önemli bir olasılık olarak düşünülmelidir. Yani otonomiyi kabul etmeye niyeti yoktur. Yekiti'yi görüşmelerle oyalarıarak sonuçta da bir anlaşmaya yanaşmıyarak: bu güce karşı givensizlik (içte ve dışta), yalnızlaştırma, tecrit politikası güdebilir. Bu durum, sözü edilen gücü zayıflatmanın yanında Kürdistan'daki muhalefetine güçsüz düşmesi sonucuna varır. Tabii ki, bunların hepsi bozulamayacak hesaplar değildir.

IRAK'TA MÜCADELE ÖNÜNDEKİ TEHLİKELER:

Saddam'ın otonomi üzerine bir anlaşmaya yanaşacağını varsaysak bile, Yekiti'nin önündeki tehlikeler- bu aşamada olsa bile- yine ortadan kalkmış olmuyor. Tek başına Saddamla anlaşmaya varmak ciddi sonuçlara yol açar. (Hem Yekiti ve hemde diğer muhalefet güçleri açısından). Bir kere o durumda muhalefet güçleri arasında çatışmanın keskinleşeceği açıktır. Söz konusu çatışmalardan halkların bir kazancı olmayacak. Savaş, iki sömürgeci devletin çıkarlarına uygun bir seyir izleyecektir. Güçlerin böylesi bir çatışma içerisinde yer alış niyetlerinin farklı olması, verili koşullarda bu durumu değiştiremez. Savaş iki sömürgeci güç arasındaki çatışmanın bir anlamda uzantısı bir vaziyet kazanacaktır.

Çıkacak çatışmalarda, emekçiler heder olacaklardır. Eğer bütün güçlerin beraber bir çözümde anlaşmaları mümkün olsaydı, mücadelenin ye-

ni bir kanalda gelişmesi olasılığında daha büyük olacaktı. Gerçi o durumda anlaşmaların tekrar çatışmayacağına teminatı yok. Kürt burjuvazisi varılan sonucu yeterli görse bile, emekçilerin ve onun öncüleri sosyalistlerin böyle bir çözümü yeterli görmeleri, orada takılıp kalmaları sınıfsal çıkarları ve de anlayışlarıyla bağdaşmayacağından, mücadeleyi bu yeni durumda başka araç-gereç, ilişki ve biçimlerde sürdürecektir, sürdürenler çıkacaktır. Saflaşma yeni bir nitelikte, iki üstten burjuvalarla emekçiler arasında olduğunda iki halkın birliğinde o denli kalıplaşarak ve mücadelenin başarısı için önemli bir engel (iki halkın aktif yığinsel birliğinin sağlanmaması) aşılacak. Nesnel koşullardaki değişim ve buna bağlı olarak perspektiflerin değişmesi ile mücadele yeni bir nitelikte devam edecektir.

Saddamla anlaşma en son düşünülecek yollardan biridir. Bu yola başlayanlar anlaşmayı geçici nitelikli görmek, elde edilen sonucu yeterli görmemek zorundadırlar. Bu yolu sürekli görenler, iki şeyden biri ile kesinlikle karşı karşıya gelmek zorunda kalacaklardır: 1-Otonominin tekrar gaspedilmesi. Bu durumda direnilip direnilmeyeceği ya da direnilse bile ne kadar sonuç elde edileceği ayrı bir konu. 2-Anlaşma ile yürürlüğe konulan otonomi sürekli kılındı. O durumdada, burjuva devlet mekanizmasının ve özel olarakta Saddam diktatörlüğünün Kürdistan halkası (otonomi) olur. Sözü edilen iktidar emperyalist-kapitalist sistemin bir halkası olduğundan aynı şey bunun içinde geçerlidir. Otonomi böyle olduğuna göre, bu durumu kabul eden ve onun bizzat yürütücüsü durumunda bulunan örgütler veya örgüt, yapısını ne kadar zaman koruyabilir? Bir dönem istenince korumak mümkün. Fakat bu iş uzadıkça istenmese bile maddi yapı subjektif yapıyı kendine uyduracak ve dönüştürecektir. Aynı durum belli ki, bugün görüşmeler içerisinde olan Yekiti içinde geçerlidir. Açık ki, Yekiti'nin bu işe taktik olarak baktığı, yoksa çözümü yeterli, bu anlamda sürekli görüp görmediğini bilemeyiz. Taktik olarak görmek, buna rağmen stratejik (kesin) yenilginin olamayacağı anlamına gelmez.

SONUÇ OLARAK TAVRIMIZ VE SOSYALİSTLERİ BEKLEYEN GÖREVLER:

Operlarsak: verili koşullarda Yekiti'nin içerisine girdiği eylem olumlu karşılanacak gibi değil, yanlıştır ve bu eylem zararlı sonuçlara yol açacaktır. Ancak bu durum, Yekiti'nin ihanet yaptığıyla açıklanacak cinsten değil. Bu tavır, olsa olsa kolaycılığı meslek edenlerin, işi kestirmeden bitirmek isteyenlerin tavrı olabilir. Oysa gelişmeleri bilimsel olarak ortaya koymak niyetinde olanların tavrı bu olamaz. Bütün bir sürecin günahlarını birilerine yıkmak çözüm değildir. Çözüm yolu: gelişmeleri, bugüne yol açan neden ve bağlantılarıyla tarihi o-

larak irdelemekten geçer. Bu yapılabildiğinde, kazanan, halklar olacaktır. Onun için bugün bizim ve her sosyalistin önünde, yaşanan süreci bilince çıkarma ve bu doğrultuda yargılanacak olanları, yargılama görevi duruyor. Bu görev yerine getirilebildiğinde, halk kitlelerine dek yaygınlaştırılma-bilindiğinde yıllar boyu Irak'ta oluşmuş her bir güçte şu ya da bu ölçüde etkin değerlere (olumsuz değerler) karşı gerçekten ileri, çağdaş değerler oluşup güçlenebildiği ölçüde mücadelenin başarı şansıda artacaktır.

Gelinen son noktada asıl sorumlu Yekiti olsa bile, bu diğerlerinin bugüne değin işledikleri hataları ortadan kaldırmaz ve de unutturamaz. İhanet demek en basit yol ve üstelik en yararsız olanıdır. Muhalefette kalan ve sorumluluk hisseden güçlerin tavrı bu olamaz. Çatışmaların derinleşmesini getirecek davranışlardan geri durulmalı ve birlik yolları tekrar-tekrar araştırılmalı. Yekiti'nin anlaşmaması, muhalefete çekilmesi için gerekli çabalar gösterilmelidir. Öncelikle denenecek ve uğruna çaba gösterilecek yol budur. Besbelli ki, Yekiti bugüne dek CUD'un izlediği üslupla olumluya çekilemez. Bu konuda sorumluca hareket etmek, güncellikten çıkmak, uzun vadeli çıkarları öne almak gerekmektedir. Tabi Yekiti'nin muhalefete çekilmesi için Yekiti'nin öncelikle buna hazır olması şart.

Koşullar ve gelişmeler ne olursa olsun proletaryanın gelişmesini sağlayacak yolları bulma ve böylelikle onun gelişimini garantiye alma görevi sosyalistlerin önünde başta gelen görev olarak durmaktadır. Çarpık anlayışlar aşılmalı, Demokrasi uğruna tüm alanlarda tutarlı bir devrimci mücadele vermeden burjuvazinin topyekün yenilgiye uğratılmayacağı gerçeği akıldan çıkarılmamalıdır.

Kürdistan'da sosyalistlerin çeşitli burjuva ve küçük burjuva hareketlerden farkı belirgin olan, bağımsız ve de etkili bir platformu yaratabilmeleri, mücadelenin geleceği için büyük önem taşımakta. Bugün bu önem daha büyük ve daha netçe görülebilmektedir. Kürdistan devrimi açısından ciddi bir ihtiyaç arzeden sözkonusu platform yaratılabildiğinde her bir parça üzerinde olumlu etkileri olacaktır. Öylesi bir platforma gidecek yol, herşeyden önce proletarya ideolojisinin duruluğunu koruma, geliştirme temelinde doğru yol ve yöntemlerin bulunmasından geçer.

Sosyalist hareket ancak ve ancak eskiye karşı tüm alanlarda verilecek tutarlı bir mücadeleyle, kendisi ile çeşitli boydan burjuva milliyetçi hareketlerle ayırım çizgilerini netleştirerek ve buna uygun bir pratik yaratarak güçlenecektir.

Proletarya sosyalizmi anlayışını U.D.D.'de egemen kılmak için i l e r i . 18 Mart 1984

SERXWEBÜN Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne,

AL İŞ ER

Diğer bir kısım sayılarınız gibi, Mart 1984 tarihli 27. sayınızda elime geçti. Gazetenizin bu sayısını dikkatle inceledim. Tüm yazılardan büyük bir sorumsuzluk, savurganlık, devrimci-demokratik güçleri yanlış değerlendirme; onun ötesinde düşmanlık hemen göze çarpmakta. Bu son incelediğim gazete sayınızla; PKK denilen hareketin dünden hiç ders çıkarmadığını göstermektedir. Heyhat! Değil ders çıkarma, dünden daha olumsuz bir yere gidilmiş. 12 Eylül öncesinde, Türkiye ve özellikle Kürdistan'ın tüm alanlarında yaptığınız büyük olumsuzluklardan biraz ders çıkarırsınız "umud"u taşılmaktaydı. Ama ne gezer ki, 12 Eylül'den sonra, bütün güçlere kendinizi masum göstermeye ve devrimci-demokratik güçlere dost görünmeye çalıştınız; ama elinize biraz olanak geçince devrimci, ulusal kurtuluşçu ve sosyalist güçlere düşmanlık kasmaya başladınız. Aslında halkımızın bir sözü sizin durumunuzu açıklar niteliktedir: "Eski kötü huylu, huyundan zor vazgeçer"..

12 Eylül sonrasında, PKK önderliğinin yazdığı bütün yazılarda; yapılan yanlışlardan ve tahribatlardan kendilerini değilde, o tahribatların yaratıldığı alanlardaki unsurlara ve birimlere bağlamasının atındaki, "bit eniği" görülebiliriyordu. Bu günde durum, bir kez daha bütün açıklığı ile ortaya çıkmıştır. Yanlışlarınızı alanlardaki unsurlara bağlamanız, en kolay kaçamak yollarından biridir. Oysa dünden beri yaptıklarınız, tüm olumsuzluklarınız, sizin mantığınızdan kaynaklanmaktadır. Bu mantığınızın küçük-burjuvazinin dar gurupçu, sekte, maceracı ve milliyetçi mantığı olduğunu belirtelim. Dün, tüm devrimci güçleri karşı alarak, düşman görerek ve fiilen saldırarak, kendinizden başka hiçbir gücü görmediğinizi göstermeye çalıştınız. Birçok devrimci örgütü hayin ilân ettiniz. İdeolojik mücadele ve politik dostluk yerine, şiddet yolunu seçtiniz. Bütün bunların, başta PKK içindeki iyi niyetli ve ülkelerinin kurtuluşundan yana olanlar olmak üzere, tüm emekçi kitleler çekti.

"Kürdistan Devriminin Yolu" broşürünüzde şöyle diyorsunuz:

"Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, siyasal alandaki sömürgeciliği gizleyen ve meşrulaştıran, her türlü sosyal-şoven, burjuva ve küçük burjuva reformist görüşleri yerle bir ederek yükselecektir". (S.226) Aynı broşürün, "reformist"lerle ilgili bölümünde şöyle diyorsunuz: "Bu bayrak (yani yazıldığı tarihte, Kürdistan bağımsız devrimcileri, günümüzde PKK bayrağı anlaşılın-BN) dışında başka bayraklar altında toplananlar için, eğer aldanmamışlarsa yaşama hakkı bile yoktur."

Bu anlayışınızdan dolayıdır ki, dün KUK, HK, ÖY, DDKD, Têkoş in, Kawa

v.b. örgütlerle çatışmalar içine girdiniz.Ve onlarca devrimcinin ölümüne sebep oldunuz.Bütün bunları görüp,hayat içinde canlı öz-
eleştiri yapma insani görevinizi yerine getireceğinize;eski kötü-
lükleri yapmak için fırsat koluyorsunuz.Fırsatçılığın hangi sınıf-
lara has bir özellik olduğunu biliyorsunuz.Fırsatçılık, özel mül-
kiyet anlayışından kaynaklanır.Ve emekçilerden proletaryaya ait
olmayan bir değerdir.Bu da,sizin toplumsal ve siyasal yerinizi
tayin edici bir kriterdir.

Ben,dünkü tavrınıza uzunca değinmeyeceğim.Çünkü dünkü olumsuz-
luklarınıza tüm devrimci-demokratik kamuoyu bilebilir durumdadır.
Yine devrimci güçlerin ve örgütlerin amacı:dünkü olumsuzluklardan
sizi kurtarmak için yardımcı olmak istemeleriydi.Fakat bugünkü ta-
virleriniz öyle gösteriyor ki,Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci,
yurtsever ve sosyalist güçlere fiilen saldırmamanız,objektif
şartlardan ileri gelmektedir.Yani sizi Çepeçevre kuşatan koşullar
bu kötülükleri yapmanıza fırsat vermiyor.Bu da,alabildiğine büyük
bir olumsuzluk.Oysa sizlerin kendinizi subjektif plânda değiştir-
meniz gerekmektedir.Ama ne gesser ki? tersine,bugünkü mantığınızla,
yarın şartları olduğu zaman,daha olumsuz işler yapacak ve Kürdis-
tan devrimine daha büyük zararlar vereceksiniz.Bunu tüm devrimci
güçlerin ve devrimcilerin (tek-tek) görmesi gerekir.Bunu bugünden
görmemek,siyasal körlük olur.Çünkü siz dünden daha fazla saldır-
gan bir tutum içindesiniz.

Şimdi asıl eleştireceğimiz konuya gelelim.

Serxwebûn 27.sayısında,"Kürdistan'da son gelişmeler ve bir
toplantının birkez daha gösterdiği gerçekler" başlıklı bir ya-
zı yayınlanmış.Bu yazınızda,Ortadoğu'daki son gelişmelere deği-
nilerek;esas olarak CUD'un çağrısı üzerine yapılan toplantıyı
"analiz" ediyorsunuz.Bu yazınız,değişiklik anlamında ufak bir a-
dım atmadığınızın somut göstergelerinden biri.Herkesi,bütün
güçleri;Londra,Paris,Bağdat ve Stockholm yolunda yürümekte suç-
luyorsunuz.(Unutmussunuz:Peşinde gittiğiniz işbirlikçi ağa,bey
ve şeyhlerin yolunu saymamışsınız.Büyük bir talihsizlik ve ek-
siklik değilmi?).Kendinizide tek ulusal kurtuluşçu güç ve Mark-
sist-Leninist örgüt olarak görüyorsunuz.

4 Şubat 1984 günü yapılan toplantıya geçmeden önce,Kürdistan
Yurtsever Birliği üzerine söylediğiniz bir-iki noktaya değinelim,
bununla belki içinde bulunduğunuz şaşkınlığıda gösterebiliriz.

Yazınızda:"Kürdistan'da küçük burjuva,reformist,milliyetçi ha-
reketin önderliği KYB'dir.Bu hareketin ortaya çıkışından günümüze
kadar açıkça böyledir.Belli ki,emperyalizme ve sömürgecilige iş-

birlikçilikte de bu güç önde yürümektedir. Ve diğerlerini de peşinden götürme yolunu izlemektedir" diyorsunuz. (S.12). Bu belirlemelerinizle, KYB'nin emperyalizmin ve sömürgecilerin işbirlikçisi olarak görüyorsunuz. İşin oradada tutmuyorsunuz, birilerinininde onların peşinde bu kanala girdiğini söyleyerek devam ediyorsunuz: KYB'nin, Paştasan saldırısı ile, 25 Mayıs'ta T.C ordusunun Güney Kürdistan'a saldırısı arasında yakından bağ olduğunu söylüyorsunuz. Yani iki olayın, bir plânın, elbetteki emperyalistlerin, sömürgecilerin ve bölgedeki işbirlikçilerinin plânının iki yanındır. Bu görüşlerinizi şöyle dile getiriyorsunuz: "Bellî ki, Irak ve Türkiye faşist yönetimleri her iki Kürdistan parçasındaki devrimci, yurtsever güçleri ezmek ve Türkiye Irak sınır boyundaki mücadeleci ortamı yoketmek amacıyla düzenleyecekleri büyük çaplı askeri operasyonlarda, KYB güçlerinde yerel işbirlikçi bir kuvvet olarak kullanacaklardır." Bu ifadeleriniz, Kürdistan Yurtsever Birliği'ne bakış açınızı ortaya koymakta. Bu bakış açınızla, bugünkü koşullarda, KYB'ni devrimci-demokratik saflardan tümden söküp atmışsınız. Bundan da, alabildiğine memnunsunuz. "Ne kadar iyi olduda, KYP emperyalistlerin, sömürgecilerin safına geçti" diye, sevinç çığlıkları atıyorsunuz. Buna ek olarak, halaya durduğunuzuda yessaydınız çok iyi olurdu. Oysaki sizin, Kürdistan'daki güçler ve Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerdeki devrimci-demokratik hareketler hakkındaki yargılarınızın kitleler ve devrimci kamuoyu açısından bir öneminin olmadığını sizlerde çok iyi biliyorsunuz. Ama, "sinek küçüktür, fakat mide bulandırır" diye bir söz var. Sizde durunuz o. Bunun yanında, size göre, zaten KYB ve diğer Kürdistanlı yurtsever güçler hayin değildiydi? Afedersiniz, bir kısım hakkında "haindir" diye yazmamıştınız, yazamazdınız. Pragmatik mantığınız gereği birilerine hain, işbirlikçi v.b. demek sizin işinize gelmezdi. Tıpkı günümüzde, I-KDP'ye yaklaşımınız gibi. Takalım, ne zaman, onlarada saldırıya geçeceksiniz? Onun gününü saptamak zor. Ama hangi şartta olduğunu, olacağını saptamak zor değil: Günlük çıkarılarınızın son bulduğu ve torbanıza girenlerin son bulması şartlarında...

KYB'nin Saddam'la uzlaşması devrimci bir uzlaşma değildir. Irak halklarının uzun vadeli çıkarlarıyla; devrim ve demokrasi ile çatışmaktadır. Düünden bu yana, KYB'nin de içinde bulunduğu, ama bizlerin yanlış gördüğümüz, "Irak'a demokrasi ve Kürdistan'a gerçek otonomi" hedefleriyle de köklü bir çatırma içindedir. Saddam yönetiminin güçlendirecek ve devrimci demokratik safları zayıflatacak; çatışmaları derinleştirecek bir uzlaşmadır. Ama bütün bunların tespiti: KYB'nin bulunduğu koşullarda emperyalistlerin, sömürgecilerin işbirlikçileri konusunda olmadığını bilmek zorundayız. Bu tespit, devrimci-demokratik hareketin çıkarları açısından farklı bir yaklaşım gös-

terilmesini emreder. Ama, KYB'ye işbirlikçidir denildiği zaman, o zaman yaklaşım ve izlenecek taktik çizgi farklı olacaktır. PKK'ye göre de öyle olması gerekir. Onun için buhdan böyle: sömürgeciler ve onların işbirlikçilerine karşı v.b. türündeki mücadelenizden; KBY'ye karşı mücadelede anlayalım mı? Bunu açık ilân ederseniz daha yararlı olur.

KYB'nin bugün içine girdiği tavrı eleştirmek, teşhir etmek her devrimcinin görevidir. Ama eleştirirken ve teşhir ederken; KYB'nin devrimci-demokratik, yurtsever saflara kazandırılması mantığı elden bırakılmamalıdır. Çünkü KYB, karşı devrimci saflarda olan bir güç değildir. Sınıfsal dokusu ve birçok öğelerin oluşturduğu yapılanması ile, proletarya hareketinin ittifakçısı olacak büyük bir potansiyeli barındırmaktadır. Örgüt olarak, toplumda ve ulusal demokratik mücadelede sağladığı büyük birikimler vardır. Toplumsal tabanı olarak; modern bir ulusal kurtuluş savaşının yaratılmasını sağlayacak güç ve potansiyel birikimlerini taşıyan bir harekettir. Oluşu itibariyle, teslimiyetçiliğe karşı gelişmeye başlayan bir harekettir. Bu ortaya çıkış momentindeki birikim, KYB'ye radikal bir sol yapı kazandırmıştır. Onun için, bir bütün olarak yapının merkezi otorite ile uzun vadeli olarak uzlaşması, giderek bütünleşmesi oldukça zordur. Bütün bunlar biline biline yaklaşımlar yaratılmak zorundadır.

Tekrar size gelelim. Sizin bu yaklaşımları yaptığınız ve tepitlerde bulunduğunuz dönemde, KYB ile ilişkileriniz vardı. (Ondan sonra KYB ile ilişkilerinizi kesip kesmediğinizi de bilmiyoruz). Hele ki siz, KYB'nin 1983 ilk baharında Pıstaşan saldırısını da emperyalizmin ve sömürgecilerin açık masa başında ortak tayin edilmiş plânlarına dayandırıyorsanız, iş daha bir ciddiyet kazanır. O zaman dönüp, kendinize bakmalısınız. Devletle otonomi görüşmelerine oturup, steş-kes ilân etmeyene kadar, siz "Marksist-Leninist bir parti" olarak, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin plânlarının açıkça içinde olan ve sizde bu bilinçte olarak; KYB ile ilişkileriniz vardı. Ve sık sık görüşüyordunuz. KYB'nin, G:K bulunan merkez üs'süne yetkilileriniz gidip, plânların çevrildiğini dediğiniz dönemde, görüşüp ilişkiye girmeye ve ilişkilerinizi geliştirmeye çalıştınız. Fakat bugünde, KYB'nin 1983'te yaptığını (iç çatışmaları kastediyorum) emperyalizme bağlı yapılan oyunlardır diyorsunuz. Aynı yazıda, KYB'nin yolunda yürüyen diğer bazı örgütleride sıralıyorsunuz. Bu dar ve sekte görüşünüzün kimlere hizmet ettiğini biliyormusunuz? Niye diğer yurtsever, devrimci örgütler KYB'nin yolunda olsun? Ayrıca bugün çevrenizi iyi kontrol ederseniz, İran Kürdistan'ındaki örgütler hariç hiç bir Kür-

distanlı örgüt, KYB'nin devletle uzlaşmasını doğru görmüyor. Eleştiriyorlar. Ama her örgütün soruna yaklaşımları farklılıklar taşıyor. Bu ayrı bir tartışma konusu. Ve hiç bir örgütte, sizin gibi faydacı davranmıyor. İleriki sayfalarda faydacı anlayışınıza değineceğim.

Şimdide 4 Şubat 1984 günü CUD'un çağrısı üzerine yapılan toplantıya gelelim. Sizde yazdığınız gibi, CUD'un çağrısı üzerine D. Kürdistan yurtsever örgütleri hariç, üç parçadan ondört (14) örgüt katılmıştı. Ayrıca, IKP ve SKP'nde toplantıya katılması ile, katalan örgütlerin sayısı onaltı (16) olmuştu. Bu toplantının amacı; Güney Kürdistan'da son dönemde gündeme gelen otonomi görüşmeleri idi. Bu sorunun tartışılması idi. Ama bu görünürdeki bir amaçtı. Esas amaç: Fırsat bu fırsat, kısa elden KYB'yi mahkûm etmekte. Bunu elbette en başta isteyenler, CUD içindeki güçlerdi. Tabir caizse, geçmişte CUD güçleri olarak, KYB hakkında ileri sürdükleri görüşlerinin toplantıya katılan güçlere onaylatmaktı. Çünkü, geçmişten gelen iç çatışmalarından dolayı, Irak ve İran Kürdistanı güçleri birbiri haklarında yaptıkları suçlamaları yapmışlardı. "Unlarını eleyip, eleklerini duvara asmışlardı". Buna rağmen, görünürde de bir durum değerlendirilmesi adı altında, tüm güçleride kendi perspektiflerine çekmekte. İstenen şuydu: Bir bildiri ile, KYB'nin ihanetçi bir güç olduğunu teşkil etmekte, ettirmekte.

Sizde yazdığınızdan anlaşıldığı gibi, IKP, toplantıya yöneticilik yapıyor. Yönetici açılış konuşmasını yaptıktan sonra, görüşmelere geçiliyor. Ve ondan sonra, gelişmeleri aktermaya çalışıyor. Ve şöyle diyorsunuz: "... Bunun üzerine, toplantının bileşimi ve gündemi hakkında konuşmalar oldu. Kuzey-Batı Kürdistan 'beşlisinden' Ala Rızgari temsilcisi söz alarak toplantıya birçok örgütün katılmamış olduğunu: mesela, KYB'nin neden çağrılmadığını sordu. Dahada ileri giderek ittifak hakkında bilgilerinin olmadığını kendilerine bilgi verilmeyeceğini, kendi 'beşlilerinden' dört gurubun yaptığı toplantıda durumun Iraklı örgütlerle tartışılmasının kararlaştırıldığını ve fakat bir bildirinin dağıtılmasında karar birliğine varılmadığını, bu durumun dikkate alınması gerektiğini söyledi".

Serxwetûn'da bu yazının yayınlanmasından sonra, biliyorsunuz bütün alanlarda, ülkelerde ve tüm örgütler içinde bir tartışma açıldı. Çünkü genel görüş, o toplantıda olup bitenlerin PKK tarafından çarpıtıldığıydı. Ve PKK'nin eski ahlâkı gereği, herkesi hiçbir şey saymama ve doğruları kendi mantığınca çarpıtmalarla piyasaya sürdüğü herkesçe bilinmekte.

Bu gelişmelerin sonucu olarak, bende bir devrimci olarak: Top-

lantıya katılan tüm Kürdistanlı (özellikle Kuzey Kürdistanlı) örgütlerden bilgi aldım. Aldığım bilgilerin, sizin yazdıklarınızda taban-tabana zıd olduğunu tespit ettim. Durum bu olunca, sizlere yazmayı ve yazıklarınızı eleştirmeyi devrimci bir görev kabul ettim. Bu aynı zamanda, PKK'nin sesi olan gazetenize ve en başta da PKK'ye bir katkı olacaktır.

Toplantıya katılmayan örgüt, sadece KYB değildi. Toplantıya katılmayan başka örgütlerde vardı. Bütün platformlarda olduğu gibi, bu platformda da Ala Rızgari'nin temsilcisi arkadaş gerekli titizliği göstererek, gelmeyen güçler hakkında, toplantıyı organize eden güçlerden soru sormuştur. Bu genel olarak doğrudur. Tıpkı geçmişte, "Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi" içinde olan Acilciler'in müteüdit defalar, Türkiyeli ve Kürdistanlı güçlerle yapmak istedikleri ortak toplantılarda, "Direniş Cephesi" içindeki güçlerin gelmemesi karşısında gösterilen titizlik gibi. Bu titizlik, belli bir anlayışla gösterilmektedir. Bunun devrimci harekette fırsatçılığı ortadan kaldırıp, derlenip toparlanmaya hizmet edileceği düşünülduğünden yapılmıştır. Bu tavır bundan böyle sürdürülmeye devam edilmelidir. Ama, fırsat bu fırsattır deyip, kendi gurup çıkarları doğrultusunda işleri kotarmaya çalışan PKK'ye bu tür duygu ve düşüncelerin yabancı olduğunu biliyoruz. Buna rağmen, düzelirsiniz diye bunu ileri sürmek durumunda kalıyoruz. Toplantıya gelmeyen güçlerden KYB'nin bu toplantıya ilişkin özel bir yeri var. KYB, Irak merkezi otoritesi ile ateş-kes gerçekleştirmişti. Ayrıca otonomi görüşmelerinde devam etmekte olduğu, gelen haberler arasındaydı. Buna rağmen, KYB'nin devrimci-demokratik ve yurtsever sağların dışına düştüğünü ileri sürmek yanlış olurdu. Ayrıca, bizim de amacımız KYB'nin içine girdiği yanlıştan alıkonulmasıdır. Amaç bu olunca, davranışlar ona göre ayarlanır. Düşünceler ona göre belirlenir. PKK'nin, toplantıya katılan Üçlü'sünün hatırlaması gerekir: Ala Rızgari temsilcisi arkadaş IKP sorumlusu arkadaşına yönelik olarak ve özellikle IKP sorumlusunun, "KYB'ni bu yanlıştan alıkoymak istiyoruz" açıklamalarından sonra, "madem öyle düşünüyorsunuz, öyleyse neden KYB'ni toplantıya çağırmadınız?, çağırma^{ma}la söylediklerinizle yaptıklarınızın ayrı ayrı şeyler olduğunu göstermiş olmuyormusunuz?" görüşlerini ileri sürdüğü bilinmekte. Görünen o ki, bu sözler, PKK'li baylara fazlasıyla kızdırmış. Kızdırmasında gerekir. Çünkü, zaten Kürdistanlı tüm güçleri karşı-devrimci gören PKK'nin, güçlerin içine girdiği yanlışları, bu düşünceleri doğrultusunda kullanması kadar hoş bir şey olamaz. Bunun tadını çıkarmaya çalışıyorlar. Nasıl olsa, PKK'li baylarımız Kürdistan'da tek başlarına devrim yapacaklarına bir kere

iman getirmişler! Nasıl olsa, işçi sınıfının temsilcileri olarak, Kürdistan'da ağaların, beylerin, küçük burjuvazinin ve milli burjuvazinin de temsilcisi olma şaşkınlığını her zaman ve her yazdıklarında gösteriyorlar. Tıpkı son zamanlarda: "Kürdistan'ın dört parçasında bir avuç işbirlikçi ve soysuzun dışında herkes PKK'lidir ya da 'PKK'liyim diyor" diye ilân ettikleri gibi, Mantık bu olunca, yurtsever bir gücün yanlış yapması karşısında gösterecekleri tavır: onlara küfür etmek, "oh oldu", "biz zaten deniyormuyduk" demek olur.

"İttifak hakkında bilgilerinin olmadığını" söylemiyor. İşte bu tamda bir çarpıtma. Toplantıya katılan tüm güçlerinde bildiği gibi söylenen şeydu: "KYB'nin Irak merkezi otoritesi ile girdiği ilişkilerin detayları ile ilgili buradaki tüm güçlerin olduğu gibi, bizlerinde bilgileri yoktur. Yapılan resmi bir açıklama yoktur. CUD güçleri sandlaşmanın son bulduğunu söylüyorlar. Ama yayınlanmış resmi bir bildiri veya açıklama yoktur. Bundan dolayı, sonuca giderken işi oldu bittiye getirmek gerekir. Onun içinde, KYB'nin merkezi otorite ile otonomi anlaşmasına oturmasının bağlantılı bulunduğu tarihi, ideolojik, siyasal nedenler vardır. Bu sorunlar üzerinde, Kürdistanlı güçler olarak ilk plânda tartışmayı esas alıyoruz. Zaten Beşli olarak, bu toplantıya gelirken bir bildiriye imza atma kararı almadık. Bu tartışmalardan sonra, bu konuda kararımızı daha sonra size bildireceğiz" dedikleri bilinmekte.

Söylenenler bunlar. Demek ki, daha işin başında bulunuluyor. Onun içinde, KYB'nin içine girdiği son olumsuzluktan çekilmesi için çalışma yapmak, Kürdistan Ulusal Demokratik mücadelesinin ve Irak devrimci-demokratik hareketinin yararınadır. Bunu tartışmaya bile gerek yoktur. Ayrıca bizim perspektifimiz, KYB'nin perspektifi olmadığı gibi, CUD güçlerinin de perspektifi olamaz. Çünkü her iki güçte dünden bu yana kendi çizgilerinde çalışmalar yapan; yanlışlar yapan, ulusal demokratik mücadeleye zararlar veren tutumlar göstermişlerdir. Bu güçlerden, Irak KEP'nin olumsuzluklarda özel bir yerinin olduğunu belirtelim. Olumsuzluk demekte, herşeyi ifade etmiyor. Çünkü yıllardır, yurtseverleri katleden ve İran yönetimi ile işbirliği içinde, Kürt Ulusal Hareketine, ulusal güçlerine ve Kürdistan halkına saldırmakla, "şerefli" bir mertebeye erişmişlerdir. PKK'de kendi sınıfsal yapısına ve ideolojik konumuna bağlı olarak, onlarla, içli-dışlı olmayı benimsemiştir. Allah yollarını açık etsin! Durum bu olunca, sizin soruna yaklaşmanızda, kimlerin perspektiflerinin egemen olacağıda açıktır.

Siz, Ala Rızgari sorumlusunun dahada ileri gittiğini söylüyorsunuz. Bunu da: a-Detayları ile bilgilerinin olmadığını, b-Beşli'den

dört güç olarak bildiri konusunda bu aşamada bir karara varmalarına bağlıyorsunuz.

Açık belirlemeler yapma ve Beşli'nin dört gücünün, o gün, kısa bir zaman süreci içinde andlaşmaya varmamalarını açıkça belirlemek kadar doğal bir şey var mıdır? Beşli'den dört gücün, somunların bütün detayları ile tartışılmasını istemesi, görünen o ki, sizinde önerinizdi. Siz o zaman, bu öneriyi yapmakla ne yapmak istiyordunuz?

Yazınızın belli bir bölümünde: "Henüz toplantının başlangıcında söylenen bu sözler, sahiplerinin bu durumunu açıkça gösterir niteliktedir. Bir kere baylarımız toplantıya KYB'nin sözcüleri olarak geldiklerini açıkça gösterdiler" diyorsunuz. Bu tespitlerinizin ne kadar subjektif ve de işleri birbirine karıştırır nitelikte olduğu, bizzat toplantıda ileri sürülen görüşlerce dışlanılmıyormuydu? Bahsettiğiniz güçler, soruna ilişkin kendi perspektiflerini belirlediklerini biliyorsunuz. Toplantıya katılan tüm güçlerde dinlediler. O görüşlerin, KYB'nin ve CUD güçlerinin perspektifleri ile çatıştıkları açık bir olaydı. Ama Irak Kürdistan'ındaki tüm örgütlerin görüşlerini ve geçmişteki davranışlarını teşhir etmek, KYB'nin sözcülüğümüzdür? Görünen o ki, Irak KDP'nin İrenle işbirliği içinde ülke devrimci hareketine, İran Kürdistanına saldırması ve İran sömürgecilerinin önünde ülkemizin Irak parçasına yeniden işgal amacıyla girmelerinin teşhir edilmesi, sizi fazlasıyla üzmüş. Üzülsenizde, bunları doğru kabul etmesenizde gerçek durum budur. Bu gerçekleri hiçbir güç, devlet gizleyemez. Bunlar, gizlemeye çalışılarda ve belli ölçüde başarılı da olsalar, bunu yaşamlarında gören, hisseden emekçi kitleler, her zaman onların yüzlerine haykıracaklardır. Kürdistan halkının yurtsever, devrimci öncüleri, onları her yerde açığa çıkararak teşhir edeceklerdir. Bu ilkesel bir tutumdur. Yoksa birilerini tepe-tepe eleştirip, teşhir edip; başkalarında ihanet ettikleri halde, ona gözyummak, "onlar dostlarımızdır" demek, devrimci tutum olamaz. PKK'li baylarımızın yaptığı bundan başka bir şey değildir.

Devam ediyorsunuz: "İkinci olarak KYB'nin Saddam rejimi ile ittifakını değil, CUD'un durumunu tartışmak istediklerini ortaya koydular". Bu da bir çarpıtma. Söylenenlerin ters-yüz edilmesidir. Orada söylenenler özce şuydu: "KYB'nin merkezi otorite ile, otonomi görüşmelerine oturması, Irak devrimci-demokratik hareketi açısından, Kürt. ulusal hareketi açısından bir sonuçtur. Bu sonucun tasvib edilir hiçbir yanı yoktur. Bu sonuçtan hareketle, KYB'nin ihanetçi olarak nitelendirilmesi Irak ve Irak Kürdistanı devrimci hareketine hiçbir şey ka-

zandırmayacaktır.Oysa,sonucu doğuran sebepler üzerinde durmak,sebepleri bilince çıkararak,çözümlemelere gitmek ve çözümlemelerde anlaşmaya varmak,Kürdistan devrimci hareketine büyük bir katkı olacaktır.Onun içinde,sorunu bir bildiri ile değil,bir deklarasyonla kemuoynuna açıklanmasında yarar vardır.

"Doğan sonuç,Kürt Ulusal Hareketinin ve Irak Devrimci-Demokratik hareketinin yapısal konumundan;devrim,ittifaklar,taktik v.b. temel yanlışlarından ve sapmalarından kaynaklanmaktadır.Ve özellikle de Kürt ulus sorununa,kendisine komünist diyen güçlerin doğru bir çizgide çözümlemeler getirmenelerinden kaynaklanmaktadır.Bu sorunlar açığa çıkarılmadan,gelecek günlerde de bugün karşılaşılan sonuçlarla karşılaşmamak mümkün değildir."

Bu belirlemelerin açık oldukları herkes tarafından görülebilmektedir.Ama PKK'li baylarımızın işine gelmediği için,bunları açıklamaya gereğini görmemişler.Bu tavırları ile,iyi raportörler olmadıklarında österidiler.Nedeni?yazınıza bakıldığı zaman,sanki bütün güçlerce kara altına alınan tutanaklardan aktarımlar yapıyor musunuz gibi bir izlenim yaratmaya çalışıyorsunuz.Oysa aktardıklarınız,sizin çarpıtılmış kendi notlarınızdır.Fakat iki kâtibin bir toplantıda bile bu kadar yanlış notlar tutuyorsanız (tabi işinize de böyle geliyor),vay halinize demek elden değil.

Ale Riz ari sorumlusu arkadaşın yukarıya aktardığımız görüşleri:tartışmaya,temel bir takım sorunları getiriyor.Ama sizlerin belirttiğiniz gibi,sadece tartışılmaya getirilmek istenen CUD'un durumu değildi.Tartışmaya getirilen,tüm güçlerdir.Irak ve Irak Kürdistanı devrimci-demokratik hareketidir.Demek ki,tartışmaya kompleks bir sorun getiriliyor.Ama sizler,"CUD'un durumunu tartıştırmak istiyorlardı" diyerek,işin içinden çıkıyorsunuz.Bunu da işinize geldiği için yapıyorsunuz.Diğer yanlara girsek,sizlerle işinize gelmez.Eğer gündeme gelen,getirilmek istenen tüm sorunlar tartışmaya gelmiş olsaydı,sizin durumunuz alabildiğine kötüleşecekti.Çünkü,Kürdistan'da devrimci harekete akla gelebilecek her kötülüğü yapan güçlerin başında sizler gelecektiniz.Örneğin:Devrim anlayışı,çalışma tarzı,örgütlerarası ilişkiler,ittifaklar anlayışı,dost ve düşmana bakış sorunları tartışılacak olunsaydı;lastiği patlayacak araba sizin bindiğiniz araba olacaktı..Çünkü tartışma gündemine getirilmek istenen sorunlar,aynı zamanda,bölgemiz ve Kürdistan'ın bütünüünün devrimci hareketine ilişkin sorunlardı.Şimdi gerçeği kavrayabildiniz mi? Akli beş karış havada olan PKK'li baylarımız,şakınlarımız..

İmzaya açılmak istenen bildiriye imza atmak sorunuda, ayrı bir tartışma konusu. Her örgütün ve partinin perspektifi onun eylemini tayin eder. Tıpkı sizin perspektiflerinizin, Irak KDP ile işbirliği içine girmenizi emrettiği ve Irak KDP'nin İranla olan işbirliğine ve bu işbirliğine bağlı olarak, Kürdistan halkına yaptığı saldırıları benimsediğiniz gibi. Ayrıca herkes kendi perspektifinde dost gördüğü güçleri, güçlendirmeye çalışır. Tıpkı sizin perspektifinize göre, Irak KDP'yi her eyleminizle güçlendirmek istediğiniz gibi. Bundan dolayı da, Beşli'nin içinde varolan örgütlerin perspektifleride doğal olarak onların farklı farklı eylemler içine girmesini sağlayacaktı. Nihayetinde öyle oldu. Beşli'de bir kısım güçler, bildiriye imza attılar. Örneğin, Ala Rızgari ve T-KSP atmadı. İmza atmayan iki örgütte farklı farklı gerekçeleri vardı. Bundan dolayı, Ala Rızgari'nin imza atmamasının nedenlerini kısaca açmakta yarar var. Bu nedenler, AR yöneticilerinden aldığım bilgilere dayanmaktadır. Ala Rızgari, KYB'nin Irak merkezi otoritesi ile sonuçlandırmak istediği otonomi görüşmelerine karşıdır. Bu uzlaşmayı, devrimci bir uzlaşma görmemektedir. Bu uzlaşmanın, Irak merkezi otoritesini güçlendireceğini; bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavgasına büyük darbeler vuracağı; Irak'teki devrimci-demokratik muhalefet güçlerini karşı karşıya getirerek, demokrasi ve yurtsever safları zayıflatacak çatışmaları derinlestireceği görüşündedir. Bu perspektifleri ile KYB ile karşıttır. Bunun yanında, yıllardır Irak KDP'nin yaptıklarının zaten sıraladığımız nitelikleri taşıyan eylem içinde olduğudur. Bundan dolayı da, Irak KDP perspektifleri ile de eskiden olduğu gibi, günümüz koşullarında da bir karşıtlık içinde dir. Bu doğrultuda, uzun bir mücadele tarihi vardır.

Kürdistan hareketinin geldiği aşamada, Irak Kürdistanında en etkin olan ve Kürdistan'ın diğer parçalarını da etkileyen iki gücün perspektiflerine karşı mücadele etmek ve sosyalist hareketin kendi anlayış çizgisini kitleler içinde belirgin hale getirmesi kaçınılmaz ve dayatan bir görevdir. Bundan dolayı, Irak KDP ile atılacak imzanın, Irak KDP'yi güçlü kılacağı bizim açımızdan tartışılmaz bir olaydır. Bundan dolayı, Irak KDP ile ortak imza atılmadı. Peki, devrimci-demokratik güçlerle nasıl dayanışma içine girildi? Ona bakalım: a) Bu görüşlerimiz yazılı bir biçimde Irak Komünist Partisi'ne iletildi. b) Gündeme gelen uzlaşmaya karşı mücadele geliştirildi. Sosyalistlerin perspektiflerinin neler olacağı konusunda çabalar gösterildi. Bu çabalarda devam edecektir.

Devam edecek çabalarımız, sosyalistlerin bağımsızlığına gölge düşürmeyecek şekilde olacaktır. İşçi sınıfının ideolojik, politik dünya görüşünün arılaştırılması görevinin, Kürdistan sosyalistlerinin önünde olduğu bu tarihi evrede bunun büyük bir önemi vardır.

Siz ise, yazınızda, bildiri sorunu ile ilgili olarak şöyle diyorsunuz: "Üçüncü olarak, KYB Şaddam rejimini kınayan bir bildiriye imza koymayacaklarını açıkça belirttiler." Yukarıda aktardıklarımızın bir kısmı bu sorunu belli yanlarıyla açığa çıkarmıştır. Ama biraz daha sorunu açarak, çarpıtmalarınızı açığa çıkaralım:

Birincisi: Beşli'den dört güç, yazılacak bir bildiriye imza atmayacaklarını toplantıda açıklamadılar. Sadece, bu toplantıda, hemen bir bildiri imzalamadan yana olmadıklarını belirttiler. Ayrıca bildiriye geçmesi istenen konularda önerildi, Kararımızı, sonra iletceğiz denildi. Demek ki, "imza atmayaacağız" denilmemiş. Buna rağmen, toplantıyı izleyen PKK'nin üclüsü bunu anlayamamışlar. Ya sorunlara şartlı yaklaşımlarından dolayı, dinlemeden yargılarına varmışlar. Ya da (ki, kuvvetli olan ihtimal budur) eski çarpıtma ve suçlama hastalıkları devam ediyor.

İkincisi: Daha sonra yayınlanan bildiriye, toplantıda tespit edilen konuların tartışmasına PKK'nin girmesi gerekmez miydi? Ama işine gelmediği için, onları tartışmaya / ^{Bile} getirmemiştir. Çünkü onlar tartışmaya gelirse, PKK'lilerin maskesi düşecekti. Neydi toplantıda anlaşmaya varılan konular: 1) KYB'nin Irak merkezi otoritesi ile uzlaşması kınanacak. Buna bağlı olarak, sömürgeci devletlerle ilişkisi olan güçlerin devrimci harekete her dönemde zarar verdikleri açıklanacak. (Bu sorunda Ala Rızgari'nin önerisi: Irak KDP'nin bu konumu özel olarak bildiride belirtilmelidir). 2) Dostlarımız ve düşmanlarımız belirgin hale gelecek. Sosyalist ülkelerin ve Sovyetler Birliği'nin dostluğu özel olarak vurgulanacak. 3) Hiçbir yurtsever ve demokrat gücün egemenliği altındaki alanlarda, başka örgütlerin çalışmalarına müdahale etmeyecekleri ve yurtsever güçlere silahlı saldırı içine girecek güçlerin karşı alınacağı (özellikle bu nokta, PKK'yi ülküden nokta olsa gerek. Çünkü yarası olan gocunur. PKK'nin ve dostları Irak KDP'nin yarası olduğu için en fazla gocunan onlar olmuştur. Ama bu eylemlerini teşhir etmeye devam edeceğiz. Gocunan, gocunur)...

Üçüncüsü: Daha sonra bildiriye, KUK ve PPKK'nin imza atması da, galiba PKK sorumlularını utandırmıştır. Çünkü söylediklerinizin en iyi teşhirini birde onların bildiriye imza atması sağlamıştır. Bilemiyorum, burnunuz kokuyu aldı mı?

Ayrıca sizin yazdıklarınızdan, Ala Rızgari'nin temsilcisi arkadaşın söylediklerini izlese bile, sizin çıkardığınız sonuçları çıkarmak mümkün değildir. Ala Rızgari temsilcisinin şöyle dediğini söylüyorsunuz: "Tartışmalarda üslup çok önemlidir. Yekiti açık, CUD nedir? Irak KDP bir katliam yapıyor ve fakat CUD'ta hiçbir açıklama yok. Bir halk gidiyor açıklama (siz tavırda anlayın-Yn) yok. Biz bir ittifaka karşı olalım ama diğerine değil, bu olamaz. Biz bu yönlü bir bildirim yayınlanmasını istemiyoruz. (abç.)" Toplantıya katılan Ala Rızgari temsilcisi arkadaşın konuşmasından anlaşılacağı gibi, olumsuzluk içinde olan tüm güçleri teşhir etmeyi önüne koymuş. Doğru devrimci bir çerçevede sorunlara yanayarak, meselelere açıklık getirmeye çalışmış. Çünkü, tek yönlü bir bildirim yayınlanmasına karşı çıkıyor. Aktardığınızda anlaşılacağı gibi, bildirim yayınlanmasına karşı değil. Bir bütün olarak, Irak ve Irak Kürdistanlı örgütlerden, düşmanla uzlaşma içinde olanların teşhir edilmesini içeren bir bildirim yayınlanmasını öneriyor. Yani sizin gibi, tek yanlı ve Irak KDP'den yana bir tavır önermiyor.

I-KSP'li arkadaşın konuşmasından sonra, şu yorumu yapıyorsunuz: "Besbelli ki böyle bir gelişme içinde, tartışmalar son derece sertleşmiş ve çıkmaz içine girmiş oldu..." Devamla; "Böyle bir ortamda tartışmalar sertleşmiş toplantı çıkmaz içine girmişti. Daha doğrusu ikinci eğilimin temsilcileri tarafından bu durum bilinçli olarak yaratılmıştı."

Sizin ikinci eğilim olarak kastettiğiniz güçler: AR, T-KSP, KUK ve PPKK olsa gerek. Şimdi soruyoruz: böyle bir tavırla toplantı çıkmaz içine girmişse, niye o an toplantı başkanı toplantıyı kapatmadı da, sizin yani PKK'nin temsilcisinin konuşmasından sonra, toplantıyı kapatma ihtiyacını görüyor? Buna cevap verme gereğini görmemiş Serxwebûn'un yazarı. Çünkü olayın böyle olmadığını en iyi kendisinde biliyor. Oysa sizin saldırgan ve tutarsız görüşlerinizden dolayı, toplantının çıkmaza girdiğini bütün Kürdistanlı güçlerin ve toplantıya katılan güçlerin temsilcileri itiraf etmektedirler. Ama sizin kulaklarınız sağır. Körlük zaten müzmin hastalığınız. Haklı olarak diyebilirsiniz: Körlüklerden ve sağırlardan çok az şey bekleyin. Onların kırıp dökücü olduklarına bilmelisiniz. Bizde bunu biliyoruz. Ama bizim sağır ve körlüklerimiz, kendilerini yerli yerine koymadıkları için, sağna soluna boyutlu zararlar veriyorlar..

Sizin kendi yazınızda aktardığınız, PKK'nin temsilcisinin görüşleri çıkmazı izah etmektedir. Sözlerinizi dilinizden ak-

taralım:".....KYB'nin Saddam rejimi ile işbirliği bir çizginin, bir anlayışın sonucudur.Yani ortada bir çizginin iflas etmesi, işbirlikçiliğin açığa çıkması olayı vardır.Bu çizginin Kürdistan ulusal sorununu emperyalist-kapitalist sistem içinde "çözmek" isteyen işbirlikçi bir çizgi olduğu açığa çıkmıştır...." Temsilcinizin görüşleri orada durmuyor. İddialar ileri götürülüyor:"İkinci bir husus olarak KYB Saddamla işbirliğine giderken bir anda ve yalnız başına gitmedi.Bir yığın ilişki ve ittifak içinde gitti." Yukarıdaki alıntıda görüldüğü gibi,KYB emperyalizmin işbirlikçisi olarak görülüyor.Ve KYB'nin yalnız başına ittifaka gitmediğini,bir çok örgütle ittifak ve ilişki içinde gittiğini söylemekte. Ve yine,PKK temsilcisi aynı konuşmasında,bu örgütlerin dörtlüyü oluşturan örgütler olduğunu söylüyor.Dörtlü'de yer alan örgütlerin kimler olduğunu herkes bilmekte.Tekrardan bilince çıkarırsak: KYB, İnan KDP, T-KSP, SKİDP..

Konuşmacınız bu konuda şöyle diyor:"Öylesi bir ittifaktan gözlemci olan örgütler var burada (IKP,SKP).Bu örgütler mevcut ittifakın yararlı olmadığını açıklıyorlarmı? Yine bu dörtlü ittifaka bağlı olarak Kuzey-Batı Kürdistan'da oluşturulan "Beşli",güneyde oluşturulan "Üçlü" (Burada kastedilen ittifak:Suriye Kürdistanında üç örgütün 1978'lerde oluşturduğu ittifaktır.Bu ittifakın içinde: Suriye Kürtleri Sol Partisi,Suriye Kürtleri Demokrat Partisi,Suriye Kürtleri İlerici Demokrat Partisi var-Yn) vardı.Soruştu örgütler bunların dağıldığını açıklıyormu?".

Konuşmacınızın görüşleri açık.KYB'nin emperyalizmin işbirlikçisi olarak, ismini aktardığımız tüm örgütlerle bağıntılı bir biçimde Saddamla anlaşmasını ileri sürüyor. İsmi geçen örgütlerin durumları ve oluşturulan ittifaklar konusunda uzunca duruyoruz.Bu ittifakların,herkesçe bilindir ve açık ittifaklar olduğu;bu ittifakların konusu ve çerçeveleri konusunda herkes bilgi sahibidir.Ama şunu belirtelim:Eğer KYB, ismi geçen bu örgütlerin hepsinin isteği ve ittifakı ile,Saddamla anlaşmaya otursaydı,bu örgütler,bu ittifaka karşı çıkmazlardı.Bu başlı başına PKK temsilcisinin söylediıklarını dışlar ve yalanlar nitelikteki bir tavidir.

Yukarıda aktardığımız görüşlere karşı geliştirilen tavrı yorumlarken şöyle diyoruz:"Bu sözler üzerine,iplikleri pazara çıkarılacak ki,ikinci eğilimin temsilcileri tarafından kıyamet kopartıldı.

Hengi kıyametin kopartıldığını göstermek için,toplantıya gidelim.PKK'nin temsilcisi bu,yukarıda aktardığımız suçlamalarda bulunduğundan sonra, sözü ALA RIZGARİ'nin temsilcisi arkadaş alır.

Konuşmasında:"PKK'nin temsilcisinin getirdiği görüşler ve yaptığı suçlamalarla toplantı daha önemli bir yere gelmiştir.Zaten biz,başından beri sorunların bütün yönleriyle tartışılmasını istiyorduk.Bu öneri olarakta sunuldu.Muhtevasında birleşmekle birlikte,PKK'nin temsilcisinin sorunları detayları ile tartışalım.noktasında birleşiyoruz.Eğer sorunların tartışılmasına detaylı bir biçimde girilmezse,alabildiğine olumsuz bir durum ortaya çıkaraktır. Buna meydan veremeyiz.PKK'nin temsilcisi,birçok örgütlü emperyalist-kepitalist plânların içinde gösterdi.Bu plânın içinde olanlardan iki güçte, dörtlü çalışmalara gözlemci olarak katılan,IKP ve SKP'dir.Bu anlamda,bu güçlerinde dörtlü konusunda açıklamalarda bulunması tarihi bir sorumluluktur" demiştir.

A.R'nin temsilcisi arkadaşın konuşmasından sonra,telaşlanan PKK temsilcisi,"yanlış anlaşıldığını","görüşlerin çarpıtıldığını" ileri sürerek söz istiyor.Kendisine verilen sözde,ilk söylediklerini aynen tekrarlıyor.Yani durumu kurtarayım derken,daha çok bataklığa batıyor.Durumu açığa çıkarmak için,A.R temsilcisi arkadaş tekrar söz alıyor.Kendi görüşlerini dile getiriyor. Arkasından,T-KSP temsilcisi arkadaş söz alarak:"PKK kendi propagandasını yapıyor.Siz feodallerin ve gericilerin yanında değilmisiniz? Onlarla kolkola değilmisiniz? Daha devrimcilerin kanları sizlerin elinizde temizlenmiş değildir..Siz eli kanlılarsınız.Devrimci düşmanlarıdır.Biz KYB ile dosttuk.Bizim dostluğumuz siyasi bir dostluktur.Sizin şimdi düşmanlık yaptığınız KYB,sizin evlərinizin kiralalarını ödemekte.Oysa bizim böyle bir şeyimiz de yoktur.

"Siz devrimcilerin kanına bulaşan ellerinizi temize çıkarmadan ve bunun hesabını vermedikten sonra,sizinle hiçbir ittifak yapılmayacaktır.Siz Beşli'yede giremeyeceksiniz".

T-KSP'li temsilci arkadaşın,sizlerin feodallerin,beylerin ve gericilerin koltuğunda olduğunuz konusundaki görüşlerine katılmamak mümkün değildir.Bugünde sizin o tavrınız devam ediyor.Sömürgeci bir devletle (İran devletiyle) işbirliği içinde Kürt halkını katleden,İrak KDP ile ilişki içinde olduğunuzu inkar edebilirmisiniz? Ama T-KSP'li arkadaşın Beşli güçleri de içine alan açıklaması doğru bir açıklama olmaz.Fakat sizler,özeleştiri yapmadan,kendinizi temel bir takım konularda değıştirmeden,Beşli ittifak içinde olmayacağınız gibi,içinde olduğunuz ittifaklardan de dışlanmak zorunda kalacaksınız.Bunu iyi görmelisiniz.

Yazınızda A.R temsilcisi arkadaşın konuşması için söylediklerinize bakalım: "...Ve baylarımızın söylemek istedikleri yine ünlü A.R temsilcisi formüle etti.O;arkadaş diyorki,ortada emperyalizmin bir plânı var.KYB çeşitli ittifakları ile Saddam'ın yanına gitti.Bizi emperyalizmin bir parçası olarak görüyor.Bizim için söylenenler ne ise,Komünist partilerini de dörtlü ittifakla ilişki içinde emperyalizme hizmet eden güç biçiminde görüyorlar'diyerek gerçeği çarpıtmaya ortamı provoke etmeye,biraz önce hesap sormak istediği IKP'ye sığınmaya çalıştı..."

PKK temsilcisinin söylediklerini yukarıya aktarmıştık. O söylenenler bilimsel ve objektif bir gözle incelendiği zaman,AR temsilcisi arkadaşın çıkardığı sonuçların dışında hiçbir sonuç çıkmaz.Buna rağmen,AR temsilcisi arkadaşın,söylenenleri çarpıtılmış ileri sürmeniz,savunduklarınızın bilincinde olmadığınızı gösterir.Ya da savunduklarınızın sahibi olacak durumda değilsiniz.O zaman,söyliyeceğim şudur:Savunmayacaklarınızı söylemek zorunda değilsiniz.Eğer savunmayacaklarınızı ileri sürersenizde böylece sıkışırınız.AR temsilcisi hakkında söylediğiniz tamda sizin için geçerli olur:Birilerine sığınmak.Elbetteki PKK gibi pragmatik olan bir hareket için,IKP ve SKP hakkında söylediklerini toplantıda açıktan savunmak olmaz.Ama dışarlarda,istediğinizi söyleme özgürlüğünü kendinizde bulursunuz.Bu alabildiğine kötü bir huy.İki yüzlü bir tutumdur.

Sorunun kimler tarafından çarpıtıldığını açığa çıkarmak için,PKK temsilcisinin konuşmasından yola çıkarak bazı soruları soralım,cevabını size bırakalım.PKK temsilcisi,

a)KYB'yi emperyalist-kapitalist plânların çerçevesinde değerlendirmiyormu?

b)KYB'nin,Saddam'la işbirliğine giderken tek başına gitmediğini söylemiyormu?Bunun bir anda olmadığını ve belli bir zaman sürecini içerdiğini söylemiyormu?

c)KYB,Saddamla işbirliğine giderken:dörtlünün,beşli'nin ve üçlünün ittifakı ile gitmiş olmuyormu?

d)Dörtlü içinde hangi güçlerin olduğu bilinmekte.Gözlemci olan da,IKP ile SKP'dir.O zaman,IKP ve SKP'nin yerinin neresi olacağı bilinmiyormu?

V.b...

Ayrıca,Serxwebûn'da,toplantıya katılan AR temsilcisi arkadaş için söylediğiniz sözler var.Şöyle diyorsunuz: "...herşeyi dağıtması sonucunda ailesinden başka bir şeye karşı sorualuluğu kalmayan birine ya da Ala Rızgari temsilcisine ya da daha doğrusu

Ala Rızgari'nin siyasi lideri, kadrosu, sempatisanı, generali, eske-ri, herşeyi olan ve sadece kendi başına buyruk bulunan bir kişt-ye ait olabilirdi. Ve olanda tanı tamına bu idi."

Yukardaki sözler, devrimci politikadan uzak insanların kul-tenacakları sözler olabilir. Bu sözleri serfeden bayımızın Ala Rızgari'nin dün ve bugün hakkında bilgilerinin olmadığı söylesek doğru olmaz. Bu sözler esas olarak, PKK'nin inkarcılık mantığından kaynaklanmaktadır. Çünkü PKK, kendisi dışında kimseyi görme hastalığına tutulmuş. 12 Eylül öncesinde olduğu gibi, 12 Eylül sonrasında da bu mantığını devam ettirdi. Hiçbir yurtsever, devrimci örgütün Kürdistan'da olmadığını ileri sürdüler ve herke-sin dağıldığını propaganda ettiler. Oysaki kitleler içinde yaptıkları ile, her yenisiyle teşhir olan PKK idi. Yaptığı olumsuzluk-ların yıllarca izlerinin silinmeyeceğini bile bile, tersi ajita-syon ve propaganda sürdürmektende geri kalmıyorsunuz. Dönüp ken-dinize bakın.

PKK sözcüsünün, Ala Rızgari'yi bir kişi saymak, Ala Rızgari'yi tanımamanın ve yaptıklarını bilmemenin de bir sonucudur. 12 Eylül sonrası Ala Rızgari'nin konumunu Kürdistan'ın dört parça-sındaki güçler bilebilir durumdadır. Teslim etmek gerekir ki, PKK'nin konumunda bilinmekte. Ama bu konunun ne olduğunu: İranlı yurt-severlere ve İran Kürdistanı halkına sormakla açığa çıkarmak da-ha kolaydır. Halka saldırı konumu, Barzani kardeşlerin yanında bir devrimci baş kaldırışı, Humeyni hesabına bastırmaya çalışmak.. Oysa Kürdistan halkı, Ala Rızgari'nin İran ve Irak Kürdistan'ın-daki çalışmalarını çok iyi bilmekte. Kimlerden yana dost ve kim-lerden yana düşman olduğu bütün yanlarıyla açığa çıkmıştır. Sizin koltuğunda olduğunuz Irak KDP, İran Kürdistan'ındaki belli böl-geleri (Soma-Bradost'u), hemde kurtarılmış bölgeleri yurtsever güçlerin elinden almak için İran sömürgecileri ile saldırıya geçtikleri zaman; Ala Rızgari Kürdistan peşmergeleri ile omuz omuza ülkesinin kurtuluşu için mücadele ediyor ve kurtarılmış bölgelerin, düşmanın ve onların işbirlikçilerinin eline geçme-mesi için savaşıyordu. Ve yine yakın dostlarınız olan Irak KDP, İran sömürgecilerine rehberlik ederek, ülkemizin Irak parçasın-da yeniden işgale hizmet ederken; Ala Rızgari, Güney Kürdistan'da Irak ve Irak kürdistanı halkıyla birlikte, T.C'nin yaptığı saldırılara karşı savaşıyordu. Bunun yanında, GÜNEY KÜRDİSTAN savaşı denilen savaşta, İran ve Irak'a karşı/ ikicepheden savaşıyorlar-dı. Bu savaşların ikisi, 1983 yılında tezahür eden savaşlardır. Yani üzerlerinden yıllarda geçmiş değildir.. Buna rağmen, PKK en basitinden bunları görmeyecek kadar inkarcıdır. Bilmiyor-duk diyemezsiniz. Bunu PKK'nin yetkilileri aynı alanlarda

izleme olanağı bulabiliyorlardı.Kasım 1983'te sizin sorumlularınızla yapılan görüşmelerde: Ala Rızgari ile güç ve eylem birliği yapmaya,cephe yapmaya hazırız diyordunuz.Eğer böyle bir güç yoksa,onlarla niye bu tür çalışmalar içine girme gereği görüyorsunuz. Aslında o zamanda,söylenenlere her zaman ki gibi inanmamıştık. Ama belkide olumluya gidersiniz diye çaba gösterdik.O çabaların belli ürünler verdiğini düşünüyorduk.Ama ne gezerki!..

Evet,toplantı bittikten sonra:toplantıyla ilgili olarak,KYB ile Saddam rejimi işbirliğinin kınandığı,örgütlerin isimleri verilerek basına sızdırılmıştı.Ama bu en başta meselenin çarpıtılması idi.Çünkü,toplantıya katılan güçler,daha bir görüş birliğine varmamışlardı.Sadece kendi görüş ve önerilerini sunmuşlardı.İkincisi,sorunun basına aktarılması için,alınmış bir kararımızda yoktu.Yapılan iş,siyasi ahlâka sığmıyordu.Bundan dolayı,bir kısım güçler:CUD içindeki güçleri ve özellikle IKP ile I-KSP'ni eleştirdiler.O dost güçlerde,yapılan işin yanlış olduğunu belirttiler.Ve basına kendileri tarafından herhangi bir açıklamanın yapılmadığını söylediler.

Durum bu iken,bakalım Serxwebûn yazarları bu meseleyi nasıl koyuyorlar,ona bakalım.

"Resmen yapılan bir toplantı haberinin basında yer almasından korkmakta ne demektir? Bundan tartışmasız bir biçimde Bağdat'takilere korkulduğu sonucu çıkmıyormu? Bu durum çok açık bir biçimde baylarımızın işbirlikçiliğini ve yapılan işbirlikçi uzlaşmada kendi parmaklarının olduğunu göstermiyormu?"

Bu sözler,Çarpıtma sanatında Serxwebûn yazarlarının usta olduğunu bir kere daha göstermiştir.Bunun ötesinde,kaba bakış açısının en kabasını ele vermektedir.

Birincisi,yapılan toplantıda resmi sonuçlara varmadan,resmi sonuçlara verilmiş gibi basına açıklamalarda bulunulursa,buna karşı çıkılır.Bunakarşı çıkmak,KYB'den dolayı değildir.kendi örgüt perspektiflerinden dolayıdır.İkincisi, bu tavir siyasi ahlâka sığmaz ve güçler arasında güveni sarsar.Bunakarşı çıkmak ve eleştirmekte,KYB'den dolayı değildir,ilkesel bir tutumdur.Üçüncüsü,basına eğer adam gibi verilseydi,kimse karşı çıkmazdı.Yani toplantıda söylenenlerin ve ileri sürülenlerin hepsinin basına sızdırılmasında,ilkesel olarak bu örgütlerin tutumu zedelenmezdi.Oysa öyle yapılmamış,birileri,kendilerince bir açıklamada bulunmuşlar.Elbetteki buna karşı çıkılır.Ama toplantıda söylenenlerin tümünün açıklanması,sizin ve dostlarınız olan I-KDP'nin işine gelmez.

Kaba yaklaşımınızı bir başka sorunda işleterek, cevap vermenizi bekleyelim: Irak KDP, İranla işbirliği içindedir. Bu işbirliğinin sonucunda, İran Kürdistan'ına ve Irak Kürdistan'ına saldırdı, saldırmaktadır. Bu, halk ve devrim düşmanlığıdır. Sizde yani PKK'de, Irak KDP'nin stratejik dostudur (onların deyimiyle). O halde PKK'de İranla işbirliği içindedir. İranla işbirliği sonucunda İran, İran Kürdistanında devrime ve halka düşman bir güçtür. Hatta İran yönetimi hızla emperyalizme kaymaktadır. O halde Irak KDP vasıtasıyla, PKK'de emperyalizmin yanına kaymaktadır! Bilmem sizin mantığınızla, durumunuzu ve geleceğinizi kavradınız mı? Başkasına suçluduz batırmadan önce, kendinize toplu iğne batırmayı bilmelisiniz baylar.. Yoksa sonunuz daha kötü olacaktır.

Sizler başka güçleri Londra, Paris, Stockholm, Bağdat yolunda oluklarını ileri sürüyorsunuz. Bu yollardan biri hariç, diğer yolları en iyi aşındıranlardan biri olduğunuz açık. Bunu inkar etseniz bile, Tahran yolunda olduğunuzu inkar edemezsiniz. Öyle değil mi PKK'li kardeşler..

Görüşlerimi bağlarsam: Sizler, dün, halka ve devrime/veren zarar veren yanlışlarınızdan ders çıkarmış değilsiniz. Giderek dünden daha olumsuzlaşmaya gitmenin emarelerini gösteriyorsunuz. Kendinizden başka yurtseverleri, devrimcileri ve güçleri görmeme hastalığınız devam ediyor. Gerçek dışı mentalitenizi derinleştiriyorsunuz. Gerçek dışı propagandalara başvurmanın emekçi halkımıza ve devrimci harekete getireceği bir yarar yoktur. Tersine zarar verir, umudu ve güveni kırar. Giderek bir dönem sonra, gerçeğe dayanmayan propagandaların açığa çıkması ile birlikte, kitleler insanları, örgütleri bir kaşık suda boğmaya çalışırlar. O zaman yanlışta yapmış olmazlar. Sizde gerçek dışı propagandalara başvurmayı sanat haline getirmişsiniz. Bunun sonunun iyi olmadığını en iyi sizin pratiğiniz gösteriyor. Bugün İran Kürdistanı, Türkiye Kürdistanı halkının PKK'ye nasıl baktığını herkes çok iyi bilmektedir. Bunu, sizlerin de görmesi gerekir. Yoksa sonunuz, "yıkımın yıkımı olur".

Yanlışları teşhir etme ve olumsuzluklara karşı mücadele her devrimcinin, sosyalistin görevidir. Yanlışları ve olumsuzlukları yeneceğimiz ve halkın aleyhine olan tutumları alt edeceğimiz inancıyla ilerlemekteyiz.

Selam ve çalışmalarınızda başarılar. 25.5.1984

GENİŞLETİLMİŞ MERKEZ KOMİTEMİZİN OTONOMİ ÜZERİNE GÖRÜŞMESİ:

Şeyhlerin rejimdeki rolüyle beraber yaşadıkları sıkıntı.

Çünkü rejimdeki gelişmeler ve işbirliği sorunu otonomiyi getirmek için, bu işbirliği... Şeyhlerin rejimdeki rolüyle beraber yaşadıkları sıkıntı. Ş:Kürdistanlı güçlerin bugünkü toplantısı ve asıl sorun durumunda olan, G.Kürdistan'daki otonomi sorunu üzerinde tartışma açıyoruz.

X: CUD'un yapmış olduğu, Irak'taki yeni otonomi sorununun tartışma toplantısı; henüz toplantı çağrısı yapan güçlerin nasıl bir gündemle karşımıza çıkacakları belli olmamakla birlikte, genel olarak Irak'taki KYB'la Irak rejimi arasındaki otonomi konusundaki anlaşmalarını doğru olup olmadığı, haklı olup olmadığı gibi bir perspektif ve gündemle toplantıyı götürebileceklerini tahmin etmek mümkün. Esas olarak, toplantıyı düzenleyen bu güçlerin (CUD'un) genel durumunu ve de KYB ile olan eski çelişki ve çatışmalarını da gözönüne aldığımız zaman, CUD'un, KYB'nin bu son olumsuz durumundanda yararlanarak, eskiden beri söyleyegeldiği şeyleri, tescil ettirme (bir yeniyiyle) çabası içinde olacak. Tabi ki, toplantıda konu genel olarak, "otonomi olmakla birlikte, CUD'un yukarıda belirlediğim perspektifte, bir biçimde tartışma götürme ve sonuçlandırmak isteyeceğini tahmin etmek mümkün. Dolayısıyla bu toplantı ile ilgili yaklaşımımızı belirlerken, toplantı düzenleyici tarafın eğiliminde iyi tespit edip, ona uygun taktiklerle toplantıya gitmenin yararı vardır. Çünkü, hem konu önemli ve hassas; Kürdistan devrimci hareketi açısından dönem hassas ve de Kürdistanlı birçok örgütün böyle bir toplantısında çıkacak olan sonuçlarda önemli ve orandada etkileyici olacağından, hareketimizde bu toplantıya karşı hassasiyet içinde olmak durumundadır.

Önümüzde iki sorun var; Irak Kürt hareketinin geldiği evre açısından.

Bunlardan biri: dünden beri tartışta geldiğimiz otonomi sorudur. Otonominin ulusal kurtuluş hareketindeki bir çözüm olup olmadığı veya çözümlenmeye kadar bir çözüm olduğu meselesi.

Öncisi: 1975'den bugüne değin, Irak yurtsever hareketleri içinde radikal ve anti-emperyalist, "sol" kanadı temsil eden YNK'nın son geldiği durumun değerlendirilmesidir.

CUD, bu toplantıda: Bence, saydığım birinci durumu tartışmaya caktır, tartışmak isteneyecektir. Çünkü, kendisi de otonomi savunan ve Irak Kürdistan'ının ulusal hareketlerin çözümü için, yıllardır onlarda otonomi talebi ile mücadele ediyorlar. Hatta, bu son dönemlere bir göz attığımızda otonomi şiarını aşmaya

Çalışan CUD değil, yine bugün otonomi için rejimle anlaşmış olan YNK olmuştu.

Onun için, CUD'un esasta otonomi şiarını ve buna uygun stratejinin ve mücadelenin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde, nihai çözüm olup olmayacağı veya nasıl bir çözüm olacağı konusunu, tartışmak istemeyecektir. Elbetteki, bu toplantıda, bu iki konu bir arada (otonomi konusu ve YNK'nın son durumu) tartışılmadığı zaman, Kürdistan ulusal hareketinin önündeki sorunlar açısından, doğru sonuçlara varılamayacağını görmek mümkündür.

Bence CUD şunu yapacak: "YNK, Saddamla anlaşmış; bunu biz eskide de söylüyorduk. Dolayısıyla doğrulandık. Şimdide hepimize düşen görev, YNK' i mahkûm etmektir" biçiminde soruna yaklaşacak. Elbetteki YNK'nın, Saddam rejimi ile yaptığı anlaşmanın ve gelecekte doğuracağı olumsuz sonuçların neler olabileceğini tahmin etmek mümkün. Bu noktada, YNK eleştirilmelidir. Eleştirilecektir. Fakat, YNK'na yönelik asıl eleştiri, otonomi sorununun Kürdistan ulusal meselesinin nihai çözümü olup olmadığı konusunda onun stratejik anlayışına yönelik olacaktır. Zaten YNK'nın son durumunu ve içine girdiği yanlışlardan dersler çıkarmanın yolu burdan geçer. Elbetteki böyle bir eleştiri perspektifi, otonomiyide savunan diğer güçleride kapsar. Onun için, CUD böyle bir perspektifle ve böyle bir perspektifin sonuçlarıyla bu toplantıyı götürmek istemeyecektir. Yalnızca da, CUD'un, tahmin edebileceğimiz perspektifi ile toplantı eğer açılıp, sonuçlandırılırsa, bunun da genelde Kürdistan hareketine, özel olarak Irak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine yarar getirmeyeceği, tahribatlar yaratacağı ve en önemlisi Kürt ulusal kurtuluş hareketi içinde sağ güçlerin kitleleri kendi peşine takma konusunda yeni propaganda aracı edineceklerini de görmek gerekir.

Daha önceki toplantılarda da değinmiştik. Bu toplantıya katılmak gerekir. Ancak, toplantının yukarıda anlattığımız biçimde gelişebileceğini de gözönüne alarak, ona uygun toplantıda tavrımızı koymaya çalışmalıyız.

Aslında böyle bir toplantı, aynı zamanda Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketinde yer alan çeşitli sınıf ve tabakaların temsilcilerinin karşı-karşıya geldiği bir zemin (platform) olduğunuda görmek gerekir. Başka bir ifade ile Kürdistan

Ulusal Kurtuluş Hareketindeki sağ ve sol güçlerin karşı-karşıya geldiği bir platformdur.Dönemi değerlendirdiğimizde ve YNK'nın yarattığı sonuçlar açısından sol güçler,bu toplantıya dezavantajlı olarak giriyorlar.Her ne kadar özellikle K.Kürdistan hareketlerinin otonomi konusundaki genel siyaseti bilinmekle birlikte,onların geçmişte CUD'a karşı YNK'nın siyasetini desteklemiş olmaları bu toplantıda onları CUD karşısında dezavantajlı bir duruma sokmuştur.En azından,genelde kitle düzeyinde ve S...platformunda bu böyledir.

CUD,bundanda yararlanmak isteyecektir.Ama şunun altını çizmekte yarar vardır:Bugün sol güçlerde ve hareketimizde YNK'nın geldiği son durumu (tam net olmamakla birlikte) eleştirmektedirler.Fakat,CUD'un veya genelde sağ güçlerle,sol güçlerin yaptıkları eleştirilerin çakışma noktaları (eğer bilimsel olarak değerlendirilecekse) çok azdır.İşte bir anlamda,CUD,yapıla gelen eleştirileri kendi potasında ve kendi anlayışına uygun olarak biçimlendirip,kitlelere sunmak isteyecektir.Halbuki,soruna birazca titizce yaklaştığımızda,gelecekte kitleleri yönlendirme ve bilinçlendirme,giderek doğru devrimci stratejik bir hedefe yöneltme konusunda,bir olguya yapılan eleştirinin (hele hele bu konu,otonomi v.b. gibi konuları içeriyorsa);doğru ve yanlışlığının ne kadar önemli olduğu veya içerik olarak hangi anlayışla yoğrulduğu meselesinin ne kadar önemli olduğu açıktır.Onun için,burda işaret etmek istediğim nokta şudur:Son dönemlerde sağ güçlerde YNK'ı eleştiriyor.Sol güçlerde YNK'ı eleştiriyor.Bu iki kanat arasında,gidip gelme durumunda olan güçlerde YNK'ı eleştiriyor.Ama kitle düzeyinde,bu eleştirilerin birbirinden ayrıştırması sağlanmamıştır.Denilebilir ki,halk içinde sağ güçlerin eleştirisi yaygındır.(Bununda nedeni,onların daha fazla imkan ve araçlara sahip olmasından ileri geliyor).Bu durum,sağ güçlerin geçmişten günümüze,Kürdistan U.K.Hareketinde yaptıkları birçok yanlış son dönemde YNK'nın yaptığı bir yanlışla kapatarak,kitleleri,yeniden kendisine çekme tehlikesini gündeme getirmiştir bence.Bu tehlike Türkiye ve Suriye Kürdistanında daha büyük boyutlarda olabileceğini tahmin etmek mümkün.Sol güçlerin bu Irak'taki son otonomi olayına yaklaşım ve perspektifleri ve de YNK'a olan eleştirilerinin farklılığı kitlelere kavratılmadığı sürece,bu sonuçtan sağ güçlerin yararlanacağını kestirmek mümkündür.Çünkü,gerek örgütlülük açısından ve kitlelerle yakınlık açısından,bugün Onlar,bizden daha avantajlılar.Onun için,bugünkü toplantıda sağ

ve sol güçler eğer sadece YNK'nın Irak ile yaptığı otonomi anlaşmasının sonuçlarıyla yetinseler ve sonuçlar üzerinde (sadece tekrarlanan sonuç eleştiriler) birleşseler, böyle der bir kapsamda birleşseler dahi bundan sağ güçlerin daha çok yararlanabileceğini kestirmek mümkündür. Hele hele bir kaç cümleyle birleşilen sonuçları kitlelere açmada bir durum olursa (bildiri v.s. bu evre için) bunun yukarıda anlattığım sakıncaları dahada güçlendireceğini görmek gerekir. Çünkü bu konuda detaylı görüş ve eleştirilerimiz kitlelerin ve siyasi güçlerin eline geçmediği sürece herkesin sadece (bildiriyi kast ediyorum) bu belge altındaki imzalara bakarak kendine uygun sonuçlar çıkarabileceği ayrıca geçmişte sağ güçlerin bu konuda alabildiğine fırsatçı davranacağına da hesaba katmak gerekir. Ve bu konuda da bu toplantıda titiz olmak gerekir.

S: Bu görüşmenin saat 13'te sona ermesi gerekli. Bir saatir I arkadaş konuşuyor. Normal olarak her arkadaşın bir saatlik konuşma hakkı var. Bundan dolayı, süre ayarlanmasına gidilmesi gerekli. Toparlayın.

X: O zaman ben görüşlerimi kısa keseyim.

Öyleyse bizim hareketimiz bu toplantıda öncelikle genel olarak Irak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin ve güçlerinin dün den bu yana devam ettirdikleri siyasal, ideolojik ve stratejik görüşlerine yönelik görüş açmalı ve Irak'ta galinen son durumun bunun sonuçları olduğunu belirtmelidir. Ve değerlendirmeyi bu zemin üzerinde yapabileceğini, ancak bu zemin üzerinde sorunu değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda doğru sonuçlara varacağımız söylenmelidir. Sağ güçlerin ve CUD'un buna pek yanaşacaklarına tahmin etmiyorum. Ancak toplantıda farklarımızın neler olduğu ordaki siyasi güçler açısından anlaşılabilir. Şüphesiz bunun daha olumlu olacağı açıktır. Bu kitleler düzeyinde otonomiye yönelik genel eleştirilerin iki yanından ve farklarında ortaya çıkacağını sağlayacaktır. Sosyalistlerin eleştiri perspektifiyle sağ güçlerin eleştiri perspektifi arasındaki farkın bu toplantıda siyasi güçler düzeyine çıkarırsak bu meselemin değerlendirmesinde (kitleler düzeyinde) olumlu adımlar atılabilir.

Diğer bir mesele ise, YNK'nın geldiği son durumda, YNK'ye olan eleştirilerimizle birlikte bu güçlerin, bu

son durumdaki (diğer siyasi güçlerin) payları ve sorumlulukları belirtilmelidir. Ve eğer YNK mahkûm edilecekse (ki, henüz otonomi programı elimize geçmemiştir. Elbetteki son durum netleşince mahkûm edilmesi gerekiyorsa mahkûm etmek bir görevdir) bu son durumda payları olan diğer siyasi güçler bunun dışında tutulmamalıdır. Daha doğrusu Irak rejimine muhalif güçlerde bu son durumdan (yanlış siyasetler sonucu) sorumludurlar.

Diğer bir sorun ise, dünden beri bizim üzerinde durduğumuz ve bu konudada Iraklı güçleri eleştirdiğimiz konu olan, mücadele eden siyasi güçler arasındaki birlik sorunu (mücadele birliği) ve buna bağlı olarak mücadele birliğinin olmaması halinde doğan olumsuz sonuçlara işaret etmek gerekir. Sonuç olarak söyleyeceğim şu:

a) YNK'nın son durumu Irak'taki siyasi güçlerin mücadele stratejisiyle birlikte değerlendirilerek sonuçlara varılmalıdır.

b) Bu sonuç ve gelişmelerle birlikte YNK'nın son yaptıkları kitlelerin sağ'a yönelmesine fırsat vermiştir. Kitle bilinci yeniden bulandırılmıştır. Bu noktada YNK eleştirilmelidir.

c) YNK'nın hainlik düzeyinde mahkûmiyeti için henüz yeterli düzeyde materyaller elimizde yok olduğu için, böylesi sonuçlara varmak henüz erkendir.

d) Yine otonominin (alınan otonomi), hangi düzeyde ve programının neler içerdiği konusundada kesin bilgilerimiz olmadığı için, hareketimiz bu konuda henüz resmi karar oluşturmuş değildir. Ve henüz bir araştırma evresi içindedir. (abç.). Bu toplantıda bir yanıyla bir bilgilenme toplantısı olarak ta ele aldığımızı belirtmek gerekir.

e) Henüz bir bildirinin yayınlanmasının erken olduğu, ancak yaratılan bu platformun yararlı olduğu ve devam etmesi bilgilenme, bilgilendirme ve değerlendirme açısından devam etmesi talebinde bulunulabilir. İlerde net sonuçların çıkması halinde ortak politikaya varılabileceği, ancak bugün için henüz erken olduğu önerisinde bulunabilir.

f) Otonominin getireceği sonuçları ve varacağı yeri henüz program elimizde olmadığı için sadece genel sonuçlarıyla bu platformda belirtmekle birlikte otonomiyi alan gücün otonomi içinde olumlu bir noktada olsa bile (onlarla ilişkilerimiz açısından) biz yine de rejime karşı devrimci-demokratik talepler uğruna mücadele eden güçlerle ilişkiler sürdürmek ve pekiştirmekten yanayız, tavrının belirtilmeside yarar var.

g)Güçlerin daha olumlu bir değerlendirme yapmaları için bir tek toplantıda tutulmamalı ve belli aralıklarla yapılmasının yararlı olacağı belirtilmelidir.

Benim CUD'un bu toplantısıyla ilgili önerilerim bunlar.Yalnız ben konuşmamda "sağ güçler" terimini kullandım.Şu anlamda sağ siyaset Kürdistan'da I-KDP'nin siyasetinde somutlaşmaktadır.I-KDP'nin siyasi etkinliği içinde politika yürüten birçok Kürdistanlı örgütte bu perspektiftedir.Bu perspektife giren iki örnek:Suriye/EL-Parti,Türkiye'de KDP.

D:Son olarak,CUD güçlerinin,bütün Kürdistanlı güçlere çağrısının amacı,otonomi üzerine bu güçlerle görüşmek ve mümkünse bir sonuca ulaşmak.Tabi ki,kendi perspektiflerini egemen kılmak isteyerek.Bu bir bakıma onlarında hakkı,bizimde hakkımız.Onun için,onların perspektifinden hareketle tavir belirleme yerine,ben,"bizim asıl yaklaşımımız ne olmalıdır?" sorusu üzerinde durmak istiyorum.Tabi ki,bu konuda kalkış noktası:sınıf bakışı ve sonuçta sosyalizmin zaferi için,i-deolojik yaklaşımımız ve siyasal tavrımızın ne olacağı sorusudur.

Diğer güçlerinde konununun önemli olmasına rağmen,o yan değerlendirmenin temelini değil,bir yanını oluşturacaktır.

Sosyalistler açısından,Ulusal Kurtuluş Mücadelesi,emperyalizme karşı verilen genel devrimci mücadelenin bir parçası olmak zorundadır.Bu anlamda,ulusal sorunun tam çözümü,emperyalizmden ve onun halkalarından bütün yanlarıyla kopma ile,doğru ya da yeterli sonucuna ulaşabilir.Yani,ekonomik,siyasi alanda bağımsızlık.Bununda iki biçimi var:1)Demokratik Halk İktidarının ya da Proletarya iktidarının bulunduğu bütün içinde federasyon. 2)Ayrı sosyalist ya da Demokratik bir devlet. Kuşkusuz emperyalizmden kopmuş bir ayrı devleti devrimci-demokratlarda gerçekleştirebilir, ve bir dönem emperyalizmden bağımsız olabilir.Ya da küçük-burjuva iktidarlarının bir kısmı.

Burjuva çözüm içinde bu iki yol geçerlidir.Açıktır ki,bağımsızlık,burjuvazi için en ideali.Ama oraya ulaşmak zorda.Federasyon,otonomide burjuva çözümlerin biçimleri.Doğrusu bu iki biçimden federasyonun doğru olduğudur.Bunun kalıcı olması,demokratik bir iktidarın varlığına bağlıdır.Üstelik demokratik bir iktidar bütününde federasyonda,demokratik olacaktır.Kürdistanın tarihine baktığımız zaman,bir deneyi hemen görmek mümkün.Alınan hakların (bu haklar kısıtlı da olsa),sömürgeciler tarafından geri alınmak istendiğidir.Bu durum,Kürdistanın dahil olduğu ekonomik,toplumsal yapıların niteliğinden ileri gelmekte.Egemen ulus burjuvazisi ile Kürt burjuvazisinin konumunda ileri gelmekte.Egemen burjuvazi,Kürdistan üzerinde hep hakim,burjuvazi olduğu için,Kürdistan'ın ekonomik

keynaklarından bir dönem zorlada olsa, pay alabilme hakkına kavuşan burjuvaziye tahammül edememekte, onu tekrar geri almak istemektedir. Çünkü, egemen ulus burjuvazisi ortaya çıktığı zaman, ya Kürt burjuvazisi yoktu, ya da azdı. Ve o hiçbir dönem, kendi pazarında (ezilen ulusun) sömürgeci burjuvazi ile yarışacak bir burjuvazi göremedi. O nedenle böylesi bir alışkanlığıda olmadı; Onu bir güç olmamasına göre ayarladı.

Siyasal plânda, federasyon ya da otonomiye ses çıkarılmadı, farzedelim gerçekleştirildi. Yine de Kürdistanın ekonomik kaynakları emperyalistler ve sömürgeciler tarafından sömürülebilinecek. Bu durum, Kürdistan'daki burjuvazinin geç oluşumu, ekonomik olarak zayıf olmasından, sermayesinin az olmasından ileri gelmektedir. Ulusal sorun, burjuvaca çözümlendiğinde, sonuç emperyalizme bağımlılıktır. Bu nesnel bir işleyiş... Bunun içindir ki bu yan, toplantıda özellikle vurgulanmalıdır. Stratejik olarak yanlış bir noktada oldukları belirtilmelidir. Sosyalistler açısından, sosyalizme gidebileceği iki çözümün olabileceği anlatılmalıdır.

Kuşkusuz yukarıda belirttiğim nokta önemli olmasına rağmen, bugünkü takınılacak somut siyasal tavrı belirlemede yetersiz. Genel perspektife bağlı olarak, bugünkü Irak'taki durum, güçlerin durumunun ve gelişim çizgisinin bir tahlili yapılmalı. Çünkü somut siyasal görevler somut siyasal koşullar tarafından belirlenir.

Durum ne?: Sonuçta YNK, otonomi anlaşması yapmış. Geline nokta, otonomiyi gerçekleştirebilir olsada, olumsuz. Nedenleri şunlar:

1) Otonomiyi alan güç subjektif plânda anti-emperyalist olsa bile, otonominin kendisi Irak devletinin bir halkası. Irak devleti çokça olmasada, emperyalizme bağımlı. Bu anlamda bu yapı uzun sürerse, YNK'yide subjektif plânda dönüştürecek. Ama bir evre sonra, ufak bir olasılıkta olsa, tekrardan muhalefete düşmesinide değerlendirme dışı tutmuyorum.

2) Iraklı emekçilerin elde ettiği bir hak yok. Saddam iktidarında. Demokratik iktidar diye bir şey yok. Hatta Saddam güçleniyor. Bundan dolayı da; "şimdi alınmış olanıda" fırsatını bulunca almaya çalışacaktır.

3) Bütün yurtsever güçlerin katılımı ile gerçekleşmiş değil: bu durum çatışmalara sebep olacak ve çatışmalardan

iki sömürgeci devlet yararlanacaktır. Ve üstelik varolan, yeneden oluşabilecek çatışmalar temel sınıfsal farklılık zemininde sürdürülen ve oluşacak olan çatışmalar olmadığından; emekçiler, burjuva güçlerden biri yanında tercih etmek ve amaçları Irak için farklı olan güçlerin peşinde sürüklenecektir. Böylesi bir durumda, sosyalist hareketin kendisine kanallar bulup gelişmeside zor olacaktır. Eğer tüm güçlerin katıldığı bir otonomi gerçekleştirilmiş olsaydı, bu, sınıf temelinde ayrışmayı hızlandıracaktı ve çatışmalar farklı arayışlara yönelik bir özellik taşıyacaktı. Başka bir deyişle, Irak burjuvazisi ve birlikte davranan Kürt burjuvazisi, birbirlerine yaklaşacak (yaklaşmaya nlarda olabilir, ama kiemi), bunun karşısında iki halktan emekçilerde birbirlerine yaklaşacak, iki güce karşı muhalefet, eğer başka hedefler güdecekse, zorunda kalacaktı. Oyleyse bu olumsuz noktaları bilince çıkarmak gerekli.

Bu arada, bu noktaya gelişte sonuç olarak, gelinen noktada YNK'nın daha büyük sorumluluğu olmakla birlikte, diğer güçlerinde hataları vurgulanmalı ve özellikle I-KDP'nin büyük payının olduğu, İnanla ilişkileri vurgulanmalı.

İnanla ilişkilerin, bir sömürgeci devlet olması anlamında, YNK'nınkinden farklı olmasa bile, ilişkilerinde hiç bir fayda görmemesi Kürt halkının; bu yönüyle farklı olduğu ve daha olumsuz olduğu vurgulanmalı.

Zaten o süreçte, YNK'nın, birlikle ilgili sekter tavırları olduğu, İKP'nin iki temel güç dışında, farklı bir odak yaratmadığı ve giderek KDP ile birliğin olumsuz sonuçlara yol açtığı ve kimi zaman onu sürüklediği belirtilmeli. YNK'ningeçmişte iki devlete karşı olmasının olumluluğuda belirtilmeli.

Diğer yandan, bugün yeni bir olguyla karşı karşıya olmamız nedeniyle, YNK'nın yapısının önemli ölçüde etkilenmektedir. Dün YNK, milli burjuvazinin "sol" kanadını temsil ediyordu. Bugün radikal sol olduğunu diyemeyiz. Ama bu diğerleri (KDP'nin v.b.) sağ olmalarını değiştirmez.

İdeolojik tavır tek başına günümüzde yeterli değil. Otonominin çerçevesi ve programı, yukarıda belirttiğim temel şeyleri değiştirebilecek nitelikte değildir. Ancak YNK değişirse, budurum değişir. Ama YNK'a hain falanda dememek gerekir. Bugünkü siyasal görev açısından: Hem KDP'ye yedek olmamak, hemde YNK'a yedek olmamak için ikisine karşı, ikisinin arasında bir politik çizgi izlenebilinmeli. Politik tavır olmadan: ideolojik belirlemelerin bir yararı olmaz. Çünkü, ideolojik belirlemeler, bir politik tavrın belirlenmesi içindir. .../...

Bunun için:

1)Iraktaki güçlerin birliği tekrar istenmeli ve yapılcaksa YNK'a çağrı yapılmalı,muhalefet saflarında diye...

2)Birlik,sömürgeci güçlerle ilişkiyi koparmakla mümkün olacağından,bu Irak KDP'den istenmeli.

3)Kınanacaksa,YNK'a hayin dememek koşuluyla (bu durumda KDP'ye de hain demek bir sonuç doğurmayacak),KDP'de kınanmalıdır.

Bu yukarıda saydığım iki şey ancak bildiri konusu olabilir. Yukarıda saydıklarım bir broşür konusu olabilir.O noktaları güçler kabul ederse (çoğu kabul etmez) broşür çıkarmakta,hatta kabul edilebilir.

Fakat,bu tür siyasal tavırlar içinde acele etmemek gerekir. Bir süreç izlemekte yarar var.Hele hele hemen bir toplantıda sonuca varma tavrı doğru olmaz.En azından biz,bilgilenebilmeli ve yeni bir değerlendirme yapabilmeliyiz.Tabii ki,Kek X'in belirttiği rejime karşı devriaci-demokratik muhalefetleri destekleriz.

Kek X'in (b) önerisinde doğrudur:Özellikle kitleleri KDP'ye yöneltmesi açısından.

Gen.MK'miz bünyesinde ortaya çıkan sorunların,OD platformunda tartışılması evresinde,D arkadaşın teyp bandı ile tespit edilmiş görüşleride aşağıdaki gibidir:

D:Biliyorsunuz CUD'un bir çağrısı vardı.Bunun otonomi üzerine,Yekiti'nin geldiği son nokta üzerine olduğu,bize de bir gün öncesinden,ya da aynı gün (hatırlamıyorum) bildirildi.A. arkadaş bildirmişti bize.O olayla ilgili,biz telefonla görüştük, şöyle böyle toplantının olduğu gün,saat 5'te böyle bir toplantı gerçekleştirilecekti.Bunun üzerine,biz görüşmeye başladık.Bu sorunda iki yaklaşım ortaya çıktı.Yaklaşımların özelliği belli.Birisi,doğrudan doğruya"CUD şunu şunu yapacak,onun için biz CUD'un yaptıklarına göre tavrı takınmalıyız.Eğer CUD'un yaptıkları olumsuz ise,bizde şöyle takınmalıyız" Benim yaklaşımım ise,daha sonra arkadaşlarda görüşecekti,daha farklı.Bu konuda bağımsız perspektifler ne olmalı? Tamam,CUD güçleri şunu veya bunu yapabilir,olumsuz şeyler yapabilir,bizim perspektifimiz ne olmalı? Bizim perspektiflerimiz hangi noktelardan kaynaklanmalı,neden kaynaklanmalı?

Ben zaten belirtmişim,sınıf yaklaşımıyla bakmak gerekli. Bu meseleye sınıf bakış açısıyla baktığımızda,bu konuda gerçekte Leninizm bize rehber olmalı.Bu konuda Leninistlerin tavrını aktarmama karşın soyutlama düzeyinde bunu bilince çıkarmışım.Eğer arkadaşlar isterlerse,o konuda Lenin'in

tavrını da aktarmak mümkün. Lenin'den gerçekten bir alıntı yapmakta yarar var: "Ulusların kaderlerini tayin hakkı demokratik bir düzeni zorunlu kılar. Öyleki bu düzende sadece demokrasiyle yetinilmez, burada özel olarak ayrılma sorunu^{nu} demokratik olmayan yoldan çözüme bağlamak mümkün değildir." (UKTH, s.12)

Demek ki, demokratik bir düzen, bir iktidar zorunluymuş, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı için ve ulusların kaderlerinin çözmenin sürekli kılınabilmesi için. Buna bağlı olarak perspektifimi gerçekten sunuyorum. Vİ-ne otonominin kalıcı olabilmesi için, anti-emperyalist olabilmesi için, demokratik olabilmesi için: içinde bulunduğu bütünü demokratik ve anti-emperyalist olması gerekli, yoksa aradan bir zaman geçince, bu anti-demokratizmin, hatta emperyalizme bağımlılığın bir ilişkisi durumuna gelebilir, bunun için sosyalistler gerekeni yapmalıdırlar. Gereken ne olabilir? X arkadaşın yaptığı ayrım da şöyle bir ayrım sözkonusu: Bir sağ güçler var, bir sol güçler var. Bir kere X arkadaşın getirdiği bu ayrım da sınıfsal değil... Sağ güçlerin içerisine KDP'yi şuyu buyu sokuyor. Diğer güçleri sokmuyor. Sol güçlerin içerisine ise Yekiti'yi, bilmiyorum başka güçleri sokuyor. Türkiye'deki güçleri, işte burdaki güçleri falan sokuyor. Yani sol güçlerin içerisinde burjuva güçlerde var. Halbuki, Marksist açıdan yaklaşıldığı zaman, sağ veya sol sınıfsallığa göre belirlenir. Sosyalist veya sosyalizme yakın olan devrimci-demokrat güçler, sosyalizmden etkilenen devrimci demokrat güçler ibrenin sol tarafındadırlar. Ama buna karşılık sağ güç nedir? Burjuva güçlerdir. Çeşitli burjuva kesimlerden burjuva güçler, sağ güçlerdir. Bu anlamda Yekiti'yi de sağ güçler içerisinde saymak gerekli, benim kanıma göre. Tabi arkadaş böyle bir ayrım yapınca ne çıkar? Solu kuvvetlendirmek için Yekiti'de sol saflarda olduğuna göre, ona güç vermek gerekli, bu tamamen yanlış. Fakat oraya varmayacaktır arkadaş. Ama diğer yanda onuda bilinç altında gizli tutacaktır. Kınanması gerekiyorsa, işte "olumsuz karşılıyorum", şu bu nedenle durumu geçiştirmeye çalışacaktır. Halbuki benim görüşüme göre, sağ güçlerle Yekiti'nin konumu bir. Kendi çizgisinde radikal olmasına rağmen, iki devlete karşı tavrı almasına rağmen, bugün bir değişiklik içerisinde. Değişiklikten sömürgecilerle ilişkiyi belirterek, onlarla birliklik gündeme geliyor. Bu yanlış, Yekiti'nin de karakterini

değiştirir bir gelişmedir. Öyle ise, bizim tavrımız ne Yekiti'den yana, ne de KDP'den yana olmalıdır. Bizim tavrımız ikisinin ortasında, ikisinden bağımsız bir tavır olmalıdır. Çünkü, biz gerçekten hepsinden farklıyız; biz kendimize sosyalist diyoruz. Sosyalist isek, hem örgütlenmede sosyalist, hem de politika olarak burjuva güçlerden farklı bir politika izlemeliyiz. Özellikle günümüzde çeşitli burjuva alternatiflerin verildiği, gerici burjuva alternatiflere (otonomi) verildiği, 1975 yenilgisi; bu sefer ilerici burjuva hareketinin kendisini denediğini, fakat başarıya, görünen o ki, ulaşmadığı bir deneme. Öyle ise, bu nokta çok önemli. Bu noktayı değerlendirmek gerekli, bu noktada eğer doğru tavır koyabilirsek, diğer parçalarında kendimize yandaşlar bulabilir isek, sosyalist hareket bugüne kadar, burjuvalarla platformlarda yan yana devam ediyordu. Bundan sonra, burjuva platformlardan ayrı olarak, ayrı bir platform olarak gelişecek ve diğer parçalardaki sosyalist hareketlerin, sosyalist nüvede olsa sosyalist güçlerin gelişmesine olanaklar sağlayacaktır. Daha sonraki gelişmeleri sanırsam S. arkadaş açıklayacak. X arkadaşın daha sonra koyduğu tavrın açıklanması gerekiyor. Onu ben S arkadaşla bırakıyorum.

N : (Konuşmasını yazılı hale getirip, tutanaklara geçmesini sağlayacaktı. Fakat günümüze kadar elimize yazılı görüşleri geçmiş değil. O.E platformundaki tartışmalar evresinde de bu soruna ilişkin açıklamaları olmadığı için, görüşlerini veremiyoruz.)

M : CUD tarafından yapılan toplantı önerisinin amacı açıktır. Özellikle YNK aleyhine değişen koşullarda (özellikle YNK kendi eliyle yapmıştır) yararlanarak, YNK'ı mahkûm etmek istiyor. CUD, YNK için olgunlaşan olumsuz koşulları kullanmak istemektedir. Tabii bu konuda özellikle Türkiyeli hareketlere özel olarak bize önemli görevler düşmektedir. Tartışılacak sorunlar bir hareketin geleceğini ilgilendirmekle birlikte genel olarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin Irak parçasında varmış olduğu sonuçlarının da yakından ilgilendirmektedir. Bundan ötürü soruna oldukça hassas yaklaşmak gerekmektedir. CUD, otonomi sorununu tartışırken kendisi açısından faydaları olduğundan dolayı sonuç üzerinde durmaya çalışacak, bu güçler sonuçtan hareketle YNK mahkûm edilecektir. Burada bize düşen görev, oluşturulan bu platformu CUD'unda teşhiri konumuna çıkarmaktır.

Orada kısaca bizim (sosyalistlerin) otonomiye yaklaşım biçimi anlatılmalıdır. Otonominin Irak Kürdistanı halkları açısından nihai bir çözüm olmadığı vurgulanmalıdır. Bu konuda sosyalistlerin istemlerinin ne olacağı anlatılmalıdır.

YNK'yi bu duruma iten sebepler anlatılmalı. Birlik sorunu ile ilgili (Irak güçleri için) tutum ne olmalıdır? Özellikle IKP'nin bu konudaki tutarsızlığı birlik konusunda KDP ve YNK'ye yaklaşımı nedir? Bu konudaki görüşlerimiz doğrultusunda eleştirilmelidir. Tabii gelinen aşamada YNK'yi mahkûm etmek için sonuç görüşleri bildirme yanlıştır. Genel olarak YNK'nın bugün vardığı noktada taleplerinin veya konumunu anti-emperyalist olup olmadığı nesnel biçimiyle şu anda belirleme durumumuz olsa bile, diğer yanları bizim, işin somutlaşmadığından dolayı bir bütün olarak YNK'nın anti-emperyalist konumunu kaybettiğini söylemek doğru olmaz. Ama bir yan açıktır: YNK'nın son eylemi Irak rejiminin güçlenmesini getirmiştir.

-Otonomiye sosyalistlerin bakış açısı anlatılarak Iraklı güçlerin bu konuya yaklaşımları teşhir edilmeli.

-YNK mahkûm edilecekse bu konuda aynı stratejilere sahip hatta YNK'den daha tutarsız olan güçlerin mahkûm edilerek işe başlamak gerektiği vurgulanmalıdır.

-YNK'ni bu duruma götüren nedenler sıralanmalı. Bu yapılırken CUD'un bu konudaki payıda hatırlatılmalı.

-Buna bağlı olarak muhalefet güçleri arasındaki birliğin olmamasının (YNK-CUD), bu sorundaki etkilerine işaret ederek özellikle bu konuda Iraklı komünistlerin yaklaşımalarının ne olduğuna parmak basılmalıdır.

-Sonuçta bir bildiri önerilecektir. Ben KDP'nin de imzasının bulunduğu bir bildiriye imza atılmasını sakıncalı görüyorum.

-Ayrıca bizim tüm yanlarıyla sonuç görüşlerimiz ortaya çıkması bundan sonraki gelişmelerde önemli bir payı olacak. Bu doğrultuda sonuç görüşlerimizin belirtilmesinden kaçınılmalıdır. (Ancak genel olarak otonomi ve uzlaşmalarla ilgili görüşler açılabilir).

-Platforma CUD'unda teşhirini yükseltecek bir konuma getirmek gerekir. Gelişmeler bir bütün içinde değerlendirilmek düzeyine getirmeliyiz.

.../..

S : Evet, bende o toplantıda (kastedilen toplantı, Genişletilmiş MK'nin toplantısıdır-YS) kendi görüşlerimi belirtmiştim. Tabii o görüşlerimi burada satır satır belirtmek şansına sahip değilim. Ama o toplantıda işaret ettiğim ana noktalara işaret ederek, konuşmamı tamamlayıp, görüşlerimi ileriye çekmek istiyorum. Benim o toplantıdaki konuşmam şuydu:

Birinci nokta olarak, CUD'un yaptığı (toplantıya) yani oluşturduğu platforma bizim katılmamızın özel bir öneminin olduğuna değinmiştim. Çünkü, CUD'un oluşturduğu platformun, görünen o, bütün parçalardan (İran parçası çıkarılırsa) bütün güçlerin bulunabileceği bir platformdur. Ve özellikle, hareketimizin YNK'la eskiden beri varolan ilişkilerinin belli kuşukular geliştirdiği ve otonomi sorununa bağlı olarak bizle ilgili belli tartışmaların gündemde olduğu dönemde; bizim bu toplantıya katılmamızın bir zorunluluk olduğunu. İkinci bir nokta olarak: Elbetteki her platformu oluşturan güçler, kendi anlayışlarını o platformla egeyen kılacaklardır (ya da kılmaya çalışacaklardır-YS). CUD'ta bizlerle bir sorunu tartışmaya çalışıyor. Yani YNK'la Irak arasında şu anda gündeme gelmiş uzlaşmayı, otonomi sorununu tartışmaya çalışacaktır. Ve o uzlaşma sorununda da kendi anlayışlarını örgütlere kabul ettirmeye çalışacaktır: bu doğaldır. Zaten hep böyle olur. Çünkü bizide oluşturduğumuz platformlarda, oluşturduğumuz soruna ilişkin olarak, esas sorunu kabul ettirmemiz için de özel çaba sarfederdik. Bundan dolayı bizim görüşlerimizi belirleyen: CUD'un yaklaşımı değildir. Bizim kendi özgür, bağımsız sınıf politikanızın gereği olarak görüşlerimizin ne olacağıdır. Biz onu açığa çıkarmak zorundayız. Ve ondan çıkarak bir karar varacak, sonuçta bir politika tayin etmek zorundayız, demiyorduk. Ve buna bağlı olarak dediğimiz üçüncü sorun şuydu: Zaten görüşlerimi gerçekten de gelinen aşama itibarıyla Kürdistan'ın bütün parçaları açısından ve özellikle Irak Kürdistanındaki durumlar açısından görüşlerimin çıkış noktasını belirleyen: Kürdistan devrimci hareketinin yeni bir aşamaya geldiğine işaret etmiştim. Ve bu yeni aşamada, tıpkı 1970'ler gibi bir dönemeç noktasıdır, Kürdistan hareketinde. Çünkü, Irak Kürdistanındaki hareket bizim irademizin dışında, Kürdistan hareketinin diğer parçalarındaki güçlerle tavırlarını ve de gelişimini, ivmesini, politikalarını derinden etkilemiş, hatta belirleyici olmuş ve orda varolan güçlerin çizgi olarak sürdürdükleri anlayışlar: irade dışı bir yolla da, diğer parçalarda da kendisini bu ya şu şekilde sürdürmüştür. Bütün toplumların tarihi açısından da, aslında Irak Kürdistan'ında gündeme gelmiş o-

lan otonomi de bir tarihi dönemeç olarak değerlendirmek lazım.O halde tarihi dönemece ne anlam yüklemek lazım? (Bu konuda da görüşlerinizi) belirtmiştim.Demiştim ki:gelinen noktada,1975'lerde yapamadığımızı bu dönemde yapmak gerekli. Çünkü,1975 Kürdistan devrimci hareketi açısından ciddi bir noktayı ve de aşamayı ifade etmekle birlikte,sosyalistler açısından yeterince bilince çıkartıp,subjektif plânda,pratik politika plânında hayata geçiremediler.O halde gelinen noktada biz kendimizle burjuva ve küçük burjuva güçleri arasına,sosyalistler olarak sınır çekebileceği,gelinen nokta itibarıyla bunu bir şiyar haline getirebilmek: davranışlarımızı,anlayışlarımızı ona göre belirlemek ve oturtmak durumundayız.Bundan çıkarak birçok sebeplerin olduğu,elbetteki gelinen durumun bir sonuç olduğu ve bu sonuca göre haklı olarak arkadaşlar kendi görüşlerini belirtmişlerdi.Daha öncede,..bizim kendi görüşlerimizi karşılıklı sohbetlerimizde belirttiğimiz ifadeler sözkonusuydu ve belli nedenler olmakla birlikte,gelinen noktada;politika tayin edebilmek için kendimizle,otonomi,uzlaşma arasına sınır çekebilmemiz için,burjuva ve küçük burjuva güçleri arasına sınır çekebilmemiz için,arkadaşlarada açtığım bir sorundu.Bu uzlaşmanın sınıfsal karakterini belirlemek gerekli diyordum.Hangi sınıfsal karakterdedir veya başka bir deyişle:bu uzlaşma devrimci bir uzlaşmamıdır,yoksa devrimci olmayan bir uzlaşmamıdır.O kesitte şunu ifade etmiştim:...Brest-Litovsk anlaşması ve de Stalin yönetiminin Almanya faşizmiyle uzlaşması olayı devrimci uzlaşmalardır. Uzlaşmayı,devrimci uzlaşma kılan neydi?Dünya proletaryasının çıkarlarıyla çekişmesiydi. İlk ve tek sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği'nin çıkarlarıyla çekişiyor ve onu koruyordu.O günkü koşullarda sosyalist ülkeyi yani Sovyetler Birliği'ni korumak demek,dünya halklarının çıkarlarını,dünya proletaryasının çıkarlarına korumak demektir.Bu ölçülerde,bu uzlaşmaya baktığımız zaman,acaba karşımıza ne çıkıyor? diye bir saptama yapıldı.Ve orada benle Halid arkadaş arasında bir polemik var:Çünkü arkadaşlarımız kendi görüşlerini belirtiyorlar,(fakat somut karar sahibi değililer)...(Oysa) biz bir tavır belirlerken,yani kendimizle CUP arasına ve de otonomi sorununda politikamızı tayin ederken ve bu (politikeranın) sürdürücüleri olarak.CUP'un platformuna giderken,bunu net bir şekilde bilebilmeliyiz ki,biz orada işleri sü-

rükleyebilelim.Ve demiştim ki,bu uzlaşma,devrimci bir uzlaşma değildir....Çünkü,ülkeye,Kürdistan'a demokrasiyi getirmiyor.Zaten"ülke"çapında -Irak çapında- demokrasiyi getirmiyor. Ve ancak ve ancak her dönemde de olabilir,ulusal plânda bu tür davranışların milli plânda getirdiği yararlar vardır.Ama bence,bu uzlaşma,Irak halklarının çıkarlarıyla çatışma halindedir.Bölge halklarının çıkarlarıyla çatışma halindedir.Dünya halkları ve proletaryanın çıkarlarıyla çatışma halinde olduğundan dolayı,bu uzlaşma devrimci bir uzlaşma kabul edilemez.Buna şunu da eklemiştim:Bunu bilimsel olarak koymak lazım.Dünya mantıktan farklı olarak koymak lazım,yani hayinliktir yada değil şeklinde olmamalı,bilimsel olarak buna bir açılım getirmek gerekir.Ve sonuçta,perspektifimizin YNK'nin perspektifi zaten olmayacağı ve de CUD güçlerinin perspektifide olmayacağını belirttik ve görüşlerimizi sonuçlandırdık.

Karşılıklı tartışmalarımızda şunu belirtmek gerekiyordu:yoldaşlar,sizin görüşlerinizde politika yok,orta yerde karar yok. Biz şimdi CUD'un toplantısına gideceğiz,ama neye göre tavır belirleyeceğiz....Çünkü,biz burda karar belirtmesek bile,biz oraya gideceğiz,ordaki tartışmalardan sonrada bizim karar almamız bir zorunluluk haline gelecektir.Yani biz bu sorunla ilgili politika tayin etmek zorundayız demiştik.Zaten bu amaçlarda gündemimizin 11.maddesine almıştık.Aslında bunu başa almak gerekliydi.Çünkü,CUD'un toplantı önerisinden önce,arkadaşlarımızda hatırlayabilecekleri gibi,bu sorunu daha önce gündeme getirmiştim.Bu sorun karşısında bir rahatlığın olduğu açıktı.Halen bugünde böyle bir rahatlık devam etmektedir.Yani daha bu konuda politika tayin etmediğimiz gibi,bir karara da varmış değiliz.Ve bu,bizim o toplantımızdada çıkan tablo oldu. Biz dediki vallahi bugün (toplantıya) gideriz :tamam,nedenlerini sayarız,otonomi meselesini şunuda,bunuda anlatırız,ama güçleri bir noktaya getirme konusunda,taktiği belirleme noktasında: taktikten ve politikadan yoksun olduğumuz için,gerçekten bu iş epeyce zorlaşacak.Ve bu şartlarda toplantıya gittik.Bu şartlar içinde orda tartışmalar yürüttük:(tartışmaları) kararsız yürüttük.İani kararımız ve politikamız yoktu.Sadece geçmişteki birikimlerin,orda arkadaşlarında ifade ettiği gibitoplantıya katılmış arkadaşın bu işi sürüklemesi düzeyinde oldu.Biz yalnız toplantıya gitmeden önce,Beşli olarak toplantımız oldu.Tekoşin katılmadı,katılmayacağım dedi.Biz dört güç olarak bir araya geldiğimiz zaman şöyle bir durum ortaya çıktı: Bir öneri TKSP'nin önerisiydi:Gözlemci olarak katılalım diye bir önerisi olmuştu.Buna karşılık olarak bizim tevrımız,

daha sonra KUK ve PPKK tavrıyla birleştirdi: O zaman siz (kastedilen TKSP-YS) gözlemci olarak katılın. Fakat bizim gözlemci olarak katılmamız demek, elimizi ayağımızı bağlamamız demektir. Siz TKSP olarak gözlemci olarak katılın, ama hiç olmazsa, bu toplantı, bir tartışma toplantısı olsun. Çünkü bizim organizamızda çıkan karar; odur. Bilgilenme, bilgilendirme toplantısı olarak ele alıyoruz. Bu çerçevede anlaşmaya vardık. Dolayısıyla diğer güçlerde buna evet dediler. Ve biz bu çerçevede gittik. Fakat iş oradada kalmadı. Toplantının nasıl seyrettiğini arkadaşlara anlatmıştım. Aradan bir-iki gün geçmişti ki: T-KSP'li ve PPKK'li arkadaşlar geldi. Ve dediler ki: "görünen o ve tartışılarda o: bir bildiri çıkacak . . . nasıl bir tavır koymak gerekli. Biz bildiriye imza atacak mıyız, atmayacak mıyız? Atmamamızın nelere yol açar meselesinde sizinle bir tartışma yapmaya geldik" dedi arkadaşlar. Tartışmaya benle X arkadaş katıldık.

O tartışmamızda, toplantı evresinde söylediklerimizin önümüze çıkacağı belliydi, toplantıda çıkmıştı, toplantı sonrası çıkmıştı. . . , somut bir politika tayinini emir ediyordu, bize bu sorun. Ve arkadaşlarda, Kürdistan Öncü İşçi Partisi'deki arkadaş şunu söyledi: "Tümden hareket kabiliyetimizi ortadan kaldıracabilecek bir politika izlenmesinde ne yarar var?, yani bir şeyler üretmek gerekli bu konudu. Bizimde merkezi politikamız yok. Ama, şimdi birde orta yerde bir durum var: Bu uzlaşma. Büyük ihtimalle görünen o ki, bütün örgütlerin galiba olumlu karşılamayacakları yani eleştirecekleri; belki CUD mantığıyla işe yaklaşmayacaklar. Ama, burada olumlu görececeklerini sen etmiyorum". . . Zaten TKSP'li arkadaş, bizim bu konuda resmi politikamız yoktur, demişti. O resmi politikamız yoktur diyeince bizim görüşlerimiz kısaca şunlar oldu: Biz dedik doğru, aslında böyle: bizim politika tayin etmememiz, tavırsız olmamız, başlı başına onların başarılı olmalarında bir etken olacaktır. Bu bize terstir, bu siyasi bir zaafıdır. Yani şu açık, ben o toplantıda da söylemiştim, daha sonra da Xelid arkadaşında katıldığı, zaten aramızda tartışma haline gelen bir durum oldu. Şunu söyledim: Ulusal plânda -düşündüm, yarın yazacağız- bu uzlaşmanın yararları olabilir, böyle yazabiliriz. Ama demokratik plânda neler getiriyor? Gerçekten emekçilerin çıkarlarıyla ne ölçüde çakışır? Irak halklarının çıkarlarıyla ne ölçüde çakışır? Bu uzlaşma, hangi ölçülerde Saddamı güçlendirir?

Hangi ölçülerde biz buna okey deriz, diyebiliriz? Meselelerin tartışılmasından sonra, şunu yapmak lazım: alternatif olması, yaratılması gereklidir. Sosyalistler bağımsız tavır geliştirmelidirler. Bu bağımsız tavır şu olmalıdır: YNK'nın uzlaşmasını eleştirmeliyiz. Bilimsel bir dille onu kabul ettirmeye çalışmalıyız, bütün güçlere.. YNK sorunu ile birlikte, zaten CUD toplantısında bizim dışımızda olan güçlerinde getirdikleri bir sorun vardı: Sömürgeci devletlerle ilişki olumsuzdur. Bu konu bir nokta olarak saptanmıştı. O noktayla birlikte, EDP meselesini somut hale getirirsek, bu ciddi bir ayrışma sağlayabilir. Yani hem YNK'ı eleştiren, uzlaşmaya okey demeyen, uzlaşmayı kritiğe tabi tutan, karşı alan bir tavır, diğer yanda da Irak KDP'nin tutumunu ve sömürgeci devletlerle ilişkiler: genel ve ilkesel plânda ilişkiler kaçışı alınarak, sorun ileri bir noktaya çekilebilir, demiştik. Ve ordada (bu görüşler) bir karar haline geldi. Biz bu kararın gereği olarak, belli girişimler yaptık. Hem CUD tarafına, hemde diğer güçlere bu kararımızı belirttik. Zaten onlar bize bir bildiri vermişlerdi: Bildiri daha önce uzundu. İki-üç sayfalık bir bildiriydi. Fakat dün değil evvelsi gün ONLU'nun toplantısının sonunda bize verilen bir bildiri var. Galiba bütün eleştiriler, durumlar gözden geçirilerekten... Ama özgül nedenlerini bilmekle birlikte, KÖİP'den arkadaşların da verdiği bilgiye göre, İKP onlarada gitmiş, bir tek paragraflık bir bildiri kaleme almışlar. O tek paragraflık bildiri üzerinde görüşleriniz, Beşli'nin görüşlerinin ne olacağını söylemişler. Vu bu konuda, bize gelirse, "değerlendireceğimizi, kararımızı iletceğimizi" söylemiştik....

Benim o toplantıda belirttiğim başka bir şey vardı. (X: Birşey daha vardı. İKP ile ilgili yargınız vardı. S: Var, benim epey yargılarıma vardı. Onların hepsini burada anlatamam galiba. Tabi hangi yargılar olduğunu arkadaşlarda belirtebilirler. Ben şunu söylemiştim: yargılar epey uzun, yazmak gerekiyor. Yazmaya da başladım).

(X: Konuşmanız hepsi o kadardı zaten. S: O kadardı işte. Onun için onlara işaret ettim. Zamanın darlığından dolayı böyleydi. Fakat sonuç görüşüm oydu. Çünkü arkadaşların görüşleride vardı.)

Arkadaşlar, biz muhalefet güçlerini destekliyoruz, dediler. Muhalefet güçlerini destekleme bizi şöyle bir politika izlemeye götürür. Biz YNK'ta savaş açıyoruz demektir. Buna ne diyorlar arkadaşlarımız? Çünkü, YNK doğal olarak iktidarın bir parçası haline gelecek. Diğer güçlerde zaten bildirilerini yayınlamış-

lar, taktiklerini belirlemişler: Demişler ki, bizim taktiğimiz; iktidarın yıkılmasına kadar silahlı mücadeleye devam. Bu açık bir taktik belirlemedir. Yeni muhalefet güçleri tavır belirlemişlerdir. Bundan şu sonucu çıkarıyorum: Şimdiye kadar Irak rejimiyle, Saddamla savaşıyorduk, bundan sonra Irak iktidarına ortak olan-ortaklığın çerçevesi ne olursa olsun- bundan sonrada YNK'la da savaşacağız. Ben bunun arkadaşlar açısından bir gelişme olduğunu; bunun doğal olarak belirtilmesi noktasından sonra bize bir sorunun gelmesi halinde, bunun altından kalkılamayacağını, belirtmiştim. Muhalefet güçleri, o zaman, "heklisiniz, uzlaşma onları bir parça haline getirmiştir. Biz silahlı mücadeleye devam ediyoruz. O zaman bizim yanımızda yer alınız" anlamına geleceğini belirteceklerdir..

Toplantıda da belirtmiştim: zaten en uzun görüşlerimi, CUD'a ilişkin görüşlerimi İKP merkezinde odaklaştırdım. Çünkü benim düşünceme göre, bu yeni bir dönemdi. Bu yeni dönemde sosyalistlerin saflaşmasını sağlamak gerekli. Platformda da bu taktik izlenmelidir. Bu taktik izlendiği zamanda, biz yeni sosyalistlerle burjuva ve küçük burjuva güçlerinin farkı açıkça belirlenmelidir.. Toplantıda, görüşlerimizde, Marksistlerin tavrının ne olacağına yoğunlaştı.. Oradada zaten, İKP'nin ta geçmişten bu yana bu olup bitenlerden ders çıkaramadığı, otonomi sorununda, iktidar meselesinde, cephe meselesinde dersler çıkaramadığını, bunu kitlelerin bilincine de çıkaramadığı için de, bugün otonomi sorununun kitleler düzeyinde tartışmasının fazla bir anlam ifade etmediği... belirtildi....

XXXXXX

XXXX XXXXX

Irak Komünist Partisi'ne

(.....),

Değerli dostlar, sizin 29.2.1984 tarihinde getirip imzalanması için bize sunduğunuz bildiri taslağı tarafımızdan incelendi. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için tesbit ettiğimiz noktaları bir mektupla size iletmeyi yararlı gördük. En azından sorunların yanlış anlaşılabilmesi ve bizim bu konudaki politikamızın daha iyi bilinmesi açısından bu yönetime başvurduk.

Değerli dostlar,

Bilindiği gibi, sizler, I-KDP ve I-KSP tarafından yapılan çağrı üzerine 4 Şubat 1984 tarihinde Iraklı ve Türkiye ve Suriye Kürdistan'ından parti ve hareketler bir araya gelerek, Irak'taki YNK ile Irak Baas rejimi arasındaki otonomi görüşme ve anlaşmasını değerlendirdiler. Bu toplantıda sizle bu konuda bir bildirin yayınlanmasını talep etmiştiniz. Gelen (toplantıya gelen) tüm güçler eğer bir bildiri yayınlanacaksa bu bildiride yer alması gereken konuları sıralamışlardı.

Toplantıya hareketimiz adına katılan yoldaşımızda bu konuda görüşlerini açmış ve eğer bildiri yayınlanacaksa şu konuların bildiride yer alması gerektiğini söylemişti. (Özet olarak veriyoruz)

1-YNK ile Irak Baas yönetiminin son anlaşması bizim tarafımızdan eleştirilmektedir. Ve bizim tarafımızdan tasvip edilmemiştir. Ancak bu bir sonuçtur. Esas olarak, YNK neden bu noktaya geldi? Bunun üzerinde durmak ve bunu açığa çıkarmak gerekir. YNK'in tek başına Saddam rejimi ile otonomi görüşmelerine oturması başlı başına bir yanlıştır. Diğer güçleri dışlamadır, biz bunu eleştiriyoruz.

2-Esas olarak biz önce burda otonomiyi tartışmalıyız. Otonominin Kürt halkının ulusal demokratik sorunlarını halledecek bir strateji olmadığını ortaya çıkarmalıyız.

3-Bu sonuç aynı zamanda sömürgeci devletlerle olan ilişkilerin halklarımıza bir yarar getirmediğini ortaya çıkarmıştır. Bunun üzerinde durulmalıdır. Örneğin bugün Irak Kürdistanındaki gelişmeler ile İran Kürdistanındaki gelişmeler birbirinden kopuk değildir. I-KDP'nin yıllardır İran desteğinde, İran Kürtlerine saldırması ve Kürt hareketinin bastırılmasına yardımcı olması tavrı görülmelidir. Yine I-KDP'nin İran güçleri ile birlikte Irak Kürdistanına girmesi olayı ve Irak'taki son iç çatışmalar bu sonuçların ön nedenleri olarak ele alınıp değerlendirilmesi gerekir.

4-Biz kitlelere sadece sebepleri açıklanmayan ve sadece kınamayı içeren bir bildirin bu sorunu haletmeyeceği görüşündeyiz. Bu nedenle; YNK nasıl buraya geldi ve bu konuda diğer güçlerin hata ve yanlışları nedir? Buda açığa çıkarılmalıdır ki, ileride bu olaydan ders alınabilsin.

Bizim yukarda verdiğimiz kısa özet konuşmamızdan sonra, di-
ğer güçlerin kendi görüşlerini belirlerken belli önerilerde bu-
lundular. Ve sonuçta toplantıyı yöneten arkadaşın bildiriye gir-
mesi gereken konuları saptarken şu dört konunun bildiride yer
alacağı genel olarak kabul edilmişti:

1-YNK'nın Saddam rejimiyle olan anlaşması kınanacak, bununla
birlikte,

2-Sömürgeci devletlerle olan ilişkinin zararlarına işaret
edilecek ve İran Kürdistan'ında IKDP'nin yaptıkları yanlışlara
yer verilecek.

3-Hiçbir örgüt, kendi alanlarında, diğer örgütlerin çalışma-
larına müdahale etmeyecek.

4-Bizim gerçek dostlarımızın, sosyalist ülkeler olduğu vurgu-
lanacak.

Toplantı daha sonra son buldu. Ancak daha sonra bazı gelişmeler
oldu ve gizli bir toplantı olmasına rağmen, bu basına sızdırıldı
ve El-Hürriye dergisinde bu toplantı muhtevası ve sonucu ile il-
gili yanlış haberler yayınlandı. Esas olarak bu haber birçok gü-
cün olduğu gibi bizimde bu bildiriye imza atmamızın önüne çıkari-
lan bir engel oldu. Ve şu anda da bu haber tektip edilmeden ve
yukarda belirtilen ve üzerinde mutabık kalınan konular bildiri-
ye işlenmeden çıkarılacak bir bildirinin kitlelere olumlu bir
yöneltirme ve bilinçlendirme görevini yerine getiremeyeceği
inancındayız.

Değerli dostlar,

YNK'nın Saddam rejimi ile olan anlaşmasına bizde dahil olmak
üzere, birçok güçte karşıdır. Bugün muhalefet güçleri içinde yer
alan burjuva, küçük burjuva ve sosyalist olsun. tüm güçler, bu an-
laşmanın yanlış bir anlaşma olduğunda birleşiyorlar. Ancak bu
yanlış eleştirme ve kitlelere yön verme perspektifleri birbirin-
den çok ayırır. Onun için bu konu hassas ve önemli olduğu kadar
aynı zamanda karmaşıklıktan kurtarılmasında bir görev olarak önü-
mizde durmaktadır. Onun için özellikle bu olaya yapılan eleştiri-
lerin bir bütünlük içinde olmasını istememiz bu nedenlerledir.

Evet bugün bizde bu anlaşmanın yanlış olduğunu ve Irak halk-
larına demokrasiyi getirmeyeceğini, Kürt halkının sorunlarını kök-
tenci bir çözüme vordırmayacağını söylüyoruz. Örneğin, Irak KDP'de
bugün bunları söylüyor. Ama bunlar sadece sonuçlardır. Örneğin bi-
ze göre, YNK'nın bu olumsuz çizgiye gelme sebeplerinden biride ve
Irak-İran Kürt halk hareketinin gerileme sebeplerinden biri de;
Irak KDP'nin sömürgeci devletlerle olan uzlaşması sonucu, bu gü-
çlere karşı yaptığı saldırılardır.

Biz bunu belirlemeden ve sadece sonuçta tek cümle ile otor-
minin olumsuz olduğunu söyleyip; I-KDP ile birlikte ve diğer gü-
çlerle birlikte gizlemeye hizmet edecektir. Biz gelinen noktada
sadece ve sadece salt YNK'ı, diğer nedenlerle ele almadan eleş-

tirirsek yarın için kitlelere hedef göstermemiş oluruz. Irak ve Irak Kürdistanında diğer güçlerin olumsuzluklarını gizlemek gelecek için olumlu sonuçlar doğurmayacaktır.

Değerli dostlar,

Altını çizerek belirtelim. Biz YNK'nın Irak Saddam rejimiyle yaptığı bu anlaşmayı (Nihai anlaşma metni elimizde olmamakla birlikte), Irak rejiminin niteliği, Irak genelinde demokratik-devrimci güçlerin içinde olmaması, Demokrasi sorunu, YNK'nın diğer güçleri dışlaması ve demokratik bir iktidar açısından eleştirmekteyiz. Ancak şu da bir gerçektir ve bilinmesi gerekir: Bizim bu eleştirilerimizle birlikte gösterdiğimiz sebepler ve kitlelere gösterdiğimiz hedef, bu konuda eleştiri getiren birçok güçten ve partiden daha farklı bir yerdedir. Daha açık bir ifade ile bu olaya sağ güçlerin yaklaşım perspektifi ile sol güçlerin yaklaşım perspektifleri ve çözüm önerileri ayrı ayrıdır. Daha açık bir ifade ile bu olaya (YNK ile Irak rejiminin anlaşma olayına); bir burjuva güçlerin eleştirisi vardır, küçük burjuva güçlerin eleştirisi vardır, birde sosyalistlerin eleştirisi vardır. Bu güçlerin hepsi bu olayı eleştirmektedirler, ama her birinin eleştiri perspektifi ve kitlelere taşıdığı bilinç ayrı ayrıdır.

Onun için değişik dünya görüşüne sahip Kürdistanlı ve Iraklı güçlerin ortak bir belgeye imza atarken en azından sosyalistlerin bu olaya yaklaşım ve perspektifini içeren belli konular bu belgede yer almak durumundadır. Halbuki sizlerin bize son olarak sunduğu bildiri, eşi geçen toplantıda bildiriye geçmesi gereken konulardan sadece birini içermektedir. Halbuki ancak yukarıda sayılan konular bildiride yer aldığı takdirde, bu bildirinin kitlelere taşıyacağı mesaj, ancak o zaman bir anlam ifade edecektir.

Değerli dostlar,

Yine yapılan bir yanlış ortadan kaldırmadan, sizin bize son olarak sunmuş olduğunuz bildiri taslağı, sadece bu yanlış onaylanmış olacaktır. O da şudur: El-Hürriye'de çıkan haber yapılan toplantıda söylenenleri ve yapılan tartışmaları ve farklı değerlendirmeleri bir yana bırakmış sadece bu toplantıya katılan tüm güçlerin YNK'ı kınadığını söylemiştir. Sizde biliyorsunuz, olay öyle değildi ve YNK yanında Iraklı başka birçok gücün yanlış politikası o toplantıda eleştirildi ve özellikle de Irak KDP'nin İran Kürdistanında yaptıkları birbir eleştirildi.

Şimdi El-Hürriye tezkip edilmeden ardından, sizin bu bir paragraflık bildiriniz yayınlandığı taktirde; bu sadece, El-Hürriye'ye verilen eksik ve yanlış haberin doğrulanması olacaktır. Buda bir haksızlık ve bu toplantıdan sadece kendileri yararlanmak isteyen oazi art-niyetli güçlerin işine yarayacaktır.

Değerli dostlar,

Toplantıda da teyid edildiği gibi, yukarıda saydığımız dört konu bildiride yer aldığı ve El-Hürriye için bu güçlerin ortak bir tezkip yazısı gönderildiği taktirde; biz bu bildiriye imza atmaya hazırız.

Devrimci selam ve başarı dileklerimizle. 29.2.1984

Ala Rızgari

DÖRT YILINI DOLDURAN DİKTATÖRLÜK ve DEVRİMCİ HAREKET

Selim KEYA

Türkiye'nin, Ortadoğu bünyesinde önemini koruyan, emperyalizmin hayati can damarlarından biri durumunda olan bir ülke olduğunu belirtmek, çok fazla birşey ifade etmemektedir. Sadece ve sadece önemnin vurgulanmasının, özellikle devrimci-demokratik, sosyalist ve Kürt ulusal kurtuluşçuları açısından, başka yönlerden bir anlamı olsa gerek. Yoksa, bunu bilince çıkarmadan, Ortadoğu'da emperyalizm açısından, Türkiye'nin önemine işaret etmek ajitasyondan öteye geçemez.

Ortadoğu'nun emperyalizm açısından önem taşıyan bu ülkesinde, dört yıldır kopkoyu bir sömürgeci-faşist diktatörlük sürdürülmektedir. Bu sömürgeci faşist diktatörlük öncesinde de "halklar hapishanesi olan" Türkiye'de: baskı, zulüm, işkence ve ağır sömürü, katliam; emekçi halklarımızın yaşamının bir parçası haline gelmiş bulunmaktaydı. Bu gerçeği, sömürgeci faşist diktatörlük gizleneye çalışsada, gizlenilecek yanının kalmadığını onlarda çok iyi bilmektedirler.

Emperyalizm ve onların işbirlikçisi sömürgeci faşist diktatörlük, "en son türk devleti"nin büyüklüğünü ispatlamak ve birliğini korumak için ellerinden gelen bütün çabayı gösteriyorlar. Fakat, bütün bu çabalara rağmen, "en son türk devletinin": birliğinden ve gücünden çok şey kaybettiğinin veya kaybetmekle karşı karşıya olduğunun hesaplarında yapılmakta. Biz de, bu yazımızda, "en son türk devletinin" içinde bulunduğu durumu açmaya çalışacağız. Bu da yeterli değil. Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik hareketinin durumu, problemleri ve görevleri üzerinde durulmalı. Asıl önemli olan yanlardan biri de budur. İşte bizde, gücümüz oranında, bu sorunlarda tespitlere ve çözümlenmelere katılmaya çalışacağız. Ayrıca günümüzde, çok ileri laflar etmeden öteye, atılacak niteliksel adımlar; Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik hareketinin ve sosyalist hareketinin problemlerinin çözümlenmesine ilişkin atılacak adımlar önem taşımaktadır.

Demek ki, dört yılın değerlendirilmesi, hem bizim (Türkiye - Kürdistan devrimci hareketinin, örgütlerinin) ve hemde sömürgeci faşist diktatörlüğün muhasebesini içermeli.

Kısa Bir Tarihçe :

Emperyalist-kapitalist sistem, 1970'lerden sonra bir bunalım sürecine girmiştir. Emperyalist-kapitalist ülkelerin ürettiklerini pazarlayamaması ve buna ek olarak petrol fiyatlarındaki artışlar bunalımı giderek derinleştirmiştir. Aslında, em-

peryalist-kapitalist ülkeler, bu bunalımları atlatacak ve belli bir i stikrara kavuşmak için, içerde ve dışarda belli bir potansiyele sahip durumdadır. Oysa, emperyalist sistemin çevre halkalarını oluşturan ez gelişmiş ve orta gelişkinlikteki bağımlı ülkelerde durum daha sert boyutlarda kendini hissettirmektedir, hissettirmiştir. Onun içinde, emperyalizmin bunalımından bahsederken, emperyalizme bağımlı olan, emperyalist-kapitalist ülkelerin karın doyurucusu durumunda olan, hammadde ithalatı ve sermaye-memul madde ihracı alanı durumunda olan ülkelerin bunalımında bahsediliyor demektir. Bundan dolayı, ez ve orta gelişkinlikteki ülkelerin ekonomik, toplumsal, siyasal ve askeri durumlarını analiz ederken, emperyalizmden bağımsız ele almak yanlıtıcı olacak, doğru sonuçlara varmamızı engelleyecektir. Şu çok iyi bilinmektedir ki, sermaye, uluslararası karaktere çoktan kavuşmuştur. Kendi ekonomik, toplumsal, siyasal ve askeri sistemini oluşturmuştur. Dünya devrimci-demokratik cephesi karşısında, somut bir olgu olarak varlığını sürdürmektedir. Ona katılan her parça, nasıl ki onu güçlendirmişse, ondan kopan her parçada onu zayıflatmaktadır, zayıflatmıştır. Emperyalizm açısından bunalımın derinleşmesine etki eden ve bunalımı derinleştiren olgu, kopan parçalar ya da kopmaya hazırlanan parçalar sorunudur. Saldırıcılık onun içindir, oynanan oyunlar ve dönen dolaplar onun içindir. Her gün, kendisine bağımlı ülkelerde iktidarcıların çaresiz halle olmaları karşısında, kopkoyu diktatoryel yöneticilerin, halkların, e seçilerin başına bela edilmesi onun içindir..

Türkiye'de emperyalizme bağımlı ve tekelci kapitalizmin geliştiği ülkelerden biridir. Türkiye emperyalizme bağımlı bir ülke olarak birlikte, sömürcülere (Kürdistan, Kıbrıs) sahip olan bir ülkedir. Bunun yanında Ortadoğu'da da pazarlara egemen olmak için yoğun bir çabası var. Bu 12 Eylül öncesinden olduğu gibi, günümüzde devam ettirilen çabalarıdır. Bu konuda batı ile bir çatışmaları söz konusudur. Ama kendi başına bütün sorunlarını çözebilecek potansiyele sahip değildir. Hatta potansiyele sahip olmasında sorunun çözümlenmesi için yeterli değildir. Emperyalist ekonomik sistemle entegre, o durumundan dolayı, birilerinden (emperyalist-kapitalist ülkelerden) bağımsız işlerini düzenlemek durumunda değildir. İstese de, istemesede emperyalizmin yapısal bunalımından derinden etkilenen bir ülke durumundaydı. Hatta orta gelişmişlik karakterinden dolayı, bunalımı daha derinden hisseden ülkelerden biriydi.

Türkiye; ekonomik, toplumsal ve siyasal plânda çeşitli dönemlerde bunalımlar yaşamış bir ülkedir. Özellikle 1950'lerden sonra, on yıllık aralıklarla bunalımlar yaşandı. Bu bunalım dönemleri, aynı zamanda egemen sınıfların ve özellikle sermaye sınıflarının atılım yılları oldu. Yani her bunalım döneminin arkasından, "çöküş gelir" diye bir kural yoktur. Onun içinde, Türkiye'de: 1950-60, 1960-

71 ve 1971-1980 yılları arasında ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımlar gündemleşmişse de, bu bunalımlar egemen sınıfların ve iktidarlarının alaşağı edilmesini sağlayamamış ve devletin parçalanarak proletarya başta olmak üzere, diğer emekçi sınıf ve tabakaların sahipliğini getir memiştir. Tersine, egemen sınıfların yeni ekonomik, siyasal atılımlarını sağlayabilmek için: tükenecek yolların açılmasına uğraşmış ve bu, belli ölçülerde başarılmıştır. Yapısal bunalım; devrim için temel bir objektif şart ve kendiliğinden, devrimin subjektif şartlarının şekillenmesinde ciddi bir temeldir. Ama şekillenen subjektif koşulların devrim için yeterli olmayacağı, olmadığı açıktır. Yapısal bunalım dönemlerinde, bilinç ögesinin egemen olduğu subjektif koşulların olgunlaşması, yeterli bir düzeye çıkması ile devrim gündemleşebilir.

1950'lerden sonra Türkiye'de "yeni" bir dönem açılmıştır. Bu yeni dönem, Demokrat Parti yönetiminin temsil ettiği kesimlerin dışındakilere yönelik baskı politikasının bir ürünü olarak belirlendi. Bu dönem, kapitalizmin liberal çizgide hızla geliştiği, burjuvazi ile toprak ağaları arasındaki ittifakın güçlendiği, ileri düşünceler üzerinde baskıların yoğunlaştığı, CHP'ye karşı fiili baskı eylemlerinin geliştiği bir dönemdi. Asıl sıkıntı, gelişmekte olan tekelci kapitalizmin nasıl gelişip, genişleyeceği ve siyasal yapıda kendini yerli yerine koyacağı sorunu idi. Yani asıl savaş, ekonomik plânda ortaya çıkıyordu. Ekonomik plânda, egemen sınıflar arasındaki çatışma, iktidar ve devlet düzeyinde de bütün şiddetiyle kendisini duyuruyordu. Doğrusu, açık ifade edilecekse, kavga: egemen sınıflar arasındaydı. Çünkü bu dönemde, emekçi sınıfların ve Kürdistan halkının örgütlü muamele gücünden bahsetmek mümkün değildi. Emekçi sınıflar ve başta işçi sınıfı devrimci bir örgütlenmeye sahip değildiler. Kürdistan "çağdışı" uygulamaların altında, derin bir uykuya dalmış durumdaydı. Irak Kürdistan'ındaki gelişmeler (1960'ler sonrası), çok az ölçülerde Türkiye Kürdistanı halkını etkilemekteydi. Türkiye Kürdistanı halkının kendisine özgü yurtsever-burjuva çizgide bile bir örgütlenmesi söz konusu değildi.

DP iktidarının baskı dönemine karşı, 27 Mayıs 1960 askeri hareketi gelişti. Bu hareket, DP'nin temsil ettiği kesimleri direkt karşı alan bir hareketti. Dolayısıyla, DP karşı alındığında, ona karşı yaratması gerekli olan bir alternatifin olması gerekirdi. Askerlerin tek başlarına, ekonomik, toplumsal ve siyasal alternatif yaratamayacağı da açık bir sorun olduğundan, ya da ilk başlarda yaratırsa bile, uzun bir dönem yaşamiyacağı, toplumsal yasaların gelişmeleri güttüğü ve giderek egemen olacakları, değişmez kanununun bir gereği olarak, kendilerinin dışlarında bir alternatif

yönelmeleri gerekirdi.Yani süngü yapar,ancak üstüne oturamazdı.Öyle de oldu.27 Mayıs'ın hemen ilk günlerinde,CHP,bu eylemin sahipliğine soyundu.Askerler içinde de bu eğilim giderek güçlendi.27 Mayıs hareketinin olduğu günleri yaşayanların hatırlayacakları gibi,DP taraftarları "girecek delik arama" peşinde iken,CHP taraftarlarının ceka sattıklarını görmüşler, izlemişler ve gözlemlemişlerdir..

27 Mayıs 1960 hareketi;DP iktidarının baskı politikasına karşı gelişen bir hareket olmasına rağmen,demokratik bir hareket değildi ve demokratik reformları bile hedeflemiyordu.Türkiye toplumunun demokratikleşmesini (emekçilerin örgütlenmesi problemi köklü çözüme,toprak sorununu hal etme,Kürt ulusunun ve diğer azınlık milliyetlerinin özgürleşmesini sağlamak v.b.) hedeflemiyordu.Bunu hedeflemeye çalışsaydı bile (!),gelişen kapitalizmin hüküm eden sınıfları ve emperyalizm buna müsaade etmezdi.Çünkü,27 Mayıs'ta,DP'ye karşı iktidarı geçicide olsa eline alan askeri elit;geldiği gün,NATO'ya,emperyalist uluslararası anlaşmalara bağlı olduğunu açıklamakla,emperyalist sistem içindeki yerlerini bir kez daha gözlerle gösteriyorlardı.Ayrıca geldikleri günden itibaren,Kürtlerin Türklüğüne ispatlamaya çalıştılar.Aynı günlerde:1959'lerde tutuklanan,Kürdistan ve Türkiye siyasi tarihinde 49'lar davası diye bilinen Devanın "saklıları";Harpise hapishanesinde çile dolduruyorlardı.Baskıya karşı geldiğini söyleyenler,onların serbest bırakılmasını geciktirirken,onlarda kalmıyorlar:feodal ağalara karşı eylem geliştirme ve mücadele adı altında,sömürgeci politikanın direkt bir sonucu olarak Kürt egemenlerine sürgün hayatı yaşatıyorlar ve böylece Kürt emekçilerine de gözdağı vermiş oluyorlardı.55 Kürt ağasının önce Sivas'ta kamplara alındığını ve daha sonra Kürdistan'ın dışındaki bölgelere sürgüne gönderilerekleri bilebilinen bir olaydır.Bu,ulusal baskının yeni dönemindeki,şartlara uygun yeni biçimlenmesiydi.Ama Kürt ağaları Kürdistan'a döndüklerinde de yerel otorite potansiyeliyle güçlenmiş oldu.Bu durum,ulusal baskı ve işbirlikçilik diyebileceğimiz doğal bir üründü.

27 Mayıs 1960 hareketi:Türkiye'nin demokratikleşmesini asıl hedef olarak önüne koymasına rağmen,toplumsal yapının o tarihi dönemde oluşan doğal dokusu,işçi sınıfı ve tüm orta sınıflar lehine belli kanalların açılmasını sağladı.Süreç itibariyle,gelişleri ve yönelimleri itibariyle,esas yapılmak istenen:kapitalizmin,emperyalizme bağlı bir biçimde gelişip,serpilmesini ve derinleşmesini kanallarını yaparak,aranti altına almak olmasına rağmen;bu sürecin sağladığı karşıt birikimlerden uzak kaçmaları ve onun etkisini ense köklerinde duymamaları mümkün değildi.Ayrıca bu ken-

diliğinden birikimlere katılan aydınların mücadelelerinin yarattığı birikimlerde gözlemlenen bir durumdur. Bunun yanında, uluslararası gelişmelerin yarattığı birikimlerin de Türkiye'de derin etkileri duyulmaktaydı. Bütün bu subjektif koşulların birleşmesi sonucu, yeni denilebilecek bir sürece girildi: Yeni bir anayasa tanzim edildi. Bu anayasa, 1961 anayasası olarak tanınan anayasadır. 1960'lerden sonra, birkaç dönemin tartışmalarının esasını oluşturan; ilericiler ve gericiler arasındaki kavgaın odak noktasını oluşturan bu anayasa, ikisel olarak çağdaş insan hak ve özgürlüklerine yer veren bir anayasaydı. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü sağlıyordu. İnsan hak ve özgürlüklerinin büyük bir kesimini yasal teminatlar altına alıyordu. Bu anayasadan incelenmesinden çıkarılacak en önemli sonuçlardan biri, bu anayasanın; tekelci, işbirlikçi burjuvalar, feodal kesimler ve orta sınıflar ittifakları üzerinde yükseldiğidir. Yani dengeyi ortaya çıkardığı bir subjektif şekillenmedir.

Bu anayasanın tanzim edilmesinden sonra, askeri elit, sivil güçlere iktidarı devretmek için seçimlere gitti. Yapılan seçimler sonucunda, CHP alternatifi iktidara oturdu. Askeri elit arasındaki çatışmalarda belli bir noktaya geldi. Alpaslan Türkeş gibileri faşist çizgiye hızla kayarken, bir kısım liberal ve bir kısımda (Ahmet Yıldız, Suphi Karaman, Cemal Madanoğlu) 1960'lerden sonra solcu kürsüleri kullanmaya başladılar. Ve giderek, tanzim edilen yeni anayasa çerçevesinde, toplumu finans, kapitalistler sürüklemeye başladı. Egemenler arasındaki iç kavga, daha o günden şekillenmeye başlamıştı. Buna karşılık, emekçi sınıf ve tabakalara karşı, yasaliteyi aşan tedbirleri nasıl alecaklarının hesaplarını da o günden yapmaya başladılar..

O yıllarda Türkiye devrimci hareketine bir göz atarsak: 1960'lara kadar kendisini dost ve düşmana hissettiren örgütlü bir işçi sınıfı hareketinin olmadığı görülecektir. 1921'lerde kurulan TKP ve diğer sol örgütler: tasfiyeler ve Kemalist terör sonucunda dağıtılmışlar ya da seslerini yıllarca çıkaramayacak kadar güdükleştirilmişlerdir. Buna, TKP'yi güden, yönlendiren ideolojinin ve politikanın oportünist karakteride eklenince durum daha vahim boyutlar kazanıyor. Emekçi sınıflar ve orta sınıflarda örgütsüzdür, Sınıf örgütlenmesinin ötesinde, demokratik örgütlenmelerde mevcut değildir.

Kürdistan halkı derin bir uykudadır: 1938'lerde Dersis Dizenişini bastırılmasından sonra, milli direniş hareketinin elikolu, beli kırılmıştır. Bu yenilgi ile birlikte, o tarihlerden sonra Kürdistan'da örgütsüzlük belirleyici bir karakter olmuştur. Her ne kadar, 1938'ler sonrasında belli örgütlenme çabaları varsada, bu çabalar dar sınırlar içinde olan, özellikle kül-

türel faaliyet alanını aşmayan boyutlarda ve siyasal olmayan niteliklerde olmuşlardır. Bundan dolayıda, 1960'la açılan yeni döneme Türkiye halkları örgütlü girmemişler, örgütlü tavır alışlar göstermemişler, bir seyirci konumundan öteye geçmemişlerdir.

1960'lardan sonra, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin örgütlenmesi çabaları yoğunlaştı. Sendikacılar 1961 yılında Türkiye İşçi Partisi'ni (TİP) kurdular. TİP kuruluş evresinde, aydın kesiminden uzak bir yerdedir. Daha sonraki tarihlerde, aydınlarla ilişki geliştirme arayışı başladı. TİP'in kuruluşunda: birçok tersliklerin olduğunu (Marksist-Leninist normlara göre kurulmuş bir örgüt olmadığı ve kuranlarında komünist olmadıklarını v.b.) tartışmaya bile gerek yoktur. Kurucularının çoğu, 1947 Sendikacısının karakterine sahipti. Bu sendikacı karakteri, işverenle uzlaşmak zorunda olan bir yapı ile tanımlanmaktaydı. Çünkü, o dönemlerde işçi temsilcisinin yasal hiçbir teminatı yoktu. Bundan dolayıda, işçi ve işveren arasında bir yeri işgal etmekte ve genel olarak işverenden yana tavır koymak ve uzlaşmak zorunda kalmaktadır. Daha doğru bir deyimle, cambazlık rolünü yüklenmişlerdi. Cambazlık rolünün yaratacağı kişiliğin devrimci bir kişilik olmadığını, olmayacağını ve güçlüden yana yatacağını herkes bilebilir durumdadır. Onun içinde iktidar mücadelesinde de tutarlı olamayacakları açıktır.

TİP'ni kurmaya karar veren sendikacılar, daha işin başında zorluklarla karşılaşmaya başladılar. Parti genel başkanlığını isteyen Nuri Beşer'in, genel başkanlığa getirilmemesi üzerine, AP'ye girdiği bilinmekte. Seyfi Demiresoy CHP'li kalmada karar kıldı. Diğer sendikacılar partiyi kurdular. Kuruluşundan sonra ilk genel başkan Avni Erakalın oldu. A. Erakalın'da 1961 seçimlerinde Yeni Türkiye Partisi'nden milletvekili adayı oldu.

TİP'in aydın arayışı özellikle Çalışanlar Partisi kuruluş çalışmalarının hızlanmasıyla gündemleşti. Sendikacılar, parti yürütümünün sendika yürütümünden çok çok farklı olduğunu bilince çıkarmalarıyla birlikte, partiye lider aramaya çalışıyorlar. Bu arayış, Ocak 1962 tarihlerinde başlıyor. Ama direk bir şekilde M. Ali Aybar'a gidilmiyor. Genel başkanlık için üzerinde durulan birçok isim var. Bu isimlerden bir kısmı işçi düşmanlığı ile tanınanlardır. Genel başkanlık için üzerinde durulan isimler sıralanırsa: M. Ali Aybar, Prof. Z. F. Fındıkoğlu, Ali Rıza Arı, Orhan Arsal, Sabahattin Zaim, Dr. Ekmel Zamil, Sedat Erbil, Yaşar Kemal, Sabri Esat Siyavuşgil, Esat Tekeli, Nadir Nadi, Esat Çağa, Prof. Sadi İrmak,

Cemal Sait Barlaş, Cahit Talas..

Uzun uğraş ve temaslardan sonra, M. Ali Aybar TİP Genel Başkanlığına getiriliyor. M. Ali Aybar'ın genel başkan olmasından sonra, aydınlar partiye yakın ediyorlar. Böylece sosyalist hareketin gelişmesinin önündeki engellerin bir kısmının ortadan kaldırılması şartları olgunlaşmaya başlıyor. Fakat, 1960' yıllarından önce Komünizm'den ve Komünist Parti'den yargılananların, işkence ve ceza çekenlerin partiye alınması konusunda bir konsensus gerçekleştiriliyor. Bu konsensus sonucu, işçi sınıfı mücadelesine esas yardımcı olacak komünist, devrimci aydınlar parti dışında bırakılmış oldular. Bu durum, işin başında bölünmüşlüğü gündemleştirdi ve sosyalist hareketin önünde sınıfsal bir engel olarak çıkan bir öge durumuna da geldi.

Bütün bu temsillere rağmen, 1960'lerden sonra, siyaset alanında, TİP önemli bir siyasal aktör oldu. Kitleleşme doğrultusunda ciddi adımlar atıldı. Ama bir dönem sonra: Parti, birlik ve bütünlüğünü koruyamadı. Koruyamazdı: sahip olduğu mantık, yürütme yöntemi ve anlayışlarla birliği koruması; bütün emekçi sınıfların temsilcisi olması karakterini koruması. Özellikle; komünist bir ödelelikle olabiliyordu. Ama TİP, bunlardan yoksundu. Onun içinde sol saflarda çetin bir mücadele başladı, bir bölünme diğerini izledi. Parti içinde iktidarsızlık baş gösterdi. Bu aynı zamanda bir kördüğümünü gündemleştirdi. Ama diğer yanda, iktidara karşı bütün alanlarda atılımlar, etkinlikler gelişti. Bu atılımlar ve giderek ortaya çıkan demokratik örgütlenmeler, egemen sınıfların dikketlerini çekmeye başladı. 1963'te DİSK'in kurulması; Toplu İş Sözleşmesi, Grev-Tokavt ve Sendika yasasının verdiği avantajlarında bir sonucu olarak, bir grev bir diğerini izledi. Köylü hareketleri, toprak talebi ile gelişmeye başladı. Orta ve Yüksek Öğrenim kurumlarında boykot ve işgaller, iktidarı ilgilendirdi ve enişelendiği meselelerden biri oldu. 1960'deki Fransa gençlik hareketlerindeki etkisiyle; gençlik hareketleri egemen sınıfları korkutacak boyutlarda ivme kazandı. Özellikle, 274 ve 275 Sayılı yasaların değiştirilmek istenmesi ve "Anayasa-yı Koruma Yasası"nın çıkarılmak istenmesi karşısında işçi sınıfının gösterdiği tepki ve ortaya çıkan 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi bütün sisleri ve aykurları silcek bir düzey yarattı: Sol saflarda yürütülen, demagojik nitelikli, işçi sınıfının varlığı-yokluğu tartışmalarına (bu tartışmaları yürütenler: MDD'cilerdi) son verdi. İşçi sınıfının devrimdeki önderliğinin tartışmasızlığı ortaya çıktı. Egemenler açısından tehlike dehede büyüdü. Ekonomik bunalıma, bu sosyal ve siyasal gelişmelerinde eklenecekti; bunalımı derinleştirdi. Egemen sınıfların iktidar blokunda bir siyasal istikrarsızlık baş gösterdi..

İş bu kadarlada sınırlı değildi:Kürdistan cephesinde olup-bitenlerde daha büyük bir önem taşımaya başladı.1961'lerden sonra aydınların TİP'e akın etmesi sürecinde,kendisine solcu diyen Kürt aydınlarıda,TİP içinde yer aldılar.TİP içinde yer alan bu aydınların Marksist olmadıkları açıktır.KUÇÜK burjuva solculuğu ile kürt yurtseverliği karışımı bir şekillenme içindeydiler.Belli bir dönem sonra,bu kürt aydınları (kürt olduklarına cesaretle belirtme özelliklerini taşımayan bu aydınlar) parti içinde bir gurup oluşturdular:Doğulular Gurubu.Parti hiyerarşilerinde yer aldılar.Ciddi etkinlikler gösterdiler.Hatta partinin iki dönem sekreterliğini bu aydınlardan Dr.Tarık Ziya Ekinci yaptı.Aynı şahıs,1965 seçimlerinde TİP'ten Diyarbakır milletvekili oldu.TC meclisinde yer aldı.

TİP, işçi sınıfı sorununda olduğu gibi,Kürdistan sorununda da doğru bir anlayış,Marksisit-Leninist bir anlayış oluşturmamıştı.Oluşturamazdıda:Çünkü,Marksist-Leninist bir partinin mantığına,yapısına ve kitlesel ilişkilerine,devrim anlayışına v.b. sahip değildi.Buna rağmen,diger taraftan,bütün bu gelişmeler bilinç düzeyinde de bir yükselmeye sebep olmaktadır.Teoriyi incelemeye başlayan,dünyadaki gelişmeleri inceleyen-gözlemleyen bir kısım devrimci-demokrat Kürt aydınları da yeni bir arayış içine girdiler.Bu arayış,özellikle üniversite gençliğinin sol kesimlerinde ortaya çıkıyordu.Çünkü,1965'te kurulan,İrak Kürt ulusal hareketi ve onun önderliğini yapan I-RDP ile ilişkili olan,reformist ve burjuva milliyetçi dar görüşlülüğüne sahip olan Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi'nde,Kürdistan'da bu boşluğu çok ters bir şekilde doldurmaya başlamıştı.Sosyalistlerin yurtsever olmadıklarını,olamayacaklarını yaygınlaştırmaya çalışıyordu.Bir halk deyişimiyle,"koyunun olmadığı yerde,keçi kendisini Çelebi" görmeye başlamıştı.Bu durumda,arayış ve o dönemdeki yönelimler üzerindeki etkisi örtbas edilemez."ÖRGÜTSÜZ BİR HALKIN KÖLE BİR HALK OLDUĞU" gerçeğinin derinden hissedilmeye başlanmış olması ve bunun bilince çıkarılması,başlı başına,bu arayışta belirleyici bir etken oldu.Üniversite çevresindeki devrimci-demokrat,sosyalist ve yurtsever unsurlar;kendi deyişimiyle,"halkın öz örgütünün ileride yaratılması için,kadrolar oluşturmak ve sosyal-şovenizme karşı mücadeleyi geliştirmek" için:yeni bir yapılanmaya giderler.Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO) olarak bilinen örgütler,bu yapılanmalardır.Parti içerisindeki Doğulular Gurubu'nun bu örgütlenmeler karşısındaki tavırları ilk dönemlerde olumsuz oldu,karşı durdular.Zemanın ilerlemesi,mücadelenin kızışması sürecinde: gerici güçlerle mücadelede yetersiz,aciz kaldığı aşamada bu örgütlenmelere olumlu yaklaşım içine girdiler.Ama bu tavır,12 Mart 1971'e kadar sürdü.12 Martla birlikte,bu örgütlenmeleri ve amaçlarını savunma gelip dayattığı noktada,red edici tutum geliştirdiler,teslimiyet içine girdiler.Bu tutum,12 Mart'tan sonra bu gurubun önderine pahalıya patladı.

Mücadelede etkinliğini kaybetti, TİP korunağına sığınmayı yeğledi. Ama çevresindeki bir kesim, uzun bir dönem, Türkiye ve Kürdistan Solu arasında kararsız ve belirsiz bir şekilde mekik dokudu: bir türlü kesin yerini belirlemedi. Kürdistan'da bağımsız örgütlenme anlayışına, bu kesim, bütün gücüyle yüklenmiş olmasına rağmen, alttan bu "iş" yaptıkları açığa çıktı..

İşçi sınıfı hareketinin ve Kürdistan halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin şekillenmesinin görünür hale gelmesi: iktidarı daha sıkı tedbirler almaya yöneltiyordu. Ama alınan her yasal ve düzen içindeki tedbir; aşılıyor, kısa sürede yetmezliği açığa çıkıyordu. Siyasal iktidarsızlık: sermayenin güvensizliğine yol açıyor, yabancı sermayenin rahatlıkla ve güvenlikle yatırımlar yapmasını engelliyordu. Bundan dolayı, yeni bir şiddet yönetimine ihtiyaç duyuldu. Bunun için, devreye yine askerler girdi, generaller Çetesi girdi. 12 Mart 1971 günü Generaller Çetesi bir muhtıra verdi. O dönem hükümet olan AP'nin genel başkanı, "şapkasını alıp gitti". Generaller Çetesi, sözüm ona, orta yolcu bir hükümet oluşturmak için, bağımsız kişilerden oluşan (teknik uzmanlarda içinde olmak kaydıyla) bir hükümet kurmaya çalıştılar. Bu hükümet dokusunun o günün CHP'si tarafından benimsenmesi üzerine, hükümet başkanlığına Nihat ERİM getirildi. Nihat Erim CHP'den "bağımsızlaşarak" hükümet başkanlığına getiriliyordu. Tamda gülünç bir mizansandı. Bu durum, CHP içinde eskiden beri olan iki kesimin (Mönü, Ecevit kesimlerinin) mücadelesini şiddetlendirdi. CHP'nin Ecevit kesimi, 12 Martçılar karşısında bir tutum aldılar. Giderek parti içindeki mücadele, Ecevit kesiminin lehinde çözümlenmelere vardı: Onlar partiye egemen hale geldiler. Partiye egemen oldukları günden itibaren, bu kesim, emekçilerin acil taleplerini yükseltmeye ve ileri sürmeye başladılar. Özellikle baskılara karşı durma ve genel af talebi için mücadele kitlelerin desteğini kazanmasına yolaçtı..

12 Mart sonrasında, bütün devrimci-demokratik örgütlerin (TİP, DDKO, DEV-GENÇ, TÖS, Köylü birlikleri) kapatılması, (12 Mart'ta DİSK'in kapatılmasına gerek görülmedi); devrimci demokratik ve sosyalist görüşleri dile getiren yayınların susturulması; devrimci-demokratik hareketin en ileri unsurlarından bir kısmının tutuklanmış olması ve bir kısmında katledilmeleri, devrimci hareketi başsız bıraktı. Zaten varolan dağınıklık, kendiliğindencilik; çözülme ve örgütsüzlükle birleşince, sosyalist hareket Ecevit reformizmine kuyruk oldu. Hakim anlayışın, ekonomist olmasında Ecevit reformizmiyle rezere gelmesinde elabildiğine rahatlığı sağladı. Bu kuyruk olma: genel seçimler öncesinde ve evresinde olduğu gibi; 1974 sonralarında da bu karakterini hakim karakter olarak korudu. Dolayısıyla, Türkiye ve Kürdistan'

da işçi sınıfının bağımsız politik çizgisinin şekillenmesini ve yaratılmasını sağlayacak güçlü ve organik bir sosyalist hareket yaratılamadı.

12 Mart'ın gerçekleşmesinden sonra, devrimci hareket kendisini eski çizgisinde bile sürekli kılamadığı bilebilinir bir şeydir: Kılamazdı. Zaten sorun, yeni niteliksel bir çizgide kendisini sürekli kılamasıydı. Bu da, reformizm duvarına çarparak geriye gidış süreci yaşanmaya başlandı. İleriyi görememekten dolayı, 1972 yıllarında bazı sol çıkışlar olmasına rağmen, bunlar kolaylıkla bastırıldı. Türkiye ve Kürdistan toplulukları açısından, 1974'ler sonrası yeni bir dönem oldu.

12 Eylül Öncesi Tablo :

12 Mart'tan sonra, CHP içindeki İnönü ve Ecevit kesimleri arasındaki mücadele, Ecevit kesiminin zaferi ile sonuçlandırıldığına işaret etmiştik. Bu durum, CHP'yi içinden böldü. Bu bölünmüş haliyle 1973 seçimlerine girmesine rağmen, CHP, oyların çoğunluğuna yakınına aldı. Ama tek başına hükümet edebilecek oy oranına sahip değildi. Bunun içinde, bir desteğe ihtiyacı vardı. Bu destekte, 1973 seçimlerinde yeni seçimlere giren ve belli bir oranda oy alarak üçüncü parti olan, meclise giren; dış politikada "millici" politikanın savunuculuğu rolünü yüklenen ve içerde orta sınıfların bir kesiminin taleplerini ve çıkarlarını temsil etmekten yana görünen MSP'den gelebilirdi. Çünkü, o koşullarda, CHP'nin AF ile herhangi bir koalisyon yapma şartları yoktu. Çünkü, CHP'nin o günlerde kullandığı motifler, şiyarlar; AP'nin karşı olduğu motifler ve şiyarlardı. Özellikle o günlerde, kitlelerin talebi durumuna gelen genel af sorunu, AP'nin tüden karşı olduğu bir sorundu. Oysa CHP'nin oy almasına sebep olan etkenlerden en önemlisinin, genel af olduğu bilinmektedir. Bunun yanında, 141-142 maddelerinin kaldırılması, toprak reformu v.b. demokratik talepleride öne sürmesi ciddi bir oy potansiyeline yol açmıştı..

Onun için, hükümet tartışmaları CHP ve MSP arasında sürmeye başladı. Ama hükümetin kurulması kolay olmadı. Özellikle, MSP'ninde komünistlerin ve Kürt yurtseverlerinin af'ına karşı olduğu bilinmekteydi. MSP, bunu açık açık ileri sürmekteydi. Buna rağmen; CHP, MSP ile bir koalisyon hükümet oluşturdu. Siyasi tutuklulara dışında tutan bir af çıkarıldı. Ama daha sonra, CHP; devletin en önemli kurumlarında biri olan Anayasa Mahkemesi düzeyinde bütün olanaklarını seferber ederek, Genel Af yasasındaki bir hükmü iptal ettirdi. Bununla, siyasi tutukluların serbest bırakılmasını sağladı.

Siyasi tutukluların serbest bırakılması ile, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi açısından yeni olanaklar doğdu ve yeni bir dönem başladı. Devrimciler, sosyalistler hapisanelerden çıktıktan sonra, örgütlenmeye başladılar. 1974-76 yılları devrimcilerin örgütlenme çabalarının yoğunlaştığı, siyasal örgütlerin şekillenmeye başladığı yıllar

oldu.1976'lerden sonra,birçok örgüt Türkiye ve Kürdistan'da toplumsal muhalefet içinde yer alan bir konuma geldiler.Bütün emekçilerin örgütlenmesi çabaları yoğunlaştı.1961 Anayasasında,12 Mart'ta birçok değişiklikler yapılmış olmasına,lüke görülüp güdükleştirilmesine rağmen:varolan bir kısım nisbi demokratik hükümlerden dolayı,birçok alanda ve kesimde demokratik kitle örgütleri oluşturuldu.İşçiler,köylüler,öğretmenler, öğrenciler,memurlar,sağlıkçılar,polisler,teknik elemanlar,mühendisler kendi demokratik örgütlerini oluşturmaya başladılar.

1974'lerden sonra,Türkiye ve Kürdistan'da devrimci hareket: geçmişin eleştirisine belli yanlarıyla yönelmesine rağmen,bunu yordamınca yapamadı.Dünden gerekli dersleri çıkararak,sağlam ideolojik-politik bir hat ve örgütlenme yaratılamadı.İndencilik-göçmenlik-denciliğe son verilemedi.Plânsızlık ve programsızlık,o dönemin devrimci hareketinin belirleyici karakteri oldu.Buna rağmen,o yıllar,devrimci hareketin yükselme dönemleri oldu.İşçiler kendi ekonomik-demokratik hakları için hızlı ve sert bir mücadele içine girdiler.Ama bu mücadelenin hakim karakteri ekonomist'ti.Funun yanında,işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadele sınırlarını aşan siyasal mücadeleleride gündeme geldi:Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası'na karşı geliştirilen eylem bunun en somut örneklerinden biriydi.Köylüler,toprak elde etme mücadelesine atıldılar.Öğrenciler,akademik-demokratik ve giderek siyasal talepler uğruna kavgalara giriştiler.Bütün devlet kademelerinde karşı-devrim,devrim çatışması baş gösterdi.Tabir caizse,devlet kurumlarında bir bölünmüşlük gündeme geldi.

Özcesi:1974-77 yılları Türkiye ve Kürdistan'da devrimci hareketin yükseldiği yıllar oldu.Bu yükseliş:ekonomik,siyasal ve toplumsal bunalımı derinleştiren önemli etkenlerden biri oldu.

1970'lerden sonra,tekellerin siyasal iktidarı egemenlikleri altına aldıkları bilinmekte.Oanın içinde,o yıllardan sonra,bütün ekonomik,toplumsal ve siyasal düzenlemeler tekelliliğin geliştirilmesi merkezinde düzenlemeğe çalışılıyordu.Tekelci burjuvazi,kendi dışındaki egemen sınıfların büyük bir kesimini bertaraf etmişti.Bir kısımda teslim olmak için direnirken, umutsuz ve sonu olmayan bir "kavganın" içinde olduklarının "heyecanı" ile hareket ediyorlardı! Bu durum,egemenler arasındaki çatışmanın kızışmasına yol açıyordu.Bu çatışma ve gelişmeler,bütün devlet kademelerinde,ekonomik ve sosyal kurumlarda kendisini bütün şiddetiyle duyuruyordu.

1973 seçimlerinden sonra oluşan CHP-İSP koalisyonu fazla yaşamadı. Koalisyon hükümetinin kurulmasından kısa bir süre sonra iki parti arasında tartışmalar çıktı. 1974 yılı aynı zamanda, CHP'nin ve onun "halkçı" liderinin yıldızının parladığı yıl oldu. 1974 ortalarında, Kıbrıs'ta Makarios'a karşı bir darbe girişimi oldu. Bunu da fırsat bilen TC ve onun hükümet başkanı Ecevit, Kıbrıs'a barış götürmek şiyarıyla, Kıbrıs'ı işgal ve giderek sömürgeleştirmek için saldırıya geçti. O yıl koyu bir şovenizm, milliyetçilik kövrüklendi. Sosyalist hareket daha kendisini derleme ve toparlama durumunda olmadığından; şovenizme ve milliyetçi propogandalara; Kıbrıs saldırı ve işgal eylemine karşı durmadı, duramadı. Hatta reformist eğilimler, TC'nin Kıbrıs'a saldırısı eylemine alkış tuttular. O dönem, işçi sınıfının en ileri örgütü olan ve sınıf sendikacılığına soyunan DİSK, TC'nin Kıbrıs eylemini, işçilerin yövmeiyelerini keserek destekledi. Kendi bültenlerinde, "Kıbrıs Barış Harekâtı'nın" ne kadar maharetli bir eylem olduğunu anlatmaya çalıştı. Kıbrıs saldırısını destekleyen en ileri işçi sınıfı kesiminin durumu bu iken, tüm işçi sınıfının tutumu elbetteki daha içler acısı olacaktı! Onun içinde, Türkiye işçi sınıfı o dönemde Kıbrıs'ın işgal eylemini destekleme talihsizliğini göstererek, sosyal-şovenizme battı. Durum bu olunca, işçi sınıfının ve diğer tüm emekçi kesimlerin; Kürt ulus sorunu ve diğer milliyetler (Laz, Çerkez, Azeri, Arap v.b.) sorununda ne tutumlar takınacağını bilmek gerekir: Sosyal-şoven tutum..

CHP ve onun "halkçı" lideri, Kıbrıs işgal eylemine girişirken, aynı zamanda, hemen akabinde Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketine ve devrimci güçlerine de saldırmaya başladı. Kendisini gerçek solcu göstererek, sosyalistlere sahte solcu diye saldırdı. Kürt yurtseverlerini, miting meydanlarında militarist güçlere hedef göstererek: "Halklar yoktur, halk vardır" motifini sürekli işlemeye başladı. Böylece sosyalistler ve Kürt yurtseverleri devlet güçlerinin boy hedefi olarak gösteriliyorlardı.

1974'ler sonrası devrimci hareketin geliştiği yıllar olduğu gibi, sivil faşist güçlerinde örgütlenmeye başladığı ve devlet eliyle güçlendirilmeye çalışıldığı yıllar oldu. Çünkü, etki-tepki yasesı burada emreder. Sivil faşist hareketin güçlenmeye başlamasıyla birlikte, devrimci hareketlere saldırıları yoğunlaştı: Bu saldırılar devlet güçlerinin (polis-asker) desteğinde gerçekleştiriliyordu. Buna karşılık, devrimci güçler meşru bir savunma çizgisinde anti-faşist bir mücadele çizgisini izlemeye başladılar. Bu çatışmalarda, birçok can verildi. Bu ölümlerin sayısı: 1975-76 yılları arasında 40 iken, 1978'lere gelindiğinde ölüm sayısı 1300'ü bulmuş. 1979'da yaklaşık olarak 2500'i bulmuş ve 980 yılında (12 Eylül'den önce) günde 30 kişiyi geçmiştir.

Totallarda yoksulluğa, tekelcilerin çıkarlarına ve tekel kâr-
larına paralel ve doğru orantıda düşmekteydi. İstisnâlık başını a-
lıp gitmişti. İtici sınıfların ve diğer emekçi kesimlerin emeklerini-
ne karşılık ölen emekçiler, karın doyuramayacak ölçülerdedir. İş-
sizlik artmaktadır. Dış borçlar artmaktadır. Bugün varolan 30 mil-
yara yakın dış borcun büyük bir kısmı o gün alınmıştır. Enflas-
yon artmıştır. Her gün gerçekleştirilen devalüasyonla, Türk lirası-
nın değeri hızla düşmektedir. Buna karşılık toplumsal muhalefet/
kendiliğinden ve örgütlü bir biçimde gelişmektedir. Buna karşılık, devlet
ve sivil faşist güçler saldırılarını yoğunlaştırmaktadırlar. Her-
gün yeni bir katliam gerçekleştirmektedirler. 1977'de 1 Mayıs a-
lanında, 1978'de Maraş'ta; ayrıca, Malatya, Elazığ ve Çorum'da ger-
çekleştirilen katliamlar bunların belli başlılarıdır. Bunun yan-
ında, devrimci demokratik güçlerin buldukları toplu oturma yer-
lerine ve devrimci güçlerin egemen oldukları mahallelerde kahve-
lere saldırılar yapılmakta; bunun sonucunda onlarca genç, ihtiyar,
ve çocuk katledilmektedir.

Siyasal istikrarsızlık, bunelima dönmüş durumdadır. 1973, 8
yılları arasında, beş hükümet görev yapmıştır. 1973 seçimlerinden
sonra: CHP-MSP koalisyonunu, I. ve II. MC hükümetleri, akabinde
CHP'nin 11 bağımsız milletvekili/birlikte oluşturdukları hükümet
ve arkasında MSP ve MHP destekli AP azınlık hükümetleri biribi-
rilerini izlediler. Gericiлик aşamalı bir şekilde, bu hükümetler
dönemlerinde tirmandıçılarak 12 Eylül'e gelindi: 1978 yılında ger-
çekleştirilen ve yüzlerce emekçinin ve yurtseverin katline se-
bep olan katliandan sonra, CHP hükümeti 13 il'de sıkıyönetim ilân
etti. Bu sıkıyönetimin ilân edildiği bölgeler, işçi sınıfların güç-
lü olduğu ve iktidarı ülküden boyutlarda eylem içinde olduğu
metropoldeki şehirlerle (İstanbul, Adana, Ankara); Kürdistan şehir-
leriydi. Bu durumda: iktidarın neyi, niçin karşı aldığını açıkça
göstermektedir. Sıkıyönetimin ilân edilmesi ile birlikte, demokratik
kitle örgütleri kapatıldı. Devrimci-demokratik ve sosyalist dü-
şünceleri içeren yayınlar yasaklandı.

Sıkıyönetim baskılarına, bütün vefri tedbirlere rağmen, Türkiye
ve Kürdistan devrimci hareketinin önüne setler çekilemedi. Bu se-
vindirici bir durumda. Bunun içinde, gün be gün sıkıyönetim böl-
gelerinin sınırlarına genişletmeye başladılar. Özellikle de, 1979
da İran'da gündeme gelen değişiklikler ve monarşinin yıkılması;
akabinde, İran Kürdistanında ulusal kurtuluş hareketin yükselme-
ye başlaması, kitleselleşmesi ve giderek Kürdistan'ın bütün par-
çalarına ilgilendiren boyutlar kazanması karşısında: TC, daha faz-
la ülkümeye başladı. Sınır bölgelerinde Kürdistan halkının ilişkilerini
kesmek için yeni tedbirler geliştirdi. Zamanın başbakanı
B. Ecevit, Ortadoğu'da sınır değişikliklerinin gündeme gelmesi teh-
likesinin ortaya çıktığını, bölge haritasının yeniden çizilmesi

Çabalarının yoğunlaşması tehlikelerine karşı, yeni plânlara girdi. Bu tehlikenin önlenmesi için, Kürdistan sorunu/bu bünyesinde taşıyan tüm bölge sömürgeci devletleriyle ilişkileri geliştirdi. Şah monarşisinin yıkılmasıyla da ortadan kalkan emperyalist pakt CEMTO gibi yeni bir emperyalist paktın oluşturulması için uğraşlar içine girdi.

Mahalli seçimlerde, AP'nin çoğunluk oyları elmasından sonra, CHP hükümeti istifa etti. AP, MHP ve MSP'nin desteği ile azınlık hükümetini oluşturdu. AP Azınlık Hükümeti, CHP hükümetinin yasaklarına ve baskılarına yenilerini kattı. Giderek devlet kademelerinde faşistler büyük etkinlik sağlamaya başladılar. Faşistlerin devlet kademelerinde büyük etkinlik sağlamaları ile birlikte, daha önceki hükümet döneminde başlayan, devam eden ilerici, devrimci tasfiyesi hızlandırıldı. Bakanlıklar, devrimcilerin dayak atıldığı ve faşistlerin silahlarını ve diğer saldırı araçlarını depoladıkları kucaklar oldular. Bir katliam, diğerini izledi.

Fakat alınan bütün bu tedbirler:ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımı ortadan kaldırmadı. Durumdan endişelenen Generaller eliti, ordu kurmayı; bir muhtıra ile bir yıl öncesinde görüşlerini ve tehditlerini savurmuşlar; gerekli tedbirlerin alınmasını istemişler; etkin müdahalelerin olmaması halinde, millet adına duruma müdahale edeceklerini; açıkçası cunta yapacaklarını, iktidara el koyacaklarını belirtmişlerdi. Bu muhtıralarını hükümete, hükümet başkanına iletmışlerdi. Çünkü, parlamento görev yapamaz durumdaydı. Kanun çıkarma şartları ortadan kalkmış, çıkarılan kanunlarında uygulamaya geçmeleri olanaksızlaşmıştı. Hatta uygulansa bile, gerekli etkinliği göstermediği bir süre sonra hemen açığa çıkıyordu. Aylardı, cumhurbaşkanı seçimi gerçekleştirilmemişti. Özcesi: Devlet kurumları laçkalaşmış, bölünmüş ve etkinliğini yitirmiş durumdaydı. Bu, başta tekelleşenleri olmak üzere, bütün egemenleri korkutacak bir boyuttaydı.

12 Eylül'e gelindiğinde durum buydu. Buna karşılık: Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketleri alabildiğine büyük olumsuzluklar taşıyorlardı. Dağınıklık, kendiliğindencilik ve örgütsüzlük, başıbozukluk süreci tanımlayan ölçülerdi.

1-Toplumsal muhalefet içinde kendiliğindencilik, egemen karakterdi. Toplumsal muhalefete katılan emekçi kesimlerin büyük bir kesimi örgütsüzdü. Türkiye ve Kürdistan'da sosyalizm adına hareket eden organizasyonlar, emekçi kitleleri tümüyle örgütlenme gücüne sahip değillerdi. Hatta örgütlerin ve hareketlerin, çoğu kendi taraftarlarını örgütlemekten bile mahrumdu, kendi çizgisinde taraftarlarını bilinçlendirememişti. Bu, hem 1974'lerden sonra devrimci hareketin hızlı yükselişinden ileri geliyordu ve hemde bilimsel sosyalizme ters olan örgüt anlayışlarından, sapmalardan ve esas mantıktan ileri geliyordu. Çünkü hareketlerin çoğu, örgütlenme ve özellikle partileşme açısından, "süreç teorisi"ne sarılmışlardı. Tüm radikal hareketler

gibi, bizim hareketimizde bu hareketlerden biriydi. Radikal hareketler normlara uygun örgütlenmek ve partileşmek için vahi- nin gelişini bekliyorlardı! Vahiyde gökten inmeyeceğine göre, sonuç yaşanan olacaktı..

2-Toplumsal harekete damgasını vuran, esas olarak küçük burjuvaziydi. Sosyalist hareketler ve örgütler, esas olarak iş- çii sınıfını ve yoksul emekçileri örgütlemeleri gerekirken bu- nu becerememişlerdi. Küçük burjuvazinin baskı ve saldırılar karşısında göstereceği sınıfsal tavırların olumlu olmadığı da bilinen bir şey. Bundan dolayı CHP hükümetinin 13 il'de sıkı- yönetim ilân etmesinden ve giderek AP azınlık hükümeti zama- nında baskı tedbirlerinin ve yasakların artmasından sonra ha- rekette bir gerileme ve giderek bir düşüş oldu. Varolan örgüt- lü unsurların çoğu devrimci hareketten bağımsızlaşırken, kitle- lerinde ilgisi azalmaya ve kuşkuları artmaya başladı. Bu geri- leme sadece sayısal bir olay değildi, niteliksel bir olaydı. Bu düşüşte, baskılar kadar ve belkide ondan daha fazla, devrim- ci hareketin yapısal problemleride etki etmekteydi.

3-Toplumsal muhalefetin en dinamik, en belirleyici ögele- rinden biri olan işçi sınıfı hareketinde de kendiliğindenci- lik ve örgütsüzlük egemendi. Tanı sosyalist hareketle, işçi sınıfı hareketi aynı kanallarda gelişmekte ve bütünleşeme- mektedir. İşçi sınıfı hareketinin ilk dönemlerinde; ekonomik- demokratik içerik ve reformizmin egemenliğinden dolayı, siya- si talepler uğruna mücadele ağır basmamaktaysada, 12 Eylül'e doğru, ekonomik-demokratik mücadele sınırlarını aşan eylemler ortaya çıkmaya başlamıştır. Küçük burjuvaziye göre, işçi sını- fı toplumsal muhalefet içinde daha belirgin ve gelişen bir öge olmaya başlamıştı.

4-Kuzey Kürdistan'da da, esas olarak hareket küçük burju- vaziyeye dayanıyordu. Bütün siyasal hareketler ve örgütler ken- dilerine sosyalist demelerine rağmen, sosyalist normların ço- ğundan yoksun ve sosyalizm anlayışının ürünü olmayacak eylem- ler ve düşünceler sergilemekteydiler. Bütün örgütlerin sosya- lizme sarılması, hem bir olumluluktan ve hemde bir olumsuzluk- tu. Olumluluktan: emekçi kitleler içinde sosyalizm lehine çok ciddi birikimlerin belirlenmesini sağlıyordu. Emekçi kitlele- rin sosyalizme olan dostluğunu geliştiriyordu. Olumsuzluktu: "milli burjuvazi"nin çıkarlarını temsil eden hareketlerle, işçi sınıfı ve yoksul kesimlerin çıkarlarını temsil eden ha- reketter ve örgütler arasında ayrımı ortadan kaldırıyor. Ta- bir caizse, safları sulandırıyor. Özellikle, güçlü ve işçi sı- nıfı ile bütünleşmiş bir örgüt, parti olmadığından dolayı da; işler daha tehlikeli olmaya başladı. "Milli burjuva" kesimler

adına yapılan herşey, sosyalizm imiş gibi karşılandı. Özellikle, bu kesimlerin sosyalizm adına halk içinde yarattıkları tahribatlar ve güvensizlikler; sosyalistlere ve sosyalist harekete mal oldu.

K.Kürdistan'da köylülük içindeki örgütlenme ve işçi sınıfı içindeki örgütlenme alabildiğine zayıf ve belli oluşumların gerçekleştirildiği alanlardada alabildiğine yetersizlik sözkonusuydu..

5-Toplumsal muhalefet içindeki iktidar potansiyelleri, devrimci-demokratik hareketler tarafından yeterince kullanılmamıştır. Yanlış mücadele anlayışlarından dolayı, sivil faşist güçler ve devlet karşısında büyük kayıplar verilmiştir. En ileri unsurlarda içinde olmak üzere, binlerce devrimci ve yurtsever tutuklu bulunmaktaydı. Yine aynı yanlış mücadele anlayışından dolayı iç çatışmalarda da her gün kıymetli canlar verilmekteydi.

6-Değinklik ve bölünmüşlük devam ediyordu. Dağinklik ve bölünmüşlük ortamının gelişini kolaylaştıran daha doğrusu kolayca otumasını sağlayan etkenlerden biri oldu. Dağinklığın ve bölünmüşlüğü kaldırılması için çaba gösterilmediği halde; dağinklığın ve bölünmüşlüğü derinleştirilmesi için, çeliskiler karşılıklı saldırılarla keskinleştiriliyordu. Bu saldırılar, kısa bir dönem sonra silahlı saldırılara dönüştü. Bu silahlı saldırılar sonucunda onlarca militan katledildi; devrimci hareketin dayanmak zorunda olduğu halk kesimleri arasında güvensizlikleri yarattı. İşler oradada durmadı: şümgücü faşist iktidar güçleri, keranlık ve karşı-devrimci gizli odaklar; devrimci demokratik saflarda rahatlıkla provakasyonlar yaratma şartlarına sahip oldular. Öldürülen her devrimcinin, başka bir "devrimci" güç ya da hareket tarafından mı? yoksa polis ya da sivil faşist güçler tarafından mı? öldürüldüğü her zaman ikili alternatif olarak kendisini dayattı. Bundan, devlet güçleri ve sivil faşist güçler alabildiğine yararlanma olanaklarını elde ettiler.

Devrimci güçlere silahlı saldırıyı bir kısım güçler (Apocular v.b.) anlayış haline getirdiler ve sürekli bir metod olarak işlettiler. Bu karşılıklı saldırılar, ideolojik mücadele politik dostluk ortamını kana boyadığından, güçlerin bir araya gelmeleri, güçlerini birleştirmeleri, dayanışmalar içine girmeleri ve birlikler oluşturmaları mümkün olmadı. Hatta belli sorunları tartışmak için bir araya gelmek, belli güçler açısından alabildiğine zorlaştı.

Bu yanlış mücadele anlayışı, devrimci bazı güçlerin mücadele anlayışları ile, faşist güçlerin mücadele anlayışlarını bir yerlerde buluşturdu. Bu anlayışın sonucu olarak konular eylemlerin,

faşist eylemlerden fazla farkı kalmadı.

7-Kürt ve Türk halkı arasında yeterli güven oluşturulamadı ve mücadele birliği sağlanamadı. Bunun en önemli sebeplerinden biri, sosyal-şovenizmdir. Egemen ulus devrimci hareketlerine sosyal-şovenizmin egemen olmasından dolayı, ezilen ulus yurtsever güçlerine doğru bir yaklaşım gösteremiyorlardı. Bundan dolayı da, iki ulusun devrimci güçleri arasında olumlu diyalogların, ilişkilerin ve dayanışmaların sağlanamamış olmasından dolayı da; halklarımız arasında yeterli güven sağlanamadı, mücadele birliği oluşturulamadı.

Egemen karakter bu olmasına rağmen, 1974'lerden sonra egemen ulus devrimci hareketinin içinde sosyal-şovenizmin kırılması doğrultusunda bazı hareketlerin çok ciddi adımlar attıklarını da inkar etmemek gerekir. Bu çabaların önemli birikimler sağladığını ve bu birikimlerin özellikle 12 Eylül'den sonra olumlu etkilerini göstermeye başladığını herkes tespit edebilir durumdadır.

8-Gerek yanlış anlayışlar ve gerekse iktidarın saldırıları karşısında demokratik birçok mevzi terkedilmek zorunda bırakılmıştı; demokratik kitle örgütleri kapatılmış; devrimci-demokratik, sosyalist basın büyük ölçüde susturulmuş; birçok ileri, önder unsurlar devlet ve sivil faşist güçlerin saldırıları sonucunda katledilmiş; onbinlerce devrimci, yurtsever ve sosyalist tutuklanmıştı.

9-Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin uluslar arası devrimci hareketle ve bölge devrimci hareketiyle bağları alabildiğine zayıftı. Hatta Türkiye devrimci hareketinin yönü, bölgemizdeki ilişkiler ve gelişmelerden ziyade, Batı'dan yanaydı. Yani Kemalist'in mikropları bu açıdanda devrimci harekete sızmıştı. TC devleti ve egemenleri kendilerini Batılı gördüklerinden, Türkiye devrimci hareketide hep Batı'ya eğilim göstermiş ve yönelişlerini ona göre tayin etmişti..

Askeri Faşist Cuntanın Gelişi :

Daha önceki bölümlerde belirttiğimiz gibi, 1970 sonrasında emperyalizmin içine girdiği bunalım, Türkiye'de de kendisini bütün şiddetiyle duyurmaya başlamıştı. Türkiye'deki bu bunalımın yapısalılığı tartışılmayacak kadar, herkesin bilebildiği bir sorundu. Türkiye'nin bu yapısal bunalımı, Türkiye ve Kürdistan'da devrimci hareketin yükselmesi ve genişlemesi ile birlikte ekonomik, sosyal ve siyasal bunalım giderek derinleşmeye başladı. Bir hükümet bir diğeri izledi. Parlamento, mahkemeler vb. gibi birçok devlet kurumu işlemez duruma geldi. Egemenlerin siyasal acizliği sonucunda, alta olan sınıf ve tabakalar böyle yöneltilmek istemediklerini hayatlarının her alanında haykırmaya başlamışlardı..

Bu iç koşullara, bölge çapında ortaya çıkan; emperyalist-sömürgeci sistemi sarsmaya başlayan gelişmelerde eklenince, kitleler

gözünde çok fazla yıpranmayan Türk ordusu devreye sokuldu. Emir-komuta zinciri içinde, generaller yönetime el koydular. Generallerin yönetime el koydukları tarih: Şili'de sekiz yıl önce gerçekleştirilen, Pinoşe öncülüğündeki askeri faşist diktatörlüğün bir gün sonrasına denk düşüyordu. Dünya devrimci güçlerinin ve emekçi halklarının, Pinoşe askeri faşist diktatörlüğünü lanetlediği günlerde; Türkiye'de yeni bir faşist diktatörlük emperyalizmin güçlü desteğiyle dünya halklarının başına bela kesiliyordu.

"Çekal generaller"ın yönetimi ele geçirdiği günlerde, oluşturulan Milli Güvenlik Konseyi (MGK) geliş amaçlarını kamuoyuna açıkladıkları bildirilerde şöyle belirtiyorlardı:

"1-Devlet işlemez, laşke durumundadır.Devleti kurtermak gerekir.

Devletin onurunu iade etmek gerekir.Eğer devlet yetkinleştirilmez ve korunmazsa,yıkılma tehlikesi kapiya dayanmıştır.

"2-Komünizm (yani emekçi kitlelerin eylemi) ve bölücülük (yani kırt ulusunun kurtuluş hareketi) büyük bir tehlike oluşturmuştur.Bunun önünün alınması gerekir.

"3-Ekonomik, sosyal ve siyasetal bunalıma son verilmelidir."

Sömürgeci askeri faşist cunta, bu belirlediği hedeflere varmak için aşamalı bir yöntemle uygulamalarını gerçekleştirmeye başladı. Askeri cunta, yönetimi eline geçirdiği günden itibaren; "demokrasiye geçiş" için geldiğini, bunu gerçekleştirmeye çalışacağını demagojik bir yedek lastik halinde elinde tuttu. "Demokrasiye geçiş" ve demokrasinin yerli yerine oturtulması adına, demokratik hak ve özgürlükleri askıya aldığına hiç gizlemeden, yorulmaya sığınmadan cesaretle açıklıyordu. Böylece de, "faşizm demokrasisi" denilen bir ucube yaratıldı. Bu sadece, TC devletine ve TC askeri faşist diktatörlüğüne has bir olay değildi. Günümüzde bütün faşist diktatörlükler, işbaşına geldikleri zaman, getirildikleri günden itibaren; "demokrasiye geçiş" in demagojisini yaparlar. Pinoşe faşist diktatörlüğünde, 1972 yılında yönetimi eline geçirdiğinde, bunu demokrasiye geçiş için yaptıklarını açıklamaktan geri kalmadı. Fakat, "demokrasiye geçiş" adına gelen diktatörlük, 12 yıldır Şili halkına kan kusturmaya devam ediyor. Sadece Şili halkına kan kusturmaklada kalmıyor, bölge halklarına ve devrimci mücadelelerine saldırıdanda geri durmuyor. Yükselen bölgedeki silahlı mücadelelerin bastırılması için bir karakol vazifesini görüyor.

Ama bu iş'te, "en büyük türk devletinin" daha maharetli olduğu bilinmekte. Çünkü TC devletinin, onun sahiplerinin ve türk ordusunun bu sahtekârlığı yeni bir olay değildir, belli dönemlerde bunu yapmıştır. Çok kısa bir süre önce de, "barış harekâtı" adıyla, Kıbrıs'ı işgal ediyorlardı (1974). Günümüze kadar bu demagojilerine devam ettiler. Birçok çevre de bu demagojiye pabuş bıraktı. Hatta

bugün,Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni bağımsızlaştırdıkları;daha doğrusu TC devleti,kendisine yeni bir sömürge edindiği halde bu demagojisini devam ettiriyor.

Bütün faşist diktatörlükler gibi,türk sömürgeci askeri faşist diktatörlüğünde bu demagojilere sarılması tesadüfi değildir.Sebebi:dünya devrimci,komünist,proletarya ve ulusal kurtuluş güçlerinin kazandıkları mevziler ve edindikleri zaferlerdir.Yani bu demagojiye baş vurmalarının iç ve dış nedenleri vardır.İç nedenleri:O ülkedeki toplumsal muhalefetin,devrimci hareketin gücüne bağlıdır.Dış nedenleri:sosyalist dünya,uluslararası işçi sınıfı hareketi,ulusal kurtuluş hareketleri ve dünya barış,demokresi güçleridir.

TC cuntasının da,"demokrasie geçiş" demagojisine sarılması ve "faşizm demokrasisi"ni üretmesi: uluslararası nedenlerle birlikte;emekçi halk hareketinin ve Kürt ulusal demokratik mücadelesinin kazandığı boyutlara,taşdığı dinamizme ve geleceğe aktaracağı,aktardığı atomik özelliklerden dolayıdır.

Askeri cunta aynı zamanda:bayrak,marş ve Atatürkçülük hareketi olarak netilendirilebilinir.Türk ordusu,itibarı sarsılmaya başlayan ve birçok çevrenin karşı aldığı bu öğeleri yeniden diriltmek içinde alabildiğine demagojik davrandı.İş başına geldiği günden itibaren,herkesin bütün devlet kurumlarında istiklal marşını okuması için zorlamalar içine girdi,baskıları yoğunlaştırdı.Bütün özel ve devlet kurumlarının resmî tatil v.b. günlerinde bayrak asmaları için kararlar aldı.İlk günden itibaren binlerce bayrağı imal ederek her tarafa ve özellikle sömürge Kürdistan'a gönderdi.

Cuntanın Uygulamaları :

Askeri faşist cunta,geliş hedeflerine uygun uygulamalar içine girdi.Toplumu alt yapıda ve üst yapıda yeniden düzenlemeye başladı:Yeniden organizeyi önüne koydu.Bu düzenlemeler egemen sınıflar blokunun ekonomik,siyasal çıkarları merkezinde yapılmaya çalışıldı.Çünkü,egemen sınıflar blokunun çıkarları tehlikeye girmiş ve sömürgeci devlet,içerde ve dışarda sarsıntılar geçirmeye başlamıştı.Generaller çetesinde belirttiği gibi,devlet kurumları birçok yönüyle laçkalaşmış durumdaydı.

Askeri cuntanın yeni düzenlemeleri,yeni bir devlet sisteminin yaratılmasını ön koşuyordu.Burjuva diktatörlüğü ile mevcut "yasal düzen" içinde egemen sınıfların çıkarlarının korunmasının mümkün olmadığı,tekelcilerin güçlendirilmesinin olanaksız

olduğu, sömürgeci-gerici devleti devrimci fırtınalardan korumanın mümkün olmadığı ve emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını, bir karakol olarak korumanın zorlukları bütün yanlarıyla açığa çıkmıştı. Bundan dolayı, yeni bir diktatörlüğe ihtiyaç duydu: burjuva diktatörlüğü askeri bir karakter kazandı. Devlet yapısının yeni bir sistematige kavuşturulması ve toplumun yeni bir sistematik altında kontrol altına alınması: faşizmin kurumlaştırılması dayattı.

Askeri diktatörlük, faşizmin kurumlaştırılması için, toplumu yeniden reorganize etti.

Ekonmik düzenlemelere girerken, 24 Ocak kararlarını ekonomi-politik çizgisinin esası yaptı. 24 Ocak kararları, IMF ve Dünya Bankası'nın çizdiği sınırlar içinde, tekelcilerin güçlendirilmesi için düzenlemeleri emreden bir kurallar bütünlüğünü içeriyordu. 24 Ocak Kararlarının yetersizliğinin ortaya çıktığı yer ve aşamada yeniden kurallar belirleme yolunu tutmuşlardır. Bu konuda, alabildiğine ampirik davranmışlardır. Emperyalizmin tarihi tecrübelerine; faşist diktatörlüklerin dünyadaki uygulamalarının ortaya çıkardığı bilgi birikimi ve tecrübelere rağmen, tekelci burjuvazinin en seçkinlerinin, akıl hocalarının bu kadar ampirik davranmalarının nedenleri olsa gerek. a) Sistemin yapısal açmazları, bu "akıldanları" zorluklarla karşı karşıya bırakmalarında bir önemli, temel nedendir. b) İkinci bir neden, tekelci burjuvazinin çürümekte olmasının getirdiği ulusal ve uluslararası boyuttaki sonuçlardır. c) Türkiye toplumunda gizli olan potansiyellerin açığa çıkarılmamasının ve çıkartılamamasının getirdiği şaşkınlıklardır.

Tekelci burjuvazi, faşist diktatörlükle ekonomik bunalımın önüne geçeceğini hesap etmekle birlikte, bu hesaplar ters tepmiştir. Ekonomik bunalımı birakalım ortadan kaldırmayı, oranını bile düşürememiştir. Enflasyon başını alıp gitmiştir. Devalüasyon'un önüne geçilememiştir. Bunalım gün geçtikçe derinleşmektedir. Boyalı basın incelendiği zaman ve ileri siyasilerin, hükümetin ileri sürdükleri bile kaba bir gözle kritige tabi tutuldukları zaman bunları hemen tespit etmek zor olmaz.

Askeri diktatörlük, üst yapıda gerekli düzenlemeleri, alt yapıya uygun biçimde gerçekleştirmeye çalıştı. Burjuva demokrasisinin en belirgin kurumlarından biri olan ve Türkiye'de de burjuva demokrasisinin görünümlerinden biri olan Parlamentoyu feshetti. Yasama, yürütme ve yargıyı merkezileştirmeye başladı. Güçlerin ayrılığı prensibini ortadan kaldırarak, toplumun bu hayati üç alanında merkezileşmeyi sağlamaya çalıştı.

Parlamentonun feshedilmesi sonucunda: siyasal partiler kapatıldı. Hükümet eden siyasal partinin elinde, "hükümet etme hakkı" alındı. Milli Güvenlik Konseyi'ne bağlı bir yürütme organı (hükümet) oluşturuldu. Siyasal partilerin feshedilmesi ile birlikte, siyasal

partilerin meclisteki yasama gücü yani kanunları yapma gücü ortadan kaldırıldı.MGK, aynı zamanda yasa yapıcısı (meclis) durumuna geldi.Böylece, dolaysız bir biçimde, hükümet etme yani icra kuvveti ile kanun yapma yani yasa yapıcılık MGK'nin elinde toplandı.

Yargılama alanı yani kazai kuvvette buna uygun bir düzenlemeye tabi tutuldu.Eu düzenlemelerle, yargılama gücünde direkt bir şekilde MGK'nin elinde toplandı.Yargılamalar, MGK'nin her zaman kontrolünde olan ve her zaman müdahale edebileceği sıkıyönetim mahkemelerine terkedildi.Sıkıyönetim mahkemeleri, MGK'nin emir-komutası ile yargılamalarını yaptı.Ağır cezaların kesilmesinin istendiği yerlerde ağır cezalar kesildi, idamların verilmesinin gerektiği yerlerde idamlar verilerek infaz edildi.Yeni oyunların tezgahlanması ve provakasyonların geliştirilmesi için, bırakılmasını istediklerini bıraktılar.Sıkıyönetim mahkemelerinde yargıçların hiçbir özerkliklerinin olmadığı yaşanan pratikle ortaya çıkan ve bütün dünyanın kabul ettiği bir durumdur.

Askeri diktatörlüğün yönetimi ele geçirmesinin ve yargılamaların sıkıyönetim mahkemelerine terkedilmesinin hemen akabinde; istikbalde yargılama alanında kendi denetimlerini kurumlaştırmaları ve uzun vadeli kilmaları; özerkleşmelere meydan vermemek için Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin oluşturulması için yasa çıkardı. Ve bu kurumun yerli yerince oturtulması içinde gerekli hazırlıklara başladı.

Yargılama alanında bununla kalınmadı.Başka düzenlemelerde yapıldı.Kısaca onlara gözetarsak:Ceza kanununda ve idari kanunlarda önemli değişiklikler oldu.Kanunların değişikliğinde, ağır cezalar öngörüldü. İdari ve usul kanunlarındaki değişikliklerde, vatan dışın işlerini zorlaştırmak için yapıldı.Sayıştay ve Anayasa Mahkemeleri fonksiyonsuz hale getirildi.Danıştay'ın, "yürütmeyi durdurma hakkı" ortadan kaldırıldı.Keyfince idari tasarruflara başlandı.Anayasa Mahkemesi diktatörlüğün emirleriyle iş yapan ve ona uygun kararlar alan bir kurum haline getirildi.Elbetteki 12 EYLÜL öncesinde, bu kurumlara özerklik tanıyan yasa:Anayasa kanunu hemen ortadan kaldırılmışsa, bunun dışında bir sonuçta ortaya çıkmazdı.12 Mart'tan sonra belli değişikliklerde geçiren 1961 Anayasası, egemen çevrelerde sırrı çözülemiyen bir öcü olmuştu.Onun içinde gelir gelmez anayasayı iptal ettiklerini ilân ettiler.Anayasanın iptali ile birlikte, birçok "özerk kurum"unda hayatiyetlerine son verildi.

Askeri diktatörlük, ideoloji üreten ve resmi devlet ideolojisini temsil eden kurumları yetkinleştirmek için çabalar içine girdi.Eğitim ve öğretim kurumlarında, devrimci hareketin gelişmesi

ve toplumsal muhalefetin yükselmesi karşısında, eğitim ve öğretim kurumlarında ortaya çıkan çok sesliliğin ortadan kaldırılması için, uygulamalarının sivri ucunu, eğitim ve öğretim kurumlarında demokratik ve devrimci düşüncelerin sahipleri olan ve bu doğrultuda ideoloji üretmeye çalışan bütün ilerici, devrimci ve sosyalist eğitim-öğretim üyelerine, öğretmenlere v.b. doğrulttu ve bunlar tasfiye edilmeye başlandı. Eğitim ve öğretim kurumlarında yeni düzenlemeleri esas alan ve onlara meşruluk kazandıran yeni yasalar çıkarıldı: YÖK yasanasının çıkarılması bunun sonucudur. Yüzlerce öğretim görevlisinin üniversitelerden atılması bunun içindir. Orta ve ilk öğretimde binlerce ilerici, devrimci öğretmenin tasfiye edilmesi bunun içindir.

Askeri cunta için: ideoloji üreten ve temsil eden kurumların yetkinleştirilmesi, egemenliklerinin sağlanması için bir zorunluluk haline gelmişti. Çünkü, 1974'lerden sonra, devrimci hareketin gelişmesi karşısında, resmî devlet ideolojisi olan Kemalizm'in, kitleler içinde ve hatta devletin birçok kurumunda etkinliği kırılmaya başlamıştı. Birçok çevreler, örgütler ve toplumsal gruplar Kemalizm'i karşı almaya başlamış, eleştirmiş ve hatta birçok alanda mahkumiyeti sağlamıştı. Bu durumun devam etmesi halinde, egemen sınıflar blokunun ve başını çeken tekelci burjuvazinin kendi hakimiyetini devam ettirmesi mümkün olamazdı. Hakimiyetin devamı için ideolojik etkinlik ve egemenlikte kaçınılmazdır. İdeolojik etkinliğin zaafı uğratılması ve hatta birçok alan ve kurumda etkinliğini kaybetmesi, bu alandada yeni düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Çünkü ideolojik etkinliğin kırılması ve resmî devlet ideolojisi olan Kemalizm'in emekçi halklara, insanlığa yararlı olmadığına ortaya çıkması halinde, milliyetçilik ve şovenizme zayıf düşmeye başlayacak. Gün gelecek, egemen sınıflar, ezilen uluslara ve milliyetlere karşı, şovenizmi ve ırkçılığı körüklemek isteyecek, ama, başaramayacak. Onun için gerekli tedbirlerin alınması kaçınılmaz olmuştur; tedbirler alınmıştır: Atatürkçülüğün propagandası güçlendirilmiştir. Eğitim öğretim kurumlarında, basın ve yayında, TV ve Radyoda, Türk Dil ve Tarih kurumunda, mahkemelerde, hapishanelerde ve denilebilir ki aleni bir biçimde caddelerde **Atatürkçülüğün** propagandasının yapılması için bütün olanaklar seferber edilmiştir... Dolayısıyla, saydığımız kurumların çoğu, faşizmin kurumlaştırılması, şovenizm ve ırkçılığın canlı tutulması, güçlü kılınması; sömürgeci politikanın devam ettirilmesi için yetkinleştirilmiş ve güçlendirilmişlerdir: Yetkinleştirildikleri oranda da, çağdaş olmayan, demokratik olmayan, insanlık düşmanı v.b. türden değerler üreten kurumlar haline gelmişlerdir.

Burjuva demokratik toplumlarda, egemen sınıflar bloku ya da egemen sınıflardan biri: alt ve üst yapıda örgütlenmeye çalışırken, zorunlu olarak toplumun diğer kesimlerinin (emekçi kesimlerin) kenilerine örgütledikleri alanlar açılmıştır. Bu örgütlenme alanlarının

açılması,yapılmış bir lütuf değildir,verilen mücadeleler,dökülen kanlar ve toplumsal gelişimin diyalektiğinin zorunlu sonuçlarından biridir.Bundan dolayı,yönetilen toplumsal kesimlerin dernekler,mecmualeri,sendikalar kurmaları burjuva demokratik toplumlarda önemli etkinliklerdir.Türkiye'de de değişik emekçi kesimlerin 1974 sonrasında örgütleri olan demokratik kitle örgütleri (TÖE-DER-TM-DER,TİS-DER,TÜTEB,Gençlik örgütleri,Kooperatifler,Köylü dayanışma dernekleri v.b.) ve sendikalarda önemli emekçi örgütlenmeleri idi.Hatta bu örgütlenmeler.belli bir tarihi süreçten sonra,toplumda büyük etkinlikleri olan bir düzeye geldiler; iktidarın politikasını derinden etkilediler.Grevlerde gösterilen başarılar,işçilerin mücadele ile kazandıkları demokratik haklar, egemen sınıfların hemen grevleri bastıramamaları,siyasal nitelikli grevler,Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasasının iptalini sağlayan güfte gösterilen direniş bu etkinliklerin en somut ifadeleriydi..

Sömürgeci iktidara karşı gelişen devrimci hareketi ve topyekün toplumsal muhalefeti Türkiye ve Kürdistan'da bastıracağını hedefleyen askeri diktatörlük,bu örgütlenmeleri ortadan kaldırdı.Yöneticilerini tutukladı,yöneticilerinin idam edilmeleri için çaba gösterdi,göstermeye de devam ediyor:Devrimci Gençlik Örgütlerinin ve DİSK yöneticilerinin idamla yargılanmaları bunun somut örnekleridir.

Yarı-legal ve legal olmayan merkezi örgütlere karşı olan vahşi tutumlarını kaydetmeye bile gerek yoktur.Devrim ve karşı-devrimci güçler arasındaki hesaplaşma,en keskin ve sert biçimde bu alanda kendini gösteriyor;devam ediyor.Çünkü,yarı-legal ve legal olmayan merkezi örgütler,karşı-devrim ve onun iktidarı karşısında iktidar alternatifi olma iddiasında olan örgütlerdir.Onbinlerce devrimcinin tutuklanması,işkencelere maruz bırakılması;onlarcasının idam edilmesi;yüzlercesinin şu veya bu şekilde ve gerekçesiz katledilmeleri;binlercesinin idam cezalarına çarptırılması için yargılanmaları;yüzlercesinin ülkelerini terkedip muhacir olmaları bu keskin kavgaın sonuçlarındandır..

Askeri diktatörlük:faşizmi kurumsallaştırma anlayışının dışardaki uzantısı olarak bir dış politika izledi ve izlemeye devam ediyor.Askeri diktatörlüğün emperyalizm tarafından iş başına getirilmesinin nedenlerinden biri; bölgemizde durumu kötüleşen emperyalistlerin,gericilerin çıkarlarını korumak içindi.Bunun içinde,İsrail'i normlara kavuşturulması,TC'de gerekli alanlar açıldı:NATO'ya bağlı yeni yeni hava alanları inşa edildi.Eski hava alanlarının çoğu yeniden savaş koşullarına uygun bir biçimde tamir edildi.Bu havaalanlarının çoğunun Kürdistan'da

açıldığı bilinmekte.Bunun özel bir öneminin olduğunada işaret etmeye bile gerek yoktur..

Yeni ve NATO güçlerinin hareket kabiliyetini sağlayan normlara uygun hava alanlarının inşa edilmesiyle yetinilmedi:Atom başlıklı füzelerin yerleştirilmesine başlandı.Awacs kontrollü uçaklar ve özel eğitilmiş,devrimci mücadeleler ve ulusal kurtuluş hareketleri karşısında denenmiş "çevik kuvvetler" yerleştirildi.Bütün bunlardan amaç:bölgemizde gerekli kontrolün,emperyalizmin çizgisinde sağlanması içindir ve bugün de bu uğraşlar devam ediyor.TC,bütün bu hayın ve sinsî plânlarının yanında,İsrail'e karşı olduğunu ilân etme ve Filistin kurtuluş hareketine dost olduğunu belirtme iki yüzlülüğünü de göstermeye devam ediyor.

TC'nin yeni normlara kavuşturulmasının nedenlerinden biri de: bölgemizde devrimci hareketin ve özel olarak Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin bastırılması içindir.Bu yapısından dolayı da,sadece TC sınırları içinde,Kür/^{istan}UKH'ni bastırmakla kendini görevli görmüyor,TC sınırlarının ötesinde devam eden,fakat,TC'yi derinden ilgilendiren ve etkileyen (hemde doğal bir durumda) Kürt UKH'lerinin bastırılması içinde somut plânlar peşindedir.Bu eylemini en somutunu,yakın geçmişte,1983'te,emekçi halkımız ve bölge halkları hep birlikte yaşadılar.TC,1983 Mayıs'ında"sınır güvenliği","sınır taşlarının yeniden dikilmesi","kaçakçılığı önlemek" v.b. gibi sudan bahanelerle Kürdistan'ın Irak parçasına (Güney Kürdistan'a) saldırıdı.Ama bu saldırısında umduklarını bulamadı (ya da o aşamaya ilişkin olarak bulmak istemedi),elde etmek istediklerini elde edemedi.

1984 yılının baharında da:İran ve Irak sınırına (Doğu ve Güney Kürdistan sınırına) askeri yığınaklar yapmaya başlamıştır.Bu yığınakların sebepsiz olmadığı,emperyalist-sömürgeci güçlerin uzun vadeli hesaplarının hizmetinde olduğuda bilinmektedir.Ama günümüze kadar,Doğu ve Güney Kürdistan'a karşı herhangi bir saldırıya geçmiş değildir.Buna rağmen,pusuda beklediğini de bilerek,Kürdistanlı güçlerin taktikler izlemeleri ve tedbirler almaları gerekir,gerekirdi.Çünkü,TC sömürgecileri,sınıra yığınaklar yaparak saldırıya hazır halde beklerken,kendisi için,eylemini meşrulaştıracak gerekçeleride bulması gerekir.

Apocular'ın bildirilerle yüklendikleri ve daha sonrada devam eden eylemler,TC için gerekçeler olmaya başlamıştır.Hemde bulunmaz bir gerekçe olmuştur.Böylece de:"bir taşla iki kuş vurma"misali,TC,Apocuların eylemlerini/^{gerekçe}göstererek;hem sınır boyunda halkı vurmaya,ezmeye,baskı altına almaya;bölgeyi boşaltmaya,karşı-devrimci milisler oluşturmaya çalışacak;hemde Kuzey ve Güney Kürdistan hareketini ezmek ve uzun vadeli karşı tedbirler geliştirmek için çalışmakta.Bugünden de hummalı bir biçimde,hemde hiçbir şeyi dünyadan ve kamuoyundan gizlemeden yapmaya devam ediyor.

TC, elbetteki Apocuların ve onların fiili dektekçisi olanlarının (I-KDP) yapmadıkları ve yapamayacakları tespitleri yapma gücündedir(!). Bunun içinde TC: Türkiye ve Kürdistan hareketinin durumunu; devrimci hareketin ve özellikle Kürdistan UDG'lerinin bölge, Kürdistan Devrimci-demokrat güçleriyle ilişkilerini, kendisi için hareket noktası olarak ele almaktadır. Bu noktaları esas alacağını bilmemiz içinde fazla araştırmaya gerek yoktur.

Peki, Türkiye ve Kürdistan'da devrimci hareketin durumu nedir?, onu sepmaya çalışalım.

Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi: 12 Eylül'den sonra yediği darbelerin sonucunda aldığı yaraları sarmış değildir. Esas olarak, açmazları devam etmektedir ve temel problemleri çözülmüş değildir. Güçlü örgütlenmeler düzeyi yaratılamamıştır. Kitlelerle bağlar kurulamamıştır. Türkiye ve Kürdistan devrimci güçleri arasında ilişkiler olmasına ve giderek olumluya da gitmekte olmasına rağmen; halklarımız arasındaki güvensizliği ortadan kaldıracak, güçlü ve tutarlı mücadele birliğini yaratacak bir organizeye kavuşmamıştır. Ortak bir taktik anlayışta birleşilmemiş; mücadele biçimlerinde anlaşmaya varılamamıştır. Bunun içinde: sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı alternatif atılımlar yapabilecek ortak birlikleri oluşabilmiş değildir; oluşmuş olanlarda dağılmışlardır. Hareketin esas gücü (kadrolar ve önderlik anlamında) dışarıya kaymıştır. ~~Kür~~/ Kürdistan UDG'lerinin, diğer parçalarındaki UD güçlerle sınırlı ilişkileri bilinmektedir. Zaten hiçbir örgütte ilkesel olarak bunu redetmiyor; yazıyor, ejitasyon ve propagandasını yapıyor.

Apocu harekette, bu tablonun bir yerinde duruyor ve en olumsuz ögeyi ifade ediyor. TC'de bunu biliyor: çözümler sonucunda elde ettiği bilgiler, yetiyor ve artıyor bile, bunun için. Öyleyse bu genel tablo içinde Apocuların durumu ne? birde ona bakalım: 12 Eylül öncesi ve sonrasında en büyük darbeyi yiyen güçlerden biriydi. Dağılmak durumuyula karşı-karşıya olan bir güçtü. Bugünde organize bir güç haline gelebilmiş değil. Güçlü bulunduğu alanlarda (12 Eylül öncesi), sakat mücadele anlayışından dolayı büyük tahribatlar yaratmış ve halkın güvenini kaybetmişti: fiili silahlı saldırılarını emekçilerde yöneltmişti. Bugünde kitlelerin güvenini kazanmış değildir. Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci-demokrat ve yurtsever güçlerle dün olduğu gibi, bugün de ilişkilerinin iyi olduğunu söylemek oldukça zor. Dün açtığı yaraları, yeni saldırılar ve katletme eylemleri ile deşmeye başlıyor. İsveç ve Almanya'daki yurtseverleri öldürme olaylarından sonra, bütün ilerici, devrimci-demokrat ve yurtsever güçlerin, kişilerin tepkilerini kazanmış durumdadır.

Hareket olarak bir iş çözülme ile karşı karşıyadırlar, bir bunalım yaşıyorlar. Bu çözülme, bunalım ve bu durumun sonucu ortaya çıkan kopmalar: hareketin yöneticilerini çığına çevirmiş durumdadır. Saltanatlarının - tarih, toplumsal ve çağdaş anlamda birşey ifade etmeyen saltanatın- yıkılmasından korkan yöneticiler ve şeflik delileri: kendi muhalifleri olan, -MK üyeleri dahil- tutukluyorlar, işkence ediyorlar ve katlediyorlar. İsveç'te ve Almanya'da iki unsur bu anlayışın ve/^{hakim} elitin çıkarlarının korunması sonucu katledildi. Kendi muhaliflerini bu hedefler için ajan-provokatör ilân etmeye devam ediyorlar. Bu konuda akıl almaz, vicdana sığmaz iddialar ileri sürüyorlar. Bu da, sömürgecilerin ve karşı devrimci güçlerin dış alanlarda- özellikle Avrupa'ya- provakasyonlar geliştirmesine olanak veriyor.

Apocu hareket bütün gücünü, 12 Eylül sonrası dışarı çekti. Belli bir dönem Filistin'de kaldılar, orada, enternasyonalist devrimcilik yaptılar!.. 1982 Haziran yenilgisinden sonra: Filistin güçlerinin Beyrut'u boşaltmalarından ve yapılacak çok az işin -tabiki silahlı- kalmasından sonra; kendilerinde, "Kürdistan devrimciliği" ağır basmaya başladı. Oysa daha önceki tarihlerde de, Kürdistan'ın iki parçasında da silahlı mücadele devam ediyordu, Apocularda bunu biliyorlardı.. Ama her nedense, 1982 Haziran'ından sonra, devrimin merkezi Kürdistan'a kaymış oluyordu, onlara göre. Oysa durgunluk, onlar için intihardır, intihardır.. C günden itibaren de, Güney Kürdistan'a, Barzani kardeşlerin yönettiği Irak KDP'nin yanına taşındılar. Oraya taşınmaları: sadece Kürdistan devrimine öncülük yapmak için değildi, Ortadoğu devrimci hareketine de öncülük içindi, sözüm ona..

"Dinyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olmak"ta var. Kürdistan devrimine önderlik yapmak için G. Kürdistan'a taşınırlarken: Barzani kardeşlerin ve onların dayandıkları sömürgeci İran devletinin önderliğinde; İran Kürdistanı halkına, ulusal demokratik güçlerine seldırıya geçtiler: Irak KDP peşmergeleri ve pasdarlarla birlikte İran KDP'nin eline esir düştüler. Bu esirler, şimdi İran KDP'nin zindanlarında çile dolduruyorlar. Böylece de, Apocu hareket, İran Kürdistanı halkının nefretini kazanmış durumdadır.

İşte, durgunluğun intihar olacağına tamda kafalara vurmaya başladığı evrede, Kuzey Kürdistan'da sınır bölgelerinde -Apocu hareketin tanınmadığı bölgelerde- Barzani kardeşlerin desteğiyle çalışmaya başladılar. Böylece de, daha önce hareket içinde tartışılan ve MK üyelerinin çoğunluğunun karşı çıktığı, ülkede çalışma sorunuada ortaya çıkan problem çözülmüş oldu.

Bu çalışmalarında, esas olarak, aşiret reisleri ve bölgedeki egemenlerle ilişkilerini yoğunlaştırmaya gaba sarfettiler. Bu yolla, kitle bağlarını güçlendirmeye başladılar. Bu arada, Barzani Kardeşleri ve onların güdümündeki aşiret reislerini de kendireceklerini, ileride dışlayacaklarının hesabını, "cüce" kafalar yapmaya

başladılar, buna devamda ediyorlar. Ama bu tutum, geleneksel milliyetçiliğin çalışma tarzının ve örgüt anlayışının devam ettirilmesi idi. Apocular acaba bunu bilince çıkarabiliyorlarmı? Çıkabileceklermi? Bu bir soru olarak ortada. Evet, bu çalışma tarzından ve örgüt anlayışından; bu anlayışın gerçek sahipleri, bu işin felsefesini yapan geleneksel güçler epeyce kazandılar: kendileri adına, emperyalizm ve bölge gericiliği adına. Ama bu anlayışı ya da anlayışları sürdürerek büyüyeceklerinin, devrimin önderi olacaklarının hesaplarını yapanların sonu hezimet oldu: Yakın geçmiş tarihimizde; Dr. Şıvan (Said Kırmızı Toprak), Çeko ve Brusel olayı bu konuda sosyalistlere çok şey anlatmalıdır. Ayrıca, Irak Kürt Ulusal hareketinde ileri/çaydınlar hareketinin trajedisi sosyalistlere çok şey anlatmaktadır. Yeterki dersler çıkarabilelim.

Demek ki, anlatılanlar dan da açığa çıktığı gibi: TC sömürgecileri, Apocu hareketin kitleler içinde örgütlü olmadığını biliyor. İş çözülmeyi yaşadıklarını da biliyor. Esas olarak, dışarıdan kanlandıklarını ve Berzani kardeşlere de dayandığını da biliyor. Onun içinde, Irak Kürdistan'ına, Irak KDP'yi ve Apoculuğu gerekçe göstererek saldırıyı plânlıyor. Ama asıl saldırının: kimlere, kime, neye yönelik olduğu gelecek günlerde daha belirgin hale gelecektir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, böylece, TC, "bir taşla iki kuşu vurmaya" çalışacaktır.

Bunlara ek olarak şartları olmadığı halde-ülkemiz, bölgemiz devrimci hareketi ve Apocu hareket açısından-, Apocu hareket bu eylemleri niye geliştirdi? Berzani kardeşler neden açıkça bunları desteklemeye devam ediyor? sorularınada cevapların bulunması gerekir. Çünkü, Kürdistan devrimci hareketi, giderek bölge devrimci hareketi ve dengesi açısından, sorun olarak, önemli bir yerde durmaktadır. Onun içinde, bu yazımızda genel hatlarıyla bu sorunu açmaya çalışacağız. İleriki günlerde, daha derinlemesine sorunun üzerinde durulmasının gerektiğininde belirtelim.

Bölgemizde silahlı mücadele düzeyinde kavga veren üç halk var: Kürdistan, Filistin ve Lübnan halkı. Filistin ve Kürt halkının kavgası, ulusal kurtuluş kavgasıdır. Aynı zamanda, toplumsal kurtuluşun filizlerini de süren bir kavgadır. Lübnan'da silahlı mücadelenin esas doğrultusu emperyalizme ve siyonizme karşı olmasına rağmen, mezheplerin kavgasını ve çatışmasını beslediği oranda da: karşı devrimin yeni bir düzeyde örgütlenmesine kaynaklık etmektedir. Bu anlamda da, Lübnan'daki mücadele kompleks bir karakter taşımaktadır: Mücadelenin ulusal yanı sıra birlikte, güçlü toplumsal yan kendisini gündemleştirmiş durumda. Ama, önderlik problemi, sosyalist anlamda çözülemediğinden; burjuva, küçük burjuva ve dini önderlikler mevcut durumun geriye gitmesini istemedik-

leri gibi, statükonun köklü değişiminden yanada değiller. Eğer köklü statüko değişikliği olursa, çatinın kafalarına yıkılacağını, bu önderlikler çok iyi bilmektedirler. Ama teslim etmek gerekir ki, bu önderlikler; statükonun korunması kavgesında askeri olduğu kadar, politik olarakta başarılı görünüyorlar. Emekçi potansiyeli, statükonun korunması kavgesına kanalize etmelerinde de üstün başarı gösteriyorlar...

Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi, 1982 savaşında yani İsrail'in, Lübnan'ı işgal döneminde büyük bir askeri darbe yedi. Filistin UK güçleri Beyrut'a sıkıştırıldılar. Belli bir zaman direniş göstermelerine rağmen: İsrailin saldırılarını yoğunlaştırması ile birlikte, Lübnan ulusal hareketi ile ilişkilerinde olumsuzlukların ortaya çıkması; güçler dengesinin siyonistler lehine bozulması üzerine, sağlanan anlaşma üzerine Beyrut'u terk ettiler: Bütün örgütlerin militanları, önder kadroları ve önderleri değişik Arap ülkelerine (Suriye, Güney ve Kuzey Yemen, Libya, Tunus, Cezayir) gitmek zorunda kaldılar. Bu durum, güçlerin merkezileşmesine büyük bir darbe vurdu. Örgütsüzlüğe ve dağınıklığa sebep oldu. O günden sonrada, Filistin kurtuluş örgütleri gün be gün etkinliklerini kaybettiler. Bölgedeki politik gelişmelerde etkinlik gösterecek düzeyde taraf olamadılar. Şiderek Arap bölge devletleri tarafından hesaba katılmaz bir mecraya sokulmak istendiler. Devlet gücüne sahip olan Arap güçlerinin de bu konuda, belirli oranda başarılı oldukları söylenebilir.. Dış ve iç koşullarında birleşmesiyle, Filistin hareketi içinde bir bunalım başgösterdi. Hareketin, ulusal ve uluslararası plânda yasal-politik temsilcisi olan FKÖ örgütü içinde bunalımın baş göstermesi; bunalımı hemen genelleştirebildi. Bu bunalım, Filistinli tüm örgütleri ve halkı sardı.

FKÖ bunalımı, El-Fatih içindeki olumsuz gelişmelerle başgösterdi. El-Fatih, FKÖ içindeki en etkin örgüt olmasından (askeri, kitle sel ve maddi olarak) dolayı, bu bunalım, FKÖ bunalımına dönüştü. Ama bu tek sebep değildi: FKÖ'nün yapısal karakteri bunalımın esas belirleyici sebebidir. Bu bunalım devam ediyor, bunalımın ortadan kaldırılması için, birçok çevreler (Filistinli olsun ya da olmasın), alternatif görüşler, programlar sunmuş durumda. Ama sona gelinmiş değil. Tartışmalar devam ediyor. Görünen o ki, en sonunda kılıcını sallayacak güçler (bu evrede): devlet otoritesine sahip güçler olacaktır. Sağlansak çözümde, devrimci dönüşüme sed çekebilir.

Güney Kürdistan'da ulusal demokratik hareket 1983 sonlarından itibaren bir düşüş göstermeye başladı. Irak ve Kürdistan muhalefet güçleri arasında çatışmalar bir üst düzeye çıktı: Yüzlerce peşmergê ve ileri kadro kaybedildi. Bu çatışmaların keskinliği, muhalefet güçlerinin iktidara karşı birlik olmasını (aynı cep-

hede) engellediği gibi;derin ve Irak merkezi otoritesinin güçlenmesini sağlayacak sarpmalar gündeme getirdi: Kürdistan Yurtsever Birliği (KYB), Irak merkezi otoritesi ile, otonomi konusunda anlaşma masasına oturdu. Irak KDP, İren'in Güney Kürdistan'ı işgal etmesi için rehberlik etti. Günümüzde de hareketin durumunun iyi olduğunu söylemek mümkün olmadığı gibi, açık bir yenilgiyi belirleyecek tehlikeler, başa sarılmak durumundadır..

İran ve İran Kürdistan'ında da durum iç açıcı değil. Ulusal güçler, İran sömürgecileri ve Irak KDP'nin saldırıları sonucunda "kurtarılmış bölgelerin" büyük bir kesimini kaybetmiş durumda. Zaten bu gerilemiş, 1981 sonlarından itibaren baş gösterdi. 1981 de: Irak KDP, Kongre Çar (İran KDP'den kopan ve devletin çizgisini benimseyen kesim), İran KDP'nin eski MK üyelerinden Senar Mamed ve Müh. Cihangir'in direk destekleriyle; TUDEH ve Halkın Fedaileri (Çoğunluk)'un en direk destekleriyle Soma-Bradost bölgesinin İren'in eline geçmesiyle başladı. Bu işgal olayında, Irak KDP belirleyici oldu. Ayrıca, daha sonraki tarihlerde diğer kesimlerin (Senar Mamed ve Müh. Cihangir) desteğini çekip, devlete yönelmesine , bir kısmı eski etkin tutumunu kaybetmesine rağmen: Irak KDP, İran Kürdistan hareketinin yenilgiye uğratılması için "yurtseverliğine", "şerefli" görevine devam etti!!

Görünen birşey varki, bölge devrimci hareketinin durumunda iç açıcı değil. Türkiye ve Kuzey Kürdistan devrimci hareketinin durumunda a ktermıştık.

Bölgemizde ve Türkiye-Kuzey Kürdistan'da yaşanan koşullar, içinde bulunan durum: K. Kürdistan'da silahlı bir mücadele biçiminin tayin edilmesini halklarımızın çıkarına olmadığını, devrimci hareketin gelişmesine engel olacağını her yenıyla açığa çıkarmaktadır. Buna rağmen, Apocu hareket silahlı eylem biçimlerini tayin etti. Bunu izah etmek belki kolay: iç muhalefetin bastırılması için, hareketliliğe ihtiyaçları vardı. Yıllardır silahlı mücadelenin propogandasını yapıyorlardı ve hatta sözde de olsa birkaç bahar Halk Savaşını başlatmışlardı! "Merde hareket orada bereket" felsefesine sahip oldukları için: durgunluk, intiharı kapıya dayatmıştı. Apocu şeflerin dışındaki güçleri diskalifiye etme ve kendilerinin propogandasında ihtiyacı var. Rütü n budlara, Apocu hareketin yapısını belirleyen diğer özelliklerinde katılmasıyla son eylemlere girişmişlerdir: "Bu, bir maceradır" diye izah edilebilir. Bu, "çocukluk hastalığı"nın boyutlandırılmasıdır, denilebilir. Ve sonuç olarak, bu eylemlerin: düşmanın devrimci hareketi bastırma uğraşlarını kolaylaştıracağına, plânlarına malzeme yapabileceğine ve provakasyonların geliştirilmesinde hizmet edeceğide bilinmekte..

Ama Irak KDP'nin, bu eylemlere açık desteğinin, bu kadar basitçe izah edilemeyeceği ortada. O zaman nasıl izah edilebilir? Bunun için bilinebilir şeyler açığa çıkarılırsa, bilinmeyede işaret edilmiş olabilir. Yoksa kesin noktaların bu evrede belirlenmesi oldukça zordur.

a) Irak KDP bir macere yapmıyor: Irak KDP, bölge ve Kürdistan devrimci hareketinin içinde bulunduğu durumu çok iyi biliyor. Özellikle de, Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimci hareketinin, 12 Eylül sonrası durumunu bilmeyen yoktur. Onun için, Apocuvari eylemlerin geliştirilmesinin halklarımızın çıkarlarına olmayacağını ve TC'ye de orta vadede, bu güçle sökmeyeceğini bilebilir durumdadır. Bunun içinde, Irak KDP'nin yeterli tecrübeleri vardır. Devletlerle ve hatta emperyalist gizli odaklarla iç-içe tecrübeler geçiren bir gücün, bunu kavramaması mümkün değildir.

Hele hele, bugüne dek, Kürdistanı aralarında bölüşen devletlerle çatışma içine girmeyen, onlarla uzlaşarak işleri yürüten bir güç olunursa: bu tür maceralara hiç girilmez. Bunun tersi, yaş tahtaya çivi çakmaya benzer. Irak KDP, bugüne dek bütün işlerini, sömürgeci devletlerle anlaşarak götüren bir güçtür.

b) Irak KDP, yurtseverlik görevini de yerine getirmiş olamaz: Irak KDP'nin ve özellikle Barzani elitinin mücadele tarihine, bu konuda, kaba bir biçimde göz atmak birçok şeyi açığa çıkarabilir.

Irak KDP, hiçbir dönemde, Kürdistanın diğer parçalarındaki hareketin geliştirilmesi politikasını izlememiştir. Ama kendi çizgisinde örgütlerin oluşmasını elbetti istemiştir, bunun gereklerini de yerine getirmiştir: oluşturulan bu örgütlere hep yedek güç olarak bakmıştır. Bu örgütlerin iki şeyi yapmalarına izin verilmiştir: 1) Irak KDP'nin ve özellikle Barzanist elitin (gurubun) propaganda-sını yapmak, onlara maddi ve politik yardım etmek.. 2) Kürdistanı ellerinde tutan hükümetlere karşı, Barzanist elit için tehdit unsuru olmak.. Tabii bütün bunlar yapılırken, hareketin gelişimine kendiliğinden bir hizmette yapmış oluyorlar.

Bu stratejik çerçevenin dışına çıkan bütün gelişmeler ve özellikle silahlı mücadeleler üç şekilde bastırılmıştır, bastırılmaya çalışılmıştır:

Birinci şekil: Bu gelişmelere öncülük edenlerin ya da etmek isteyenlerin katledilmesi.

1968'de İran Kürdistanında başlayan Partizan Hareketi'nin yenilgisinden sonra, önderlerinin: Güney Kürdistan'a sığınmasından sonra, gönüllerince Şah'a teslim olmak istemeyenler öldürülmüşlerdir. Kuzey Kürdistan'da, Barzanist elitin çizdiği çerçeve dışında bir hareket çizgisi yaratmaya çalışan ve bu konuda zorlama içine giren Dr. Şivan, Bruski, Çeko'nun (hemde bizzat bu unsurlarında içinde yer

aldıkları) bir pravakasyon sonucu katledilmeleri, bunun en somut örneğidir.

Aslında, Güney Kürdistan'da ilerici, devrimci Kürt aydınları-
nında katledilmeleri; tutuklanmaları ve çalışmalarının engellen-
mesi de bu anlayışın sonucudur..

İkinci şekil: Barzanist elitin çizdiği hareket çizgisinin da-
şına çıkmak isteyen, çıkan; sömürgeci merkezi otoritelerle Barza-
zanist eliti karşı-karşıya getiren gelişmeleri yaratmak isteyen-
lerin: sömürgeci devletlere teslimi yöntemi yürütülmüştür.

1968 Partizan hareketi'nden sonra, Kürt yurtseverlerinin İran
Şah'ına teslim edilmesi bunun en somut örneğidir. Ama bu uygulama-
nın Kürdistan halkı içinde doğurduğu büyük tepkiyi ve deşifrasyo-
nu tespit eden bu elit, o tarihten sonra bu taktikten vazgeçmiştir.
Dr. Şivan olayında bu taktiğin işletilmemesi bundandır. Günümüzde
de bu kaba, hemen tespit edilebilir; kitlelerin ve devrimci-de-
mokratik güçlerin gözüne batacak olan bir taktiği uygulama ala-
nına sokamaz. Daha ince plân ve hileler yapmaya çalışacaktır. Örne-
ğin, eylem anında, uzlaşma içinde olduğu sömürgeci güçleri habere-
dar ederek, imhayı sağlamak, izlenecek taktik yollarından biri o-
labilir.

Üçüncü şekil: Sömürgeci merkezi otoritelerle uzlaşarak, birle-
şerek diğer parçalardaki Kürt ulusal hareketini bastırmak; 1981'
den bu yana, İran Kürdistanında -daha öncede belirttiğimiz gibi-
bu "şerefli" görevini yerine getiriyor.

"İlk iki uygulama: 1975 öncesi, yenilgi öncesi ve hemde özeleş-
tiri öncesi olmuş; şimdiki yönetici eliti bağlamaz" denilebilir.
Ama üçüncü uygulama onların eliyle gerçekleştirildi. İlk uygulama-
ları çok çok aşan bir uygulamadır. Kürdistanın bir parçasındaki ha-
reketi, sömürgeci merkezi otorite ile anlaşarak fiilen bastıran bir
güçün, ilk iki uygulamayı yapması hayda-hayda mümkündür. Bunu bugün-
den göremeyenler, yaşayarak göreceklerdir.

Irak KDP'nin geleneksel anlayışı buysa ve bu anlayışın gü-
nümüzdede devam ettiriyorsa; Kuzey Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş
hareketinin gelişmesini isteyemez, istemiyordur! Yapılmak istenen
başka bir şeydir. Kafaların buna yorulması gerekir.

Irak KDP yöneticilerinin kanlı ellerini İran Kürdistanında
çekmiş olmaları bu sav'ımızı zayıf düşürebilir; tümden ortadan
kaldırmazsa bile, bir yanıyla tartışmaya getirir..

c) Kürdistan'da nüfuz politikasını ve alanını mı genişletmek
istiyor?: Buna bir yanıyla olumlu yanıt verilebilir. Irak KDP
yöneticileri, mücadele tarihlerinde Kürdistan ulusal hareketi ü-
zerinde yukarda belirlediğimiz çerçevede -o olumsuz çerçevede-
hegemonyasını bütün yanlarıyla sağlamak için çaba sarfetmiştir.

Bunun içinde, bütün olaneklerini seferber etmiştir. Tabiki ulusal hareket üzerinde kurulmak istenen bu hegemonya, burjuva-feodal geleneksel egemen sınıfların hegemonyasıdır. Irak KDP yöneticilerinin bu konuda, uzun bir dönem, başarılı oldukları da bilinmektedir. Bu süreç, tarih olarak 1975'lere kadar uzatılabilir. 1975 teslimiyeti ile gündeme gelen yenilginin gerçek sorumlusu olan Irak KDP ve yöneticileri, itibarlarını ve nüfuzlarını kaybettiler. Bu politik gelişmeyle bütünleşen: Kürdistan'daki sosyo-ekonomik gelişme, sınıfsal güçlerin kapitalizmin gelişimine paralel olarak netleşmeye yüz tutmaları, dikey ve yatay plânda sınıf farklılaşmasının ortaya çıkması; bu maddi şartların olgunlaşması sonucu sosyalizm düşüncesinde gelişmesi: burjuva-feodal geleneksel egemen sınıflarının ve onların temsilcisi Irak KDP'nin, 'nin Kürdistan'da ideolojik-politik nüfuzunu kirdi, maddi hegemonya alanını daralttı. Irak KDP ve yedek gücü olan örgütler politik ve hegemonik kriz içine girdiler.

Irak'ta 1970'lerden sonra KOMELA M-L ile başlayan ve giderek 1975'te Kürdistan Yurtsever Birliği'nin kuruluşu ile noktalanmış maddi-siyasi süreç; Irak KDP'nin bizzitahi üzerinde geliştiği, güç aldığı, birikimler sağladığı, merkezi olan alanda, maddi olarak tartışılmaz önderliğini sarstı. Gücsüz düşürdü. Önder olup olmadığı maddi anlamda tartışma noktasına geldi. İdeolojik-politik olarak çoktan önder olmayacağı gündeme gelmişti..

İran Kürdistanında, kitleler: Partizan Hareketi'nin önderlerine karşı Irak KDP'nin takındığı tutum, yaptığı uygulama; onları katletme ve Şah'la işbirliği içine girmesinden dolayı büyük bir tepki içine girdiler. KOMELA örgütü çevresi, 1968'den sonra bilinçli bir karşı çıkış içine girdi. İran KDP, o günden, açıkça olmazsa da, usta bir biçimde, onların hattı dışında hareket etmeye başladı. Kasımlı önderliği, partiyi yeni bir mecraya sokmaya başlamışlardı. Denilebilir ki, Kürdistan'da yeni bir süreç başlatılıyordu: Sosyal-Demokrat süreç..

İran Kürdistan'ında 1979 da, İran KDP/^{de} içinde olmak üzere: Kürdistanlı tüm örgütler ve çevreler, Irak KDP önderlerinin ve ileri gelenlerinin dışarı atılmasından yana bir tutum takındılar. Bu aynı zamanda, merkezi otoriteye sunulan altı (6) maddelik: İran KDP, Komela, Halkın Fedailer ve Şeyh İzzeddin imzasını taşıyan belgede de yer etti. Daha sonra, İran KDP ikircikli oportünist tutum içine girdi. Bu ikircikli tutum ve İki KDP'nin stratejik dostluğu (KDP'ler bu dostluğu stratejik dostluk olarak niteliyorlardı. Tıpkı bugün, Irak KDP'nin Apocularla olan dostluğunu, stratejik dostluk olarak nitelendirmeleri ve propaganda malzemeleri yapmaları gibi), 1981 Eylül'üne kadar sürdü. İran devleti ile birlikte, Irak KDP'nin Soma-Bradost ve diğer "kurutulmuş bölgelere" saldırması ile birlikte dostluklar düşmanlığa dönüştü. O günden bu yanadır, Irak KDP,

Doğu Kürdistan'da:ulusal demokratik güçlere ve halkımıza saldırılarına devam ediyor.

Suriye Kürdistan'ında da,hegemonyalarının kırılması doğrultusunda yeni bir süreç başlamıştı.S-KDP bölünmüştü.Bir kesim,kayıtsız-şartsız I-KDP egemenliğini kabul ederlerken,diğer bir kesim karşıt tavır geliştiriyorlardı.Bu kesimlerin tutumlarında,1975'lere kadar bir gel-gitler süreci yaşanmış olmasına rağmen:1975'lerden sonra,tüm siyasal kesimlerin tutumlarında bir netleşme oldu.S-KDP'nin tutucu kanadı dışında bütün sdyasal yapılanmalar karşı tavrıda netleştiler.(Ama utangaçlarda vardı).Zaten,tutucu kanatta:1975'ten sonra rahatlıkla ve açıkça Barzanist eliti savunacak durumda değildi.Çünkü,Barzanist elitin,belli bir süreçten sonra (1975),en çok teşhir olduğu alanlardan biri,Suriye Kürdistan'ı olmuştur.Bu aynı zamanda,Suriye merkez otoritesinin maddi ve politik olarak KYB'ye destek olması;Suriye yandaş güçlerin KYB ile CAWQAD cephesini oluşturmaları;Arap Baas Partileri'nin Ortak Komitesi'nin Irak KDP'yi İsrail ve diğer bir kısım gerici,emperyalist güçlerle ilişkili görmelerinden dokayılışki geliştirmeyeceklerini karar altına almaları da (1976) bu süreci güçlü kıldı.

Türkiye Kürdistan'ında 1970'lerden sonra yeni bir süreç başlamasına rağmen;1975'lere kadar Irak KDP'nin egemenliğinden bahsedilebilir.Çünkü,1970'den sonra başlayan yeni süreç:sosyalist,devrimci aydınların başlattığı süreçti.Elbetteki toplumsal yapıdan kaynaklanan bir gelişmeydi;ama buna rağmen,sosyalist,devrimci aydınlar "toplum dışı"lıktan,1975'lere kadar kurtulamamışlardı.1975'lerden sonra;T-KDP'ye karşı devrimci alternatif,güçlü ve organik bir sürecin yaratılması şartlarını doğurdu.T-KDP dışındaki devrimci alternatif,daha hızlı gelişmeye,kitleler içinde ses vermeye,destek görmeye başladı.Eksik ve aksakta olsa,Bilimsel Sosyalizm anlayışıyla yapılan çalışmalarla;KDP'lerin ideolojik-politik etkinlikleri kırıldı.Ama maddi etkinliklerinin kırıldığı söylenemezdi,Fakat,devrimci-demokratik gelişmenin etkilemesiyle,T-KDP içinde boy veren sol'dan yana olan gelişme ve giderek,Partinin sol eğilimin eline geçmesi;tutucu kesimin belli ölçülerde tasfiyesi,I-KDP'nin maddi gücünde sarmaya başladı.Bunun yanında,T-KDP içindeki KUK eğiliminin yönetimi ele geçirmesinden sonra da:T-KDP ile ilişkilerini devam ettirdi.İlişkilerde ve dayanışmalarında,eski tutucu yöneticilerin tutumlarında farklı bir tutum takınmadılar.Bu tavırlarını,1979 Kongresi'ne kadar sürdürdüler,1979'da I-KDP kongresinde,bugünkü Halk Partisi çevresinin tavrı koyması ve kopuşması so-

nucunda:KUK'ta,I-KDP ile ilişkilerini kesti.Düşünsel plânda onları"mahkûm"etti..Böylece,I-KDP'nin Kuzey Kürdistan'da ilişkili olduğu,ama etkin olmayan;ideolojik-politik varlık gösteremeyen küçük bir gurup kaldı.

I-KDP'nin Kürdistan'da olduğu gibi,uluslararası düzeyde de etkinliğin kırıldığı açıktır.Kürdistan'ın monolitik yapısının kırılması uluslararası ilişkileri ve güçleride her yanıyla etkilemiştir. Günümüzde belli bir etkinliği oluşmuşsa,onunda sebebi:IKP'nin onlarla aynı cepnede olması,KYB'nin Irak merkezi otoritesi ile otonomi için anlaşma masasına oturmasıdır.Buna rağmen,ulusal plânda nüfuz krizi içindedir.Bu kriz,gün geçtikçede,sınıf mücadelesinin gelişmesi ve sosyalist alternatifin güçlenmesi karşısında derinleşecektir.

Bundan dolayı,K.Kürdistan'da nüfuzunu genişletme,güçlendirme diye bir sorunu var: Apocularla ilişki bunun içindir.Siyasal dostluk ilişkisinin ötesinde,onları kendisine bağlı hale getirme çabası bunun içindir.

Irak KDP'nin nüfuz politikasının sınırlarının ne olduğunu daha önce belirledik.O çerçevede,Kuzey Kürdistan'daki güçlerle ilişkilerini devam ettirecektir;yapabilirse yeni ilişkilerde geliştirecektir.Devrimci-Demokrat güçlerin bu tarihi ve sinsî politikayı tanıyarak işlere girmeleri gerekir.

Ama günümüzde,Irak KDP'nin Kuzey Kürdistan'da yaptıkları,yapmak istedikleri:nüfuz alanını,tayin ettiği çerçevede genişletmeyi istemesini aşan bir sorundur.Ne ayaklanmaya hazır bir kitle ve ne de silahlı mücadeleye başlamak durumunda olan,Irak KDP rotasında olmayan güçler var.Buna rağmen,kendi varlığında tehdit eden ve giderek Kürdistan hareketinin tasfiyesini gündemleştirmeye çalışacak bir plâna,plânlara neden hizmet ediliyor?Bunun,I-KDP'ye özgün yanları ve ilişkili bulunduğu gerici güçlere ilişkin yönleri,hedefleri nelerdir? Daha üst'te hangi plânlara hizmet edecektir? soruları daha büyük bir önem taşımaya başlamıştır.

Gelişmeler,zaman: bütün bu sorulara,isabetli ve somut cevaplar verecektir.

TC'nin,Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ulusal kurtuluş hareketimize saldırısının^amaddî temelleri ve hedefleri;DİCLE Yayınları'nda basımı yapılan:"TC'nin Güney Kürdistan'a Saldırısı" yazımızda derinliğine işlenmiştir.Bundan dolayı,tekrardan sorunun o yönlerine girmeyi uygun görmüyoruz.Okuyucumuzun,yoldaşlarımızın o yazıya göz atması,sorunun anlaşılması açısından yararlı olacaktır.

O günden bu yana ortaya çıkan gelişmeler, o yazıdaki görüşlerimizi dahada doğruya çıkarmıştır. Yine o yazımızda, devrimimizin perspektiflerine ve politikasına ilişkin saptamalarımızda, doğruluklarını korumaya devam ettikleri gibi, dahada yakıcı bir sorun haline gelmiştir.

Faşist diktatörlüğün dış politikasında belirgin olan sorunlardan biride: Kıbrıs sorunudur. Faşist diktatörlük, 1974 yılında TC tarafından işgal edilen kesimi "bağımsız" bir devlet haline getirerek kendisine, statüsü alabildiğine belirgin olan yeni bir sömürge edindi. Bununla, Kıbrıs halklarının çıkarlarını ayaklar altına aldı ve Kıbrıs halklarının KKTH sorununa zorla müdahale ederek, emekçi halkların iradesi dışında bir sonucun ortaya çıkmasını sağladı. Günümüzde de bunun tartışmaları devam ediyor. TC, bu sorunda da ustalığını herkese gösterdi. Bir yandan "bağımsız bir devlet" kurarken, - hemde dönüştü olmanak koşuluyla- diğer yandan: "Eğer Kıbrıs Türk ve Rum yönetimleri kendi aralarında barışçı bir çözüme varırlarsa, birleşik bir federatif devlet olmamak için herhangi bir neden yoktur" demektende geri durmuyorlar..

Gelinen Aşama :

Askeri diktatörlüğün kaldırdıklarının yerine, koydukları durumu açığa çıkarır.

Diktatörlük, iptal ettiği anayasa yerine, yeni bir anayasa tanzim etti. Bu anayasayı zor ve baskı ile onaylattı. Zaten emekçi halklarımızın çıkarlarını temsilde alternatif olabilecek devrimci-demokratik güçler ve yurtsever-devrimci güçler bu oylama aşamasında yasal haklara sahip değillerdi. Yasal olmayan plânda da, hiç denilecek bir varlık gösterdiler. Yeni anayasa, faşizmi yasalaştırdı. Yasalaşan faşizmin alt ve üst yapı kurumlarını çerçeveye bağladı. Tanzim edilen anayasaya göre: yeni, anayasaya tabi ve faşizmin kurumlarını çerçeveselendiren yasalar çıkarıldı.

Siyasal partiler yasası yordamınca çıkarıldı. Bu yasaya göre, partilerin kuruluşu gerçekleşmeye başladı. Kurulan partilerden çoğunluğu, generaller ekibinin, MGK'nin gönlünce olmadıkları için, kuruluşlarını tamamlamaları için hukuki, fiili engeller çıkarılmaya başlandı. Öncelikle, kurucularının veto edilmesi yoluna gidildi. Ve bu veto jokeyi sonuna kadar kullanıldı. Bu jokeyin sökmeyeceği yerde, bir kısmının seçimlere girmemesi için tavır alındı. Böylece genel seçimlere, faşist diktatörlüğün gönlünce oluşmuş olan ve diktatörlüğün çizdiği çerçevelerde hareket eden partiler (MDP, ANAP, HP) seçimlere girdiler. Seçimlere giren bu partilerden, cuntta ekibinin desteklediği ve her türlü yardım yaptığı ve giderek cuntanın partisi olduğunu kuruluşundan, eylemine kadar ispat eden MDP en az oy alan parti oldu. Bu durum: Cuntaya karşı tepkinin belli ölçülerde kriteri oldu. Yani toplumun büyük kesiminin (emekçisiyle, egemenleriyle) cuntaya karşı olduğu, onların uygulamalarına karşı olduk-

ları açığa çıkıttı..ANAP,oyların çoğunluğunu alarak,tek başına hükümet oluşturdu.

Bu avantajının farkında olan ANAP,hemen genel seçimlerden kısa bir süre sonra (26 MAR 1984),mahalli seçimlere gitti.ANAP,mahalli seçimlerde,ezici bir çoğunlukla kendi durumunu güçlendirdi.Belediye reisliklerinin -denilebilirirki-, üçte ikisinden fazlasını aldı.

Eğitim ve öğretim kurumlarını yeniden düzenleyen yasalar,son şekline kavuşturulmuş durumda.Üniversitelerin ve bilim çevrelerinin özerklikleri ortadan kaldırılarak:tüm eğitim ve öğretim kurumları,faşizmin ideolojisini yapmak için hizaya getirildiler.Yüzlerce öğretim görevlisi ve binlerce öğretmen işlerinden edildiler.Yüzlercesi tutuklanarak,işkencelere ve baskılara tabi tutuldular.Birçoğu ağır cezalara çarptırıldılar.Bugünde bu uygulamalar bütün şiddetle devam ediyor.

Yargılama alanında gerekli merkezileşmeler sağlanmıştır.

Yeni sendikalar yasası çıkarılmıştır.Bu yeni yasa,sendikaları ve sendikal mücadeleyi faşist diktatörlüğün denetimine veren bir yasadır.Esas olarakta,sınıf sendikacılığının,devrimci-demokratik sendikacılığın önüne geçilmek istenmiştir.Günümüzde de önüne geçildiğini söylememiz yanlış olmaz.Ama alttan alta işçi sınıfı kaynamakta:sarı-siyah ve uşak sendikacılara karşı mücadele gelişmekte.Sarı sendikacıların yaptığı genel toplantılarda,faşizme ve sarı sendikalara karşı tepkiler dile getirilmekte.

Toplumun bütün emekçi kesimlerinin demokratik ve sendikal örgütlenmelerinin yerine,devlet örgütlenmeleri geçirilmiştir.

Toplumun alt ve üst yapıda yeniden örgütlenmesi için,faşizmin kurumlaştırılması ve tam anlamıyla monolitik bir toplumun yaratılması için gerekli olan herşey yapılmıştır,yapılmaya devam ediyor.

Bütün bunlar,"demokrasiye geçiş" için yapılan şeyler oldu."Demokrasiye geçiş"in,faşizmin kurumlaştırılması olduğu böylece gösterilmiş oldu.

Ama bütün bunlara rağmen,giderek bunalım derinleşiyor.Egemenler arasındaki kavgada sertleşiyor.Toplum tek seslilikten çıkışın sancısını çekiyor.Görünen o ki,gelişmekte olan çok seslilik,yeni tedbirlerin alınmasına tekelcileri,orduyu zorlayacak.

LİKTATÖRLÜK ve DEVRİMCİ HAREKET

"Görünen köy klavuz istemez" diye bir söz var. Ama bu söz her dönem ve herkes için geçerli değil.Örneğin:Körler bunun dışındadır. Ya da görünen köyü göremeyecek kadar gözleri bozuk olanlar..12 Eylül sonrasında,Türkiye ve Kürdistan devrimci,yurtsever hareketlerinin ve önderliklerinin durumunda,bir körün ya da çok az gören bir kişinin durumunu andırıyordu.Onun içinde,"görünen köy" için bile,

klavuz ihtiyacı duydular.Devrimci önderliklere iki unsur klavuzluk yaptı.Birincisi:diktatörlüğün kendisi.Diktatörlük uygulamalarını ilerlettikçe ve gün be gün mevziler kazandıkça devrimci önderliklerimiz meseleleri yakalamaya,kavramaya ve anlamaya başladılar.Devrimci hareketin içinde bulunduğu gerçekliği bilince çıkardılar.Üstelik bütün yanlarıyla,sorunların bilince çıkarıldığını söylemek zordur.İkincisi:kendiliğinden gelişimlerin klavuzluk yapması.Örgütlerin ve hareketlerin bünyelerinde ortaya çıkan gelişmeler,Türkiye ve Kürdistan toplumlarının yapısal durumundaki çözümlenmelerin kendisini kaba bir biçimde dışa vurması..

"Görünen köy klavuz istemez" dedik.Aynı şekilde,12 Eylül sonrasında da devrimci hareketin durumu klavuz ihtiyacı duymayacak kadar ne tablo çizeceğini,geçmiş gösterir durumdaydı.Daha önceki bir bölümde,12 Eylül öncesinde Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin durumunu en genel hatlarıyla belli bir çerçeveye oturtmuştuk. O çizdiğimiz çerçeve,aynı zamanda,12 Eylül sonrası içinde bir ayna oldu:12 Eylül öncesi varolan bunalım dahada derinleşti.Örgütsüzlük,dağınıklık ve kendiligindencilik daha açık bir şekilde kendisini açığa vurdu.Sömürgeci askeri faşist cuntanın karşısında ne tür tavar konulacağı,hangi taktik çizginin izleneceği konusunda büyük bir şaşkınlık başgösterdi.

12 Eylül sonrasında,Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin bünyesinde baş gösteren ve anlayış farklılıklarından biri: Askeri cuntanın niteliği konusunda olmuştur.Devrimci-demokrat,yurtsever güçlerin büyük bir çoğunluğu,askeri cuntanın:faşist niteliğini saptarken ve gerçekleşen diktatörlüğün faşist bir diktatörlük olduğunu bilince çıkarmaya çalışırken;belli bir kesim (TKP,Kurtuluş,Yeni Rızgari) yönetime el koyan cuntanın faşist olmadığını saptadılar.Özellikle,TKP'nin bu saptaması,mücadelede büyük problemler yaratan bir çerçevedeydi.Çünkü,TKP,Generaller Çetesi arasındaki "çalışmayı" (olmayan çalışmayı) abartarak,o ilişkiden hareketle,cuntanın eltilmesinde önemli bir öge görmekteydi.Bu anlayışları,diger devrimci güçler tarafından şiddetli eleştirilere tabi tutuldu.Gelişmeler öyle bir aşamaya geldi ki,TKP'de yönetimin faşist diktatörlük olduğunu kabul etti.Ama bu kabul edişi,geçmiş saptamasının yanlışlığını taspite dayanmıyordu: iktidarın ve Türkiye'deki gelişmenin evrimleşmesi olarak konulmaktaydı.

Türkiye ve Kürdistan devrimci örgütlerinin,hareketlerinin cuntanın niteliği konusundaki anlayış farklılıkları doğal olarak,cuntaya karşı mücadeleyi zaafa uğrattı ve ortak bir taktik çizginin belirlenmesini engelledi.Bunun yanında,cuntanın faşist niteliğinde birleşen güçlerde ortak taktik bir çizgide anlaşamadılar.Yeni cuntanın niteliği konusunda birleşmekte,yeterli ol-

madı.Bu durumda,dolaylı olarak cuntanın rahatlıkla uygulamalar yapmasını sağladı.Yine cuntanın niteliği konusundaki anlayış farklılıklarının:örgütlerin tek-tek ve ortak biçimde alacakları tedbirleri ve sağlayacakları dönüşümleri engelledi.Bundan dolayıda,genel plânda "bekle gör" politikası hakim bir politika oldu."Bekle gör" politikasının ortaya çıkardığı en büyük tehlike:zaman israfı,programlı hazırlıklara girişmeme ve giderek teslimiyetin şartlarına olgunlaş-tırma..

Askeri cuntanın gelişinin hemen arkasında,hemde kısa bir süre sonra:örgütler büyük darbeler yemeye başlamışlardı.Zaten 12 Eylül öncesinde,devrimci hareket,ileri kadrolarının çoğunu çatışmalarda ve tutuklanmalarla kaybetmişti.Bu durumun bünyede yarattığı zaafılar ve gedikler,örgütlerin cunta tarafından yediği darbeler karşısında,büyük kan kaybına sebep oldu.Bu darbeler sonucunda,örgütlerin bir-çoğu,önderliklerinin büyük bir kesimini kaybetti.Türkiye devrimci hareketinde önemli bir etkinliği olan DEV-YOL,önderliğinin hepsini kaybederek,bassız kaldı.Denilebilir ki,DEV-YOL'un devrimci hareket içindeki etkinliğinden dolayı,bu darbe:genel devrimci harekete yönelik bir darbe de oldu.

Demokratik mevziler korunamadı,kazanılmış haklara saldırı karşısında demokratik direnişler bile gösterilemedi.Sınıf sendikacılığının önderliğini yapan ya da o iddiada olan DİSK'Li sendikacıların "çoğu" teslim olmak için kuyruk yaptı.

12 Eylül öncesinde varolan güçlü potansiyele ve büyük iddialara rağmen,devrimci hareketin ve hareketlerin,askeri faşist/cunta karşısında hiçbir direniş göstermemeleri yenilgiyi kabul etmeleri anlamına geliyordu.Ama bu yenilgiyi,dar görüşlülükten dolayı uzun bir zaman kabul da etmedi,devrimci hareket.Dolayısıyla,kendi durumunu saptayamayan devrimci hareket,"iç" ve "dış" görevlerini de somutlaştıramadı.İç ve dış görevlerini siyasal plânda somutlaştırıp,somut bir çerçeveye kavuşturamadığı için,günlük meselelerin peşinde koşmaktan öteye birşey yapamaz bir duruma geldi.Ayrıca hastalığı teşhis edilmeyen bir hastaya çeşitli türden uygulanan ilâçların yarattığı ters tepkiler yaşandı.Bir gün önce kurulan dostluklar,hemen düşmanlıklara dönüştü.Bir ay önce alınan direniş kararları,bir ay sonra geri alındı.Bir alana çıkartma yapma çıkartkanlıkları,kısa bir süre sonra pasifliğe dönüştü.

12 Eylül' den sonra,direnebilmenin en önemli şartlarından biri,hatta vazgeçilmez şartlarından biri;Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik,yurtsever güçlerin en geniş birlikteliklerinin sağlanmasıydı.Oysa,12 Eylül öncesinde birbirilerine silahla saldıran güçlerin,birbirilerinden onlarca militan katleden güçlerin birara-

ya gelmesi mümkün değildi. Bütün bunların üstünde: devrimci hareketin bu konuda sahiplendiği mantık (gurupçuluk, dar görüşlülük, tek liderlik-şeflik hastalığı v.b.) birlikteliklerin oluşmasını engelleyen ciddi nedenlerdi. Ezen ve ezilen ulus devrimcilerinin karşılıklı tutumları; sosyal-şoven ve milliyetçi değerler ya da bu değerlerden etkilenmelerin yarattığı barikatlarda bunlara eklenilebilirdi. Şu halde bu olunca, birliklerin oluşturulması mümkün değildi. Hatta bu değerlerin dönüştürülmesi ve bu konudaki sakat anlayışların sökülüp atılmasında kısa sürede mümkün olmadığı bilinebilir bir şeydi.

Onun içinde, 12 Eylül'den sonra: Türkiye ve Kürdistan'da devrimci-demokrat ve yurtsever güçlerin birlikteliklerinin sağlanması, organizeli gücü aşan potansiyeli de harekete geçirecek örgütlenmenin gerçekleştirilmesi çalışmaları sonuçsuz kaldı. 12 Eylül sonrasında, bizim hareket olarak Kürdistanlı güçlere önermede bulunmamız, bu çalışmaların bir yanını oluşturuyordu.

Ama, kısa bir sürede devrimci hareketin yediği darbenin yarattığı boşluklar ve ayakta kalabilmenin ortaya çıkardığı ihtiyaçtan dolayı (ağırlıklı olarak), objektif anlamda birlikler oluşturma eğilimleri güçlenmeye başladı. Bu eğilim aynı zamanda kitlelerden yükselen birlikçi tutumlarla da besleniyordu. Bir yanıylada, ilkesel anlayışın dayatması sözkonusuydu.

Bunun içinde olsa, bu eğilimler bir dönem sonra birlik çalışmalarını gündemleştirdi. Eğilimin esas olarak ilkesel bir kaynaktan yükselmemesinden dolayı, hem birlik girişimleri ve hemde birlik programları ve mücadele anlayışları büyük terslikler taşıyordu. Bu nedenlerden dolayı, birliklerin ömürleri uzun olmadıkları gibi, sağlam yapılara kavuşmalarında mümkün olmuyordu.

12 Eylül sonrasında, Türkiye ve Kürdistan'da birlik çalışmaları üç odakta somutlaşmaya başladı.

Bu odaklardan biri: TKP, TIP ve TSİP'in başlattıkları birlik çalışmasıdır. Bu birlik çalışmaları, en eski birlik çalışmalarından biriydi. Ve geçmişte, 12 Eylül öncesine gitmekteydi. Bu birliğin içine, TKSP ve Devrimci Demokratlar'da alınmak istendi. Fakat, T-KSP böyle bir bloklaşmaya karşı çıkarak ilk aşamada, bu çalışmanın dışında kaldı. (Ama yeni altılı birliktelike ne anlam yüklediklerini çok iyi bilmiyoruz). Devrimci Demokratlar'da belli bir dönem bu çalışmanın içinde olmakla birlikte, daha sonra bu güçlerin kendileri arasında çıkan ve özellikle de TKP'nin faydacı, fırsatçı

mantığının sonucu olarak bu birlik çalışmalarının dağıldığı kamuoyuna açıklandı. Bu birlik çalışmaları ile, bu çalışma içinde bulunan güçlerin iddialarına göre, bir "çekim merkezi" yaratılmak isteniyordu. Oysa, bu "çekim merkezi" çalışmasının, aksine itici bir merkez, dağıtıcı bir merkez olduğu sonuçta açığa çıktı. Bu büyük bir tersliği sergiliyordu. Ancak bu görünürdeki bir terslikti. Oysa özünde, bu durumu belirleyen nedenler dünden geliyordu. Çünkü dünden; düşünceleri ve eylemleriyle, bu "çekim merkezi" yaratma iddiasında olan güçlerin, demokratik ilkelere dayalı ve karşılıklı eşit hakları esas alan bir birlikten yana olmadıkları tespit edilen bir durumdu. Özellikle bu konuda, TKP'nin maharetlerini bilmeyen tek sosyalist, yurtsever de yoktu. Dolayısıyla bu birlik çalışması aynı zamanda en kısa ömürlü olanı da oldu.

İkinci Odak: BEŞLİ olarak bilinen birlik çalışmasıdır. Bu çalışma ilk çerçeve olarak, Kürdistan'daki yurtsever güçlerin birliğini önüne koyan bir çizgide çalışmalarına başladı. Kürdistan'daki güçlerin en geniş birlikteliğinin sağlanmasının, Türkiye genelinde devrimci demokrat güçlerin en geniş birlikteliğinin sağlanmasını derinden etkileyeceği ve bunun için çalışılacağı prensip, anlayış olarak benimsendi.

Bu çalışma, Mart 1981 yılında başladı. Bu çalışmanın başa aldığı ilk sorun: Kürdistanlı yurtsever güçlerin o güne dek aralarında varolan sorunları tahlil ederek, çözümlerde anlaşmaya varması oldu. Bu konuda, AR, T-KSP, KUK ve PKK (Apocular) ilk aşamada bir araya gelmekle birlikte, Devrimci Demokratlar, Apocular'dan dolayı bu çalışmalara katılmadı. Devrimci Demokratların olmaması haliyle devam eden toplantılarımızdan gerekli ve istenilen sonuçlar alınmadığından, platformumuz dağıldı. Daha sonra: AR, T-KSP, KUK ve Devrimci Demokratlar olarak bir araya gelindi. Ve belli bir dönem çalışmalar devam ettirildi. Ama, T-KSP ile DD'ler arasında ortaya çıkan sorunlardan dolayı, DD'ler platformdan çekildi. Uzun bir dönem, bu birlik çalışmaları ÜÇLÜ olarak (AR, T-KSP, KUK) olarak götürüldü. Hatta kamuoyuna yapılan ilk açıklamada üçlü yapılmıştır. Daha sonra, T-KSP ve DD'ler arasındaki sorunların çözülmesi ve Têkoşin'in de katılımıyla çalışmalar Beşli olarak sürdürülmeye başlandı.

Beşli'nin birlik sorunlarını çözümlenememesinin en önemli engellerden biri: birlik çalışması içindeki güçlerin, iç bünyelerindeki gelişmeler olmuştur. Çalışmalar, program ve tüzük tartışmalarının somutlaşmasına gelip takılmıştır. Programın belli yönleriyle ilgili, tartışmalar somutlaşmış olmasına rağmen, tümünü aşmak mümkün olmamıştır. Bu evrede, Beşli yeni sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu sorunların aşılması için, Beşli'nin bir bütün olarak ve Beşli içinde olan güçlerin kendi başlarına yeni bir değerlendirme yapıp, yeni durumu saptama temelinde doğru politikalar tayin edebilmeleri, ileri

adımlar atmaları mümkün olabilir. Eğer durumda hiçbir değişiklik yokmuş gibi yola devam edilirse, sorunların aşılması ve birliğin gerçekleştirilmesi mümkün olmayacaktır. Çünkü, Beşli Çalışmanın dokusu dünden bu yana nicelik ve nitel anlamda önemli değişikliklere uğramıştır. Beşli içindeki güçler, çalışmaya başladığı evredeki güçler değildir. Bu güçler, ciddi saflaşmalar ve güç kayıpları ile karşı karşıya kalmışlardır. Kürdistan'da yeni yapılanmalar ortaya çıkmış durumdadır.

Beşli'nin karşı karşıya olduğu, aşması gereken ve aşmaması halinde bu çalışmaya başladığı andaki, dönemdeki mantıksal yaklaşımından çok uzaklara düşeceği, iki sorunu vardır. Bu sorunlardan biri: Beşli güçlerin kendi bünyelerindeki saflaşmaları ve ayrılıkları gerçekçi bir biçimde görmemeleridir. Bundan dolayı, kendilerinden ayrılan ya da biribirilerinden ayrı düşen güçlerin oluşturdukları yeni yapılanma karşısında, bu güçleri mücadele dışına itme tehlikesi bir gerçeklik olarak ortaya çıkmıştır. Beşli güçlerin: bu tehlikeli durumu, bilinçle aşmaları gerekir. Çünkü Beşli'nin oturumlarında bu konularda yapılan tartışmalar gerekli sonuçları vermiş değildir. Yeni yapılanmaların, birlik çalışmalarının dışında bırakılması için aşırı bir çaba içinde olmaları, bunun en somut yansımasıdır. Bilemiyoruz, bununla varılmak istenen yer neresidir? Bunu düşünemeyecek kadar, önümüzü görememek durumunda olmadığımızda orta yerde. Onun için bu sorunun aşılmasına çalışılmalıdır. Eğer bu sorun aşılmazsa, Beşli güçler kendilerinden çok şey kaybedecekleri gibi, devrimci hareketinde çok şeyler kaybedeceğide bilinmelidir. Kar görüşlülükte ve gurup çıkarlarında ısrar edilmesi noktasında, en geniş birliktelik anlayışından çok şeyler kaybedilecektir. Böylece de, Beşli'nin mantığına ters düşülmüş olacaktır.

İkinci sorun, Beşli'nin ve giderek Kürdistanlı tüm yurtsever güçlerin oluşturacakları birliğin, merkezinin: Avrupa olarak düşünülmesi ve bizim tasfiyecilerimizde belirsizliklerinin ve oportünist tutumlarından dolayı kuyruk olmaları: bu eğilimi güçlendirir bir tehlike olarak belirlemiş durumdadır. Bu sorun, çalışmaların başlarından itibaren tartışmaya gelen bir sorundur. Bu konudaki tartışmaların neler olduğunu bütün Beşli güçler bilebilir durumdadır. O tartışmalarda da, ülkede çalışmanın esas alındığı ve dolayısıyla çalışma merkezinin de ülke ola çağı çok açık belirlenmişti. Daha sonraki oturumlarımızda da bu sorun tartışılmıştır. Onun için bu eğilimden vazgeçilmesi gerekir. Eğer vazgeçilmeyecekse, o zaman ülke için birlik düşünülmemelidir.

Üçüncü odak: 12 Eylül öncesinde, birlik ve cephe derdi ol-

mayan;şefliği elden bırakmayan,bütün devrimci-demokratik güçleri hiçe sayan,ya da küçümseyen hatta (biri açısından,Apocular açısından) düşman sayan iki gücün önderlik ederek oluşturdukları:"Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi (FKBDC)"dır.Bu"cephe"ye önderlik eden iki güç:DEV-YOL ve Apocular olmuştur.

Bu cephenin oluşturulmak istendiği dönemde,DEV-YOL:ülke için birlikler (güç birliği,cephe birliği) oluşturmanın,Türkiye halklarına en büyük kötülük olacağını ve Türkiye halklarının güvensizliğini daha da derinlestireceğini savunuyordu.Apocular ise:devrimci demokrat ve yurtsever güçler hakkındaki eski hakat,düşmanı güçlendiren ve iherici,devrimci ittifakları dinamitleyen görüşlerini savunmaya devam ediyordu.Bu düşüncelerinden dolayı da,basta Üçlü'nün ve daha sonra Beşli'nin çalışmaları dışında kalmak zorunda kalmıştı.Çünkü,Apoculardan,devrimci-demokrat ve yurtsever güçler hakkındaki eski düşüncelerinden değişiklikler istenmisti.Apocularda bunu red etmişlerdi.Bu durumu,Türkiyeli ve Kürdistanlı güçler bilebilir durumdaydı.

Acilciler:savaş içinde cephenin oluşturulması düşüncesindeydiler.Bunun içinde,programlar çıkarmıştı.

TKEP: Apocuların Kürdistan'da yaptıklarının,Türk sömürgecilerinin elli yıldır yapmak istediklerinden daha tehlikeli olduğunu,cephenin oluşturulması evresine kadar savunuyordu.Her ne kadar,kısa bir süre önce (cephenin oluşmasından) bu düşüncelerini değiştirmişse de,bu ciddi bir değişiklik sayılamazdı.Günümüz koşullarında tüm örgütün kabul edebileceği nitelikte bir değişiklik olamazdı.

"FKBDC" dokusunu bu saydığımız güçlerle birlikte, üç güç daha oluşturdu.

Bu dokuyu oluşturan güçler,birlik konusunda güçlü mantıksal tartışmalar içinde oldukları gibi,anlayış,program ve taktik açısından farklı farklı şeyleri savunuyorlar,bu konularda da köklü tartışmalar içindeydiler.Bunun için de,herkes kendisine göre bir taktik çizgi ve mücadele anlayışını sürdürüyordu.Taktikleri,o dokunun içinde bulunan bir örgütün sorumlusu arkadaşın deyimiyile:"bir kazan süd var ortada.İsteyen yoğurt yapar,isteyen peynir yapar vb." İşte taktikleri bir kazan südü andırıyordu.Bu yaklaşım gerçekçi bir yaklaşımdı.Çünkü,her güç bu konuda ayrı telden çalışıyorlardı.Bu konuda ayrı telden çalışmanın,ayrı cephe anlayışlarını ortaya çıkardığında bilinebilir bir şeydi.Neticede de,her güç kendince bir çizgi tayin ederek yoluna devam etmekte.Ama birileri (Apocular),halen işin sahipliğini yapmaktan da geri durmuyor.Bundanda haklıdırlar.Çünkü,"FKBDC" platformu fazlasıyla Apoculara yararlı.Kendi yanlışlarını platformlara dayatmakta,"FKBDC" bir araç olarak kullanıldı.Değişmemesinde de,

olumsuz bir etken olarak kaldı.

Bu üç odağın dışında, çeşitli gelişmelerle ilgili olarak ortak dayanışmalar ve birlik platformları da oluştu, oluşmaya devam ediyor. Bu platformların önemli ölçüde birikimler sağladığını görmek gerekir. Ama bu birikimlerin yeterli olmadığı ortada. Heleki son dönemlerde, devrimci hareketteki yeni saflaşmanın ve ayrılmaların sonucunda yeni örgütsel yapılanmaların ortaya çıkması ile birliklikte, birlikler sorununda bir tutuculuk baş göstermiş durumdadır. Bu tutuculuk, özellikle 1982'lerin sonlarından itibaren filiz vermeye başlamıştı. 1984'te belirgin bir hastalık olarak kendisini ortaya koydu. Bu tutum, devrimci harekete zarar verecektir. Aynı zamanda, bu tutum içinde olan örgütleri birliklerden (ilkesel tercihte, son tahlilde) uzaklaştıracaktır. Bugünden de bunun verileri ortaya çıkmaya başlamıştır. Bundan dolayı, örgütlerin kendi içlerinde ve yer aldıkları ortak platformlarda bu anlayışa karşı bir mücadele geliştirmeleri gerekmektedir. Bu sorunun aşılması, birlik çalışmalarını dinamitleyecektir.

Devrimci hareketin bu özgün sorunlarına girerken, 12 Eylül sonrasında devrimci-demokrat ve yurtsever örgütlerin bünyesinde ortaya çıkan ayrılıklara ve saflaşmalarda göz atmak gerekir. Çünkü, yeni dönemin en önemli ve belirgin sorunlarından biri de, ayrılmalar ve saflaşmalar sorunudur. Bu ayrılmaların, saflaşmaların kendisi ile birlikte ortaya çıkardığı olumluluklar ve olumsuzluklar vardır. Olumsuzlukların en büyüğü: politik mücadelede bağımsızlaşmayı ve savrulmayı yoğunlaştırmasıdır. Olumluluk taşıyan en önemli yanı ise: eskiyi, eski mantıkları ve yanlışları, belli yönleriyle karşı alan tavrın gelişmesine kaynaklık etmesidir.

Günümüzde ayrılmalar ve saflaşmalar devam ediyor. Ayrılmalar ve görüş ayrılıkları hemen hemen tüm örgütlerin bünyesinde ortaya çıktı. Bu ayrılmaların-saflaşmaların ortaya getirdiği sorunlar tartışılmaya devam ediyor, tartışılmasında bir gerekliliktir. Ama bir kısım güçler ve çevreler bu tartışmalara gözlerini kapatmaya çalışıyorlar. Bununla iyi bir iş yapmadıklarında ortada.

Bu tartışmaların bir kısmı kurallı ve bir kısmında kuralsız sürdürülüyor. Bir kısmı demokratik merkezîyetçilik çerçevesinde devam ediyor, bir kısmında demokratik merkezîyetçiliği red temelinde devam ediyor. Bir kısım tartışmalardan olumlu sonuçlar alınırken, bir kısmında olumsuz sonuçlar alınıyor...

Ama bütün bu ayrılma ve saflaşma eylemlerinden tespit edilebilecek genel sorunlar şunlardır: Örgütlerimiz bünyesinde demokratik merkezîyetçilik işleyiş olarak oturtulmuş değildir. Örgütlerimiz de, düşünce özgürlüğüne kuralları içinde saygının olmadığı açığa çıkmıştır. Bu da, bölünmeleri ve ayrılıkları kader ha-

line getirmiştir. Ayrıca, düşünce ve ideoloji üretimini engellediği de hemen açığa çıkan bir sonuçtur. Bu hastalıkların tespit edilerek üzerine gidilmesi sosyalistlerin görevidir. Yoksa devrimci-demokratlık adına yaptıklarımızın, öz olarak, mücadele hedefine koyduklarımızla birleşmesi, birleşebilmesi tehlikesi görülmelidir.

Bu ayrılımlarda en büyük olumsuzluk, Apocu hareketin bünyesindeki ayrılıklarda ortaya çıktı. Apocu hareketle ayrı düşenler, düşünce ayrılığı işine girenler ajan-provokatör ilân edildiler. Yayınlarında da bu sorunun alabildiğine demagojisi yapıldı, yapılıyor. Ama bütün bu demagojilere ve suçlamalara rağmen: ayrılanların ajan-provokatör olduklarını ispat edebilir tek bir belge ve inandırıcı bir açıklamada da bulunamadılar. Zaten amaç, "üzüm yemek değil, bağıcı dövmektir". Yani amaç: Apocu kitleyi bunlara karşı kıskırtmak ve bu ayrılanlara karşı girişecekleri eylemleri meşrulasırtmak içindir. Bu mantıklarının sonucu olarak, 20 Haziran'da İs veç'in Upsala kentinde Anver ATA isimindeki bir yurtseveri katlettiler. Bu eylemden hemen sonra, Almanyada da: kendilerinden ayrılan ve Avrupa'da belli bölgelerde ve işlerde sorumluluklarını yapan Zülfü GÖK isimindeki bir yurtseveri kurşunladılar. Almanya'daki yurtseveri katleden katilin üstünde polisin yaptığı aramada, kendi hareketlerinden ayrılma durumunda olmayan ve başka Kürdistanlı hareketlere mensup olan unsurların ve bağımsız bir yurtseverin isim listesi çıktı.

Bu katletme eylemleri, Apocuların örgüt içindeki terör ve başka eylemlerinin belirgin bir tırmanmasını göstermektedir. Çünkü, bu eylemlere girişmeden önce, örgütle ayrı düşen unsurlardan büyük bir kesiminin (içinde MK üyeleride olmak üzere) tutuklu olduklarını, "EKEDC" Yürütme Komitesi ve Beşli'nin içindeki hareketlerin sorumluları bilebilmek durumundaydılar. Bu sorun, ortakça tartışılmıştı. Ve o tartışmalardan sonrada, Apocularıdan kaçıp başka yurtsever güçlere sığınan unsurların olduğu bilinmekteydi. Güney Kürdistan'da da bir grup insan, işlerinde bir MK üyesi de olmak üzere, bir dost güce sığındıklarında açıklanmıştır.

Apocular açısından bu anlayış, 12 Eylül'den sonra ortaya çıkmış bir anlayış değildir. 12 Eylül öncesinde de, Apocu hareket bu anlayışa sahipti. Hatta bu anlayış, Apocu hareketin varlık şartı olmuştu. Apoculuk ortaya çıktığı günden itibaren gelişip güçlenmesi ve kendisine taraftar bulabilmesi için: Kürdistanlı ve giderek Türkiyeli devrimci-demokrat güçlere fiili silahlı saldırıyı anlayış olarak benimsedi. Bu anlayışının sonucu olarak, çatıymadığı ve kendisinden devrimci katletmediği örgüt sayısı oldukça azdır. Bu anlayışlarından sömürgeciler ve onların işbirlikçileri alabildiğine yararlanmışlardır. Birçok alanı provakatif bir duruma getirmişlerdir. Apocu hareketin bu anlayışı, bu noktada da durmadı. Elbetteki kendi dışındaki devrimci-demokrat güçlere, unsurlara şiddet uygulayan bir hareketin kendi içindeki unsurlara uygulamaması düşünülemez. Nihayet

öylede oldu. Örgütte, görüş ayrılığı içine düşenler, yanlıslara itiraz edenler ve doğruları şu veya bu yönleriyle savunmaya başlayanlarda alınan ölüm kararlarıyla katledildiler. Öyle ileri gidebildi ki, kendi insanlarına mezar kazdırtıp, içine gömmüşlerdir.. Bu anlayış, başka bir tehlikeli noktayada sıçratıldı: Herhangi bir bölgede, aşiretler ve ağalar arasındaki çelişkiler körüklendi. Taraflardan biri tutularak, bir diğerine saldırılar düzenlendi. Bu saldırılarda, çıkarı, devrimci hareketin gelişmesinde olan ve ağalar tarafından, aşiret reisleri tarafından sömürülen yüzlerce emekçi katledildi.

Bu özellikleriyle, Apocu örgüt, tam diktatoryal bir kast örgütünü yaratılmasını simgeliyor. Örgüt içinde demokrasinin varlığından bahsedilemez. Farklı düşüncelere örgüt içinde ve dışında tahammül edilemez. Örgütü güden yasalar, devrimci-demokratik yasalar ve heleki sosyalist yasalar hiç değildir. Apocu hareketin kendisine sosyalist demesi bu gerçeği değiştirmez. Çünkü, bir insanı, bir örgütü nitelendirecek olan, eyleminin karakteridir. Yoksa söyledikleri değildir.

Ayrıca, bu sorunun açığa çıkartılması için, feodalizmden kapitalizme hızla geçişi içinde olan toplumumuzun yapısal özellikleri saptanmalıdır. Geçiş toplumlarında ortaya çıkan akımların, örgütsel yapılanmaların durumlarıda tekrardan incelenmelidir. Kemalizm, Bonapartizm, Baasçılık v. b. gibi aksiyonların analize tabi tutulması, Apocu vb. gibi olgulara yeterli açıklamalar getirebilir veriler sunabilir.

Yoksa ne protestolar yapmakla, ne de bu sorunu dış bir öge ile açıklamaya yetmeyecektir. Gelişen tehlikenin önü alınamiyacaktır. Ayrıca bazı "aklı evvel"lerin sorunu günün sosyalizmi ile açıklamaya çalışmalarıda sadece onların subjektif isteklerini tatmin edebilir. Yoksa sorunun çözümünü ilerletemez. Bu anlayış, bazı Türkiye solu güçlerinde kaynaklanmaktadır. O güçlerin, bu sorunun çözümünü ve nedenlerini günün sosyalizm'inde arayacaklarında: Kürdistan toplumundaki işlerlikteki geleneksel yasalar da, geleneksel milliyetçilikte aramaları daha doğru ve açıklayıcı olacaktır.

Devrimci hareketin: anayasa oylaması, genel ve mahalli seçimlerdeki tavrı:

Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin ve örgütlerinin 12 Eylül sonrasında karşı karşıya kaldıkları en önemli sınav alanları; anayasa oylaması, genel ve mahalli seçimler alanları olmuştur. Devrimci hareket, bu sınavlardan başarısız çıkmıştır. Bu dönemlerde, sıraladığımız sorunlara ilişkin olarak ortak bir

anlayış oluşturulmadığı gibi, bu alanlarda ciddi bir etkinlikte gösterilememiştir. Bu alanların, mücadelenin geliştirilmesi, örgütlenmek, toparlanmak açısından önemli avantajlar sağlayacağı açıktı. Buna rağmen, gerekli olanlar yapılamamıştır. Anayasa oylamasının; genel ve mahalli seçimlerin sağladığı tartışma ortamında istifade edilememiştir.

Durum bu iken, birçok örgüt bu dönemlerde kendileri için mübalağalı sonuçlar çıkarmakta geri kalmadılar. Ama bu sölenenler ve yazılanlar sadece ve sadece kendileri için yazılmış, kendilerini ikna eden şeyler oldu. Emekçi kitlelerin bu olanlardan habersiz olması, o dönemlerde alternatifsiz ve başsız olmaları bu durumun en somut kriteri oldu. Ama siyasi körlük hastalığı, bunları görmemize de engel oldu.

Görev:

Görevler demiyoruz. Çünkü görevimiz gelinen aşamada tekleşmiştir. O tekleşmiş görevimizi yerine getirebilirsek, faşist diktatörlüğe karşı alternatif oluşturabilmemiz, devrim için atılımlar içine girebilmemiz mümkündür. Eğer tekleşen görevimiz yerine getirilmezse; devrimci, sosyalist hareketin yapabileceği fazla bir şey olmayacaktır.

Tek görevimiz: eski sakat, marksizm dışı anlayışlarımızı atmak ve bir tarafa bırakmak temelinde; Türkiye ve Kürdistan'da başta sosyalist hareketin merkezileştirilmesi, örgütlenmesi ve giderek anti-emperyalist, anti-sömürgeci, anti-faşist devrimci-demokrat, komünist ve anti-faşist güçlerin toparlanmasını sağlamak için çalışmaktır. Bu iki görevin, iç-içe götürüleceği gerçeği ortadadır. Bunun da esas olarak ülkede olacağını devrimcilerin unutmaması gerekir.

EYLÜL 1984

www.netewe.com

